

**TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI**  
**FAKULTA PEDAGOGICKÁ**

**Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky**

**Studijní program: Sociální práce**

**Studijní obor: Penitenciární péče**

**Kód oboru: 750R023**

**Název bakalářské práce:**

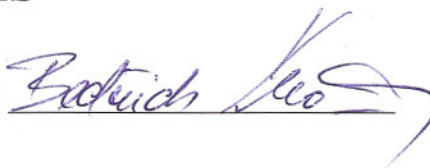
**EMIGRANTI A UPRCHLÍCI A JEJICH ADAPTAČNÍ OBTÍŽE**

***ASSIMILATION DIFFICULTIES OF IMIGRANTS AND  
REFUGEES***

**Autor:**

Bedřich Kröner  
Družstevní 1300  
464 01 Frýdlant

**Podpis autora:**



**Vedoucí práce:** Mgr. Kateřina Sýkorová

**Počet:**

stran	obrázků	tabulek	grafů	zdrojů	příloh
71	0	0	6	79	1 + 1 CD

CD obsahuje **celé** znění bakalářské práce.

V Liberci dne: 30. dubna 2008

**TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI**  
**FAKULTA PEDAGOGICKÁ**

**Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky**

**ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE**

**Jméno a příjmení:**

Bedřich Kröner

**Adresa:**

Družstevní 1300, 46401 Frýdlant

**Studijní program:**

Sociální práce

**Studijní obor:**

Penitenciární péče

**Kód oboru:**

750R023

**Název práce:**

EMIGRANTI A UPRCHLÍCI A JEJICH ADAPTAČNÍ OBTÍŽE

**Název práce v angličtině:**

ASSIMILATION DIFFICULTIES OF IMIGRANTS AND  
REFUGEES

**Vedoucí práce:**

Mgr. Kateřina Sýkorová

**Termín odevzdání práce:**

30. 04. 2008

Bakalářská práce musí splňovat požadavky pro udělení akademického titulu „bakalář“ (Bc.).

  
.....  
**vedoucí bakalářské práce**

  
.....  
**děkan FP TUL**

  
.....  
**vedoucí katedry**

**Zadání převzal (student):** Bedřich Kröner

**Podpis studenta:** 

**Datum:** 16. 02. 2007

### **Cíl práce:**

Popsat problematiku migrace a příčiny adaptačních obtíží při začleňování emigrantů a uprchlíků do společnosti

### **Základní literatura:**

HARTL, P., HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80–7178-303X

BUCHTELOVÁ, R., et al. *Akademický slovník cizích slov*. 1. vydání. Praha, Academica, 1995. ISBN 80–200-0497–1

z. č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších změn a doplnění

z. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších změn a doplnění

Úmluva o právním postavení uprchlíků, Ženeva, 1951

ŠÍŠKOVÁ, T., et al. *Menšiny a migranti v České republice (My a oni v multikulturní společnosti 21. století)*. 1. vydání, Praha, Portál, 2001. ISBN 80–7178-648–9

ŠÍŠKOVÁ, T., et al. *Výchova k toleranci a proti rasismu*. Praha, Portál, 1998. ISBN 80–7178-285–8

## Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

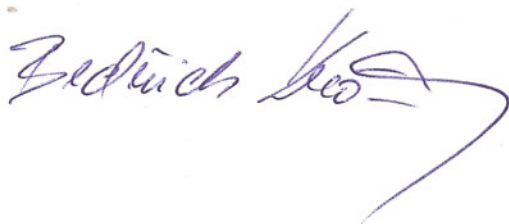
Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci dne: 30. dubna 2008

Podpis:



## **Poděkování**

Upřímně děkuji paní Mgr. Kateřině Sýkorové za odborné vedení a pomoc při tvorbě bakalářské práce.

Veliký dík patří i mé rodině za značnou trpělivost a podporu v průběhu celého studia a všem, kteří mi pomohli dobrou radou a slovem.

**Název bakalářské práce:** Emigranti a uprchlíci a jejich adaptační obtíže

**Název bakalářské práce:** Assimilation difficulties of Imigrants and Refugees

**Jméno a příjmení autora:** Bedřich Kröner

**Akademický rok odevzdání bakalářské práce:** 2007/2008

**Vedoucí bakalářské práce:** Mgr. Kateřina Sýkorová

### **Resumé:**

Bakalářská práce se zabývala problematikou migrace a možnostmi státních orgánů České republiky při následné integraci imigrantů. Cílem práce bylo objasnění problematiky migrace, jejich hlavních příčin spolu s hledáním důvodů příchodu migrantů do České republiky a její změny za země tranzitní v zemi cílovou, stejně jako popsání vývoje integrační politiky České republiky. Na počátku byly vymezeny základní pojmy, které s problematikou migrace a integrace velice úzce souvisí. Popsány byly nejdůležitější právní normy, které upravují problematiku migrace, stejně jako další zákony, které řeší životní podmínky imigrantů a jejich postupné sladění s právními normami Evropské unie. Část práce byla věnována problematice vstupu a pobytu cizinců na území republiky, problematice nelegální migrace, na kterou se velice úzce váže mezinárodní organizovaný zločin. V závěrečné části se zabývala problematikou integrace spolu s formováním a vývojem integrační politiky v České republice.

### **Klíčová slova:**

azyl, cestovní doklad, Evropská unie, imigrace, integrace, migrace, migrační politika, nelegální migrace, pobyt cizinců, povolení k pobytu, Schengenský prostor, státní hranice

**Resume:**

This bachelor thesis was aimed on the problems of migration and on the options of the Czech state institutions in the process of integrating the migrants. The goal of the thesis was clearing and exploring the aspects of migration, its main causes and the main reasons of the immigration in the Czech republic. This meant also exploring the process through which Czech republic has been changing from the transit country into the destination country. Important part of the thesis was formed by the description of the integration policy development in the Czech republic.

The first part of the thesis was formed by the main definitions of the most important basic terminology of migration and integration in general. This was followed by the description of the law and particular acts connected to the problems of migration and by the descriptions of the others focused on the area of the immigrants life style and rules for their stay in the Czech republic. Important part of the text was formed by the analysis of the process of closing the Czech legal system to the European one.

Following part of the thesis was aimed on the problems of migrants enter and stay in the Czech republic, on the illegal immigration and its connection to the international organized crime.

The last part of the text was formed by the analysis of the integration process in the Czech republic and on the future perspectives in this area.

**Key words:**

asylum, travel document, European Union, immigration, integration, migration, migration policy, illegal migration, residence of the foreigners, residence permit, Schengen area, state borders

# Obsah

Obsah.....	7
.....	8
Úvod.....	9
1 Vymezení základních pojmů.....	12
2 Problematika migrace .....	26
2.1 Hlavní příčiny migrace.....	26
2.1.1 Ekonomické příčiny.....	27
2.1.2 Vliv politické situace na migraci.....	28
2.2 Důvody příchodu migrantů do České republiky.....	29
2.3 Zákonné normy upravující pobyt cizinců v České republice.....	32
2.3.1 Zákon o pobytu cizinců na území České republiky.....	32
2.3.2 Zákon o azylu .....	36
2.3.3 Zákon o ochraně státních hranic .....	40
2.3.4 Zákon o dočasné ochraně cizinců.....	41
2.3.5 Ostatní právní úprava .....	41
3 Vstup a pobyt cizinců na území České republiky.....	44
3.1 Vstup cizinců na území České republiky.....	44
3.2 Pobyt cizinců na území České republiky.....	45
4 Nelegální migrace cizinců na území ČR.....	47
4.1 Nelegální migrace přes státní hranice.....	48
4.2 Neoprávněný pobyt.....	50
5 Procesy integrace .....	52
5.1 Neúspěchy integrace.....	53
5.2 Integrace migrantů do společnosti.....	54
5.4 Integrace cizinců v České republice.....	56
5.4.1 Formování migrační politiky.....	57
5.4.2 Vývoj migrační politiky.....	59
5.4.2 Integrace v České republice.....	61
6 Vývoj migrace .....	62
7 Závěr.....	64
8 Seznam použité literatury.....	65
9 Seznam příloh.....	71



Příloha číslo 1: Způsob vyznačení státní hranice

Příloha číslo 2: Státní hranice České republiky

Příloha číslo 3: Mapa Schengenského prostoru k datu 21. 12. 2007

Příloha číslo 4: Vzory cestovního dokladu

Příloha číslo 5: Vzory povolení k pobytu

Příloha číslo 6: Vzor Schengenského víza

Příloha číslo 7: Nelegální migranti zadržení při pokusu o překročení státní hranice

Příloha číslo 8: Hlavní směry nelegální migrace

Příloha číslo 9: Vzor žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany

Příloha číslo 10: Počet rozhodnutí o udělení azylu v letech 1990 – únor 2008

Příloha číslo 11: Celkový počet žadatelů o mezinárodní ochranu podle roků zahájení řízení za období červenec 1990 – únor 2008

Příloha číslo 12: Azylová zařízení na území České republiky

Příloha číslo 13: Pozměněný cestovní doklad Ukrajiny

Příloha číslo 14: Osoby ukryté v zavazadlovém prostoru vozidla

Příloha číslo 15: Měsíční vývoj nelegální migrace přes státní hranice

Příloha číslo 16: Nelegální migrace přes státní hranice České republiky od roku 1993

Příloha číslo 17: Vzor výjezdního příkazu

Příloha číslo 18: Počty cizinců s povoleným dlouhodobým nebo trvalým pobytem na území České republiky

# Úvod

S vývojem lidské civilizace a se vznikem různých státních útvarů došlo i ke vzniku hranic, které vytyčovaly území patřící jednotlivým vládcům. Hranice vymezující území daného státu jsou nedílným atributem existence každého státního útvaru. Stejně jako stát jsou státní hranice historickou kategorií, vznikly spolu se státem a spolu s ním se neustále vyvíjejí v závislosti na společensko-ekonomických změnách. Stát sám pak určuje způsob ochrany hranic a podle mezinárodních podmínek i režim na státní hranici stanovený pro jejich překračování. Stejně tak jako každý státní útvar chrání své území, tak i pro Českou republiku představuje ochrana státních hranic důležitý prvek státní suverenity. Za dobu existence své samostatnosti, ať již jako společný stát Čechů a Slováků nebo samostatná republika, prošla vlastním vývojem i ochrana státních hranic. Nejdůležitější změny ve způsobu ochrany státních hranic nastaly po roce 1989 vlivem politických změn u nás a v celé střední a východní Evropě.

Nedílnou součástí historie lidstva je, stejně jako vznik samostatných státních útvarů, migrace obyvatel každého státu. Na schopnosti migrace, tj. na schopnosti pohybu z místa na místo a adaptace na nové životní podmínky, závisela existence lidstva. Pravěké národy a kultury neznaly usedlý způsob života, jejich existence byla odkázána na lov a tedy na neustále migrující zvířata. Spolu s rozvojem světové civilizace stále více na významu získávala migrace pro rozvoj poznání. Díky ní došlo k rozvoji přírodních věd nebo například stavitelství. Migrace bohužel stojí i za celosvětovým rozšířením nakažlivých chorob, jejichž obětmi se na celém světě staly miliony lidí.

Česká republika se, zejména díky své geografické poloze ve středu Evropy, díky poloze mezi dvěma bývalými mocenskými a ekonomickými bloky, dále potom díky své otevřené zahraniční politice, stala nejprve tranzitní a v současné době také cílovou zemí pro občany z rozvojových zemí, zemí postižených válečnými konflikty, nebo postižených přírodními katastrofami. Tito občané migrují z chudých rozvojových, hlavně asijských a afrických zemí, směrem na západ, do tzv. starých zemí Evropské unie, zemí Evropského hospodářského prostoru, případně do dalších rozvinutých zemí světa. Západní Evropa se s migrací, ať legální či nelegální, potýká již desítky let. Pro Českou republiku se tento problém stal něčím novým, neznámým. Občané naší země si začínají teprve zvykat na příchod cizinců, kteří opouštějí své domovy mnohdy s vidinou lepšího života.

Cílem předkládané bakalářské práce je objasnit nejzávažnější aspekty migrace cizinců a následné problémy při začleňování imigrantů do naší společnosti. Zabývá se jak pozitivními, tak i negativními jevy, které provázejí migraci. Dále také důvody, které uvádějí do pohybu celé národy a stávají se tak spouštěči tzv. **migračních vln**. Pochopení důvodů způsobujících migraci, může přispět k vytvoření systému integrace migrantů do společnosti, který bude přijat všemi, kteří jej potřebují. Na jedné straně jsou to především zájmy občanů České republiky a na straně druhé zájmy imigrantů.

Při tvorbě bakalářské práce byla použita metoda sekundární analýzy dat získaných studiem odborné literatury, elektronických dokumentů sítě Internet týkajících se problematiky migrace. Využity byly rovněž údaje získané ze zákonných norem, které se vztahují a upravují problematiku migrace, stejně jako údaje získané z interních dokumentů Policie České republiky. K jednotlivým částem některých kapitol předkládané bakalářské práce byly také připojeny příklady z praxe autora, které byly získány v průběhu služby u několika útvarů Služby cizinecké policie České republiky.

Jednotlivé kapitoly bakalářská práce jsou seřazeny tak, aby na sebe vzájemně navazovaly. Tematicky lze práci rozdělit do dvou hlavních okruhů. V prvním jsou nejprve vymezeny základní pojmy, které se velice úzce vztahují k dané problematice a jejich uvedení je důležité pro další orientaci v celé práci. Problematice migrace a jejím příčinám, stejně jako důvodům, které vedou migranty k příchodu do České republiky je věnována další kapitola bakalářské práce. Velice důležitou částí této kapitoly je uvedení zákonných norem, které upravují vstup a pobyt imigrantů na území České republiky s analýzou právních norem, které bylo nutné zpracovat do těchto zákonů v období příprav před a po vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004, zejména ale po přistoupení k zemím Schengenského prostoru ke dni 21. prosince 2007.

Druhý okruh, téma bakalářské práce otevírá kapitola, která popisuje podmínky pro vstup a pobyt cizinců na území České republiky. Pro práci v této kapitole bylo využito v hlavní míře aktuální znění zákona číslo 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a zdrojů Ministerstva vnitra České republiky. Další kapitola je věnována problematice nelegální migrace, zejména z neoprávněného vstupu imigrantů bez platných cestovních dokladů na území České republiky a hlavně z porušování pobytového režimu, kterého se imigranti dopouštějí hlavně tím, že na území pobývají neoprávněně po uplynutí platnosti povolení k pobytu.

Součástí kapitoly věnované možným způsobům řešení problematiky migrace je část věnovaná problematice integrace migrantů do České společnosti. Integrace migrantů do společnosti je velice důležitou otázkou zvládnutí problémů spojených s migrací. Stejně tak sem patří přiblížení možných příčin neúspěchu nebo nezvládnutí procesu integrace v České republice pramenící z vžitě nedůvěry ke všemu novému, neznámému. V závěru kapitoly jsou nastíněny možné způsoby a vývoj migrační politiky od počátku 90. let 20. století s výhledem do dalších let 21. století. Poslední kapitola se věnuje migraci a jejímu kladnému, ale bohužel i zápornému přínosu pro život společnosti v České republice.

# 1 Vymezení základních pojmů

V této kapitole, pro lepší orientaci a porozumění v následujícím textu, je uvedeno několik základních pojmů, se kterými budeme v dalším textu pracovat, nebo ke kterým se budeme vracet. Z tohoto důvodu je vhodné zaměřit se na uvedení jejich bližších definic a vysvětlení. Jednotlivé pojmy v této kapitole jsou seřazeny tak, aby odpovídaly svému postupnému uvedení v dalším textu.

## Státní hranice

Státní hranice vymezují výsostné státní území, na něž se vztahuje suverénní moc státu. Státní hranice oddělují od sebe sousední suverénní státy, případně suverénní stát od území, které nepodléhá státní suverenitě žádného státu, a to jak na povrchu země, tak i svislým směrem vzdušný prostor a prostor pod zemským povrchem. To platí i pro průběh státních hranic v nadzemních i podzemních zařízeních všeho druhu (mosty, jeskyně apod.). Státní hranice<sup>1</sup> jsou stanoveny mezinárodními smlouvami, každou změnu státních hranic lze učinit pouze ústavním zákonem. Průběh státních hranic je zadokumentován v hraničním díle a v terénu je viditelně vyznačen hraničními znaky a zvýrazněn pomocnými prostředky.<sup>2</sup>

Ve vývoji společnosti byly hranice státu zřídka kdy stanoveny pokojnou, smluvní cestou a téměř vždy se o jejich podobu vedly dlouhodobé spory a boje. Hranice téměř všech států na celém světě jsou v podstatě výslednicí jeho dějin a dodnes jsou otázky hranic jedněmi z prvořadých a mimořádně důležitých problémů mezinárodní politiky.

Problematiku a ochranu státních hranic České republiky řeší zákon číslo 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně některých zákonů (zákon o ochraně státních hranic), ve znění pozdějších změn.<sup>3</sup>

---

<sup>1</sup> srov. Kolektiv autorů. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2003. s. 437

<sup>2</sup> viz příloha číslo 1: *Způsob vyznačení státní hranice*

<sup>3</sup> *Zákon č. 216/2002Sb. o ochraně státních hranic České republiky, v platném znění*. [12. 10. 2007]

**Státní hranice České republiky** obklopuje celé území republiky. V současnosti má ČR nejdelší státní hranici s Německem 810 km, následují Polsko 761,8 km, Rakousko 466,1 km a Slovensko 251,8 km. Do roku 1990 bylo před hranicemi s Německou spolkovou republikou a Rakouskem umístěno tzv. *hraniční pásmo*, které bylo prakticky vysídlené. Hraniční pásmo sloužilo pouze pro bezpečnostní účely. Jeho šířka byla v některých oblastech několik kilometrů hluboká, v jiných vedla státní hranice, opatřená drátěnými zátarasy, několik metrů za posledními domy osídlené obce. Po společenských změnách a pádu totalitní vlády v roce 1989, došlo k revitalizaci, tzn. zrušení tohoto zakázaného území, obnově uzavřených míst a jejich otevření převážně pro turisty (například na Šumavě nebo v Podyjí). Počet hraničních přechodů<sup>4</sup> na státní hranici s Německou spolkovou republikou a Rakouskem se podstatně zvýšil a celkově se postupně zvyšoval i mezi ostatními sousedními státy.<sup>5</sup> V současné době je podoba hranic dána Smlouvou mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o úpravě režimu a o spolupráci na společných státních hranicích, která byla podepsána dne 29. října 1992 v Praze a vstoupila v platnost dne 1. ledna 1993 rozpadem České a Slovenské federativní republiky. Do tohoto data byly hranice delší a společný stát Čechů a Slováků sousedil ještě s Maďarskem a Ukrajinou.<sup>6</sup>

Od 1. května 2004, kdy je Česká republika členem Evropské unie, došlo ke zjednodušení provozu na státních hranicích, došlo ke zrušení celních kontrol a odpadly tak dlouhé kolony vozidel čekajících na odbavení. Po začlenění České republiky k zemím tzv. Schengenského prostoru, Česká republika byla začleněna k členským zemím dne 21. prosince 2007, kontroly na státních hranicích odpadly úplně a vnitřní hranice mezi členskými zeměmi občané členských zemí mohou překračovat zcela bez zastavení a podrobení se hraniční kontrole na hraničním přechodu. V případě potřeby, zejména z bezpečnostních důvodů, v případech živelných katastrof (např. epidemické rozšíření nemocí), však každá země bude moci své hranice opět dočasně uzavřít, případně na nich zpřísnit kontroly. Tohoto opatření využilo například Finsko v průběhu Mistrovství světa v atletice 2005 nebo Německo během Mistrovství světa ve fotbale 2006.<sup>7</sup> Jediné hraniční kontroly budou od tohoto data na mezinárodních letištích, respektive tam, kde budou přistávat letadla ze zemí, které nebudou členy Schengenského prostoru a zemí Evropské unie, tzv. třetích zemí.<sup>8</sup>

<sup>4</sup> srov. Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Státní hranice Česka*. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD_hranice_%C4%8Ceska). dostupné z [http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD\\_hranice\\_%C4%8Ceska](http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD_hranice_%C4%8Ceska). [12. 10. 2007]

<sup>5</sup> viz příloha číslo 2: *Státní hranice České republiky*

<sup>6</sup> srov. Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Státní hranice Česka*. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD_hranice_%C4%8Ceska). dostupné z [http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD\\_hranice\\_%C4%8Ceska](http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD_hranice_%C4%8Ceska). [12. 10. 2007]

<sup>7</sup> srov. Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Schengenský prostor*. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD_prostor). dostupné z [http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD\\_prostor](http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD_prostor). [12. 4. 2008]

<sup>8</sup> srov. Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Státní hranice Česka*. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD_hranice_%C4%8Ceska). dostupné z [http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD\\_hranice\\_%C4%8Ceska](http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD_hranice_%C4%8Ceska). [12. 10. 2007]

### **Schengenský prostor**

Vymezuje území evropských států, na kterém mohou státní občané těchto členských zemí překračovat hranice smluvních států kdekoli (tedy i mimo hraniční přechody a cesty), aniž by musely projít hraniční kontrolou. Prostor se označuje podle vesnice Schengen v Lucembursku, u níž byla 14. června 1985 podepsána tzv. Schengenská dohoda<sup>9</sup> o volném pohybu osob mezi smluvními státy. Smluvními státy dohody, nejenom o volném pohybu osob, ale např. o policejní spolupráci, jsou, mimo Velké Británie a Irska, země Evropské unie. Mezi signatáře Schengenských dohod a do Schengenského prostoru patří také Island a Norsko, tedy země, které nejsou členy Evropské unie.<sup>10</sup>

Do Schengenského prostoru jsou rovněž zahrnuta některá zámořská území členských států. Patří sem například Kanárské a Azorské ostrovy, nebo španělské autonomní území Ceuta a Melilla ležící na marockém pobřeží Středozemního moře. Naopak do Schengenského prostoru nejsou začleněna zámořská území patřící Francii, norské ostrovy Špicberky a rovněž ostrov Helgoland v Severním moři, který náleží od roku 1890 Německu.<sup>11</sup>

### **Bezpečná země původu**

Podle zákona o azylu, v ustanovení § 2, se bezpečnou zemí původu rozumí stát, jehož je cizinec státním občanem a jehož státní moc dodržuje lidská práva a je způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů. Bezpečnou zemí původu neopouštějí její občané z důvodů pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo ze strachu z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Jedná se o stát, který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv. Přichází-li žadatel o azyl ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou třetí zemi, může jeho žádost právní orgán, v tomto případě Oddělení cizinecké policie a v případech, kdy se cizinec proti rozhodnutí odvolá potom soud, zamítnout jako zjevně nedůvodnou.<sup>12</sup>

V praxi to tedy znamená, že po politických změnách, které proběhly po roce 1989 v naší zemi je Česká republika považována za bezpečnou zemi. Stejně tak je za bezpečnou považována každá země, kde vládne demokratická vláda, ve které nejsou poškozována základní lidská práva.

### **Bezpečná třetí země**

<sup>9</sup> viz příloha č. 3: *Schengenský prostor*

<sup>10</sup> srov. Kolektiv autorů. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2003. s. 378

<sup>11</sup> srov. Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Schengenský prostor*: [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD_prostor). dostupné z [http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD\\_prostor](http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD_prostor). [2. 11. 2007]

<sup>12</sup> *Zákon. č. 325/99 Sb. zákon o azylu, v platném znění*. [12. 10. 2007]

S pojmem třetí země v oblasti migrační politiky souvisí pojem *bezpečná třetí země*. Podle zákona o azylu se bezpečnou třetí zemí rozumí stát jiný než stát, jehož je cizinec státním občanem, ve kterém cizinec pobýval před vstupem na území a do kterého se může tento cizinec vrátit a požádat o udělení postavení uprchlíka podle mezinárodní smlouvy, aniž by byl vystaven pronásledování, mučení, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu. Přichází-li žadatel o azyl ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou třetí zemi, lze jeho žádost zamítnout jako zjevně nedůvodnou.<sup>13</sup>

Zákonnými normami jsou upraveny vztahy se všemi státy sousedícími s Českou republikou o přebírání a předávání nelegálních migrantů na státních hranicích, jde o *tzv. readmisní dohody*. V případě, že se v průběhu azylového řízení prokáže skutečnost, že cizinec, žadatel o azyl, vstupuje na území České republiky ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou třetí zemi, správní orgán, a v případě odvolání cizince proti rozhodnutí správního orgánu potom soud, může žádost o udělení azylu zamítnout jako neodůvodněnou. Cizinec v takovém případě bude na základě platné readmisní dohody předán orgánům země, kterou Česká republika považuje za bezpečnou, to je země, se kterou má Česká republika uzavřenu smlouvu o předávání a přebírání osob na společných hranicích a v této zemi jsou dodržována základní lidská práva. Dvoustranné dohody o předávání osob na společných hranicích a nelegálních migrantů ze třetích zemí, tzv. readmisní dohody, má Česká republika v současné době uzavřeny se všemi sousedními zeměmi a dále s Bulharskem, Slovinskem, Rumunskem, Moldávií, Maďarskem, Kanadou, Chorvatskem, Francií a připravují se readmisní dohody s Vietnamem.<sup>14</sup>

### **Třetí země**

V oblasti migrace a migrační politiky se pojmem „*třetí země*“ označují především mimoevropské státy, zejména z východní a jihovýchodní Asie a Afriky, ale i Latinské Ameriky. Země velice chudé, rozvojové, které se největší měrou podílejí na nelegální migraci na celém světě.<sup>15</sup>

---

<sup>13</sup> Zákon. č. 325/99 Sb., o azylu, v platném znění. [12. 10. 2007]

<sup>14</sup> srov. MV ČR. Azyl a migrace. *Přehled smluvních úprav readmise*. dostupné z <http://www.mvcr.cz/azyl/migrace.html#dohody>. [2. 3. 2008]

<sup>15</sup> srov. MV ČR. Azyl a migrace. *Terminologický slovník*. dostupné z <http://zrcadlo.mv.cz/azyl/slovník.html>. [11. 2. 2008]



### **Princip neporušitelnosti státních hranic**

Princip neporušitelnosti státních hranic<sup>16</sup> je jako obecná zásada mezinárodního práva deklarován v jeho zásadách. Toto právo upravuje mírové, přátelské vztahy a spolupráci mezi všemi státy a bylo přijato na 25. zasedání Valného shromáždění Organizace spojených národů v roce 1970 jako *povinnost států vystříhat se hrozby silou nebo použití síly proti územní celistvosti a za účelem porušení existujících státních hranic jiného státu*.

Závěrečný akt Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě v Helsinkách přijatý jako Helsinská deklarace o bezpečnosti a spolupráci v Evropě ze dne 1. srpna 1975, výslovně zakotvil zásadu neporušitelnosti státních hranic, podle níž signatářské státy považují veškeré své hranice, jakož i hranice všech států v Evropě za neporušitelné a nebudou ani v budoucnu na tyto hranice útočit.

#### **Povinnosti vyplývající z této dohody pro jednotlivé státy:**

- ⇒ respektovat územní celistvost a nedotknutelnost státních hranic sousedního státu;
- ⇒ zdržet se hrozby silou nebo jejího použití proti územní celistvosti nebo změně státních hranic jiného státu;
- ⇒ vystříhat se vojenského obsazení území jiného státu, nebo jiných přímých nebo nepřímých násilných opatření v rozporu s mezinárodním právem;
- ⇒ urovnávat své spory na státních hranicích mírovými prostředky tak, aby nebyl ohrožen mír, bezpečnost a spravedlnost;
- ⇒ usilovat o spravedlivé urovnávání svých sporů na státních hranicích takovými prostředky, jako jsou vyjednávání, vyšetřování, zprostředkování smířčího, rozhodčího a soudního řízení nebo jiných mírových prostředků podle vlastní volby;
- ⇒ nevměšovat se do vnitřních záležitostí sousedního státu.

---

<sup>16</sup> srov. BIMAN, S. et. al. *Kronika 20. století*. 1. vyd. Praha: Fortuna Print, 1995. s. 1102

### Cestovní doklad

Cestovním dokladem<sup>17</sup> se podle zákona upravujícím pobyt cizinců na území České republiky číslo 326/1999Sb. rozumí a za takový považuje:<sup>18</sup>

- a) veřejná listina, která je jako cestovní doklad uznaná Českou republikou;
- b) za cestovní doklad je možné považovat veřejnou listinu vydanou cizím státem za účelem cestování do zahraničí, pokud její územní platnost zahrnuje území a lze z ní zjistit údaje o státním občanství cizince, údaje o jeho totožnosti, fotografii držitele a údaj o době platnosti;
- c) cizinecký pas s územní platností do všech států světa;
- d) cestovní průkaz totožnosti;
- e) nebo cestovní doklad vydaný Českou republikou na základě mezinárodní smlouvy.

Platný cestovní doklad umožňuje občanům členských států zemí Schengenského prostoru překračovat státní hranice mezi jednotlivými členskými zeměmi na jakémkoli místě. Pro hranice mezi jednotlivými členskými zeměmi se užívá názvu „vnitřní hranice“.

Občanům ze zemí, které nejsou členy Schengenského prostoru nebo Evropské unie, je povoleno překračovat pozemní státní hranice na hraničním přechodu. Od 21. prosince 2007 s připojením České republiky mezi země Schengenského prostoru je možnost překročení státní hranice na pozemních komunikacích, které protínají státní hranice. Pro obyvatele zemí podléhajících vízové povinnosti tato skutečnost dále znamená v případě překročení státní hranice mít cestovní pas opatřen povolením k pobytu na území dané země, tzv. **vízem**.

Povolení k pobytu, neboli vízum, je dokument opravňující státního příslušníka země, která nemá se zemí, do které cestuje, uzavřenou dohodu o bezvízovém styku, ke vstupu a pobytu na území tohoto státu. O povolení k pobytu, neboli vízu, bude pojednáno v dalším textu.

---

<sup>17</sup> viz příloha č. 4: *Vzor cestovního dokladu*

<sup>18</sup> Zákon č. 326/1999Sb., o pobytu cizinců, v platném znění. [11. 2. 2008]

## **Povolení k pobytu, vízum, vízový štítek**<sup>19</sup>

Osoba ze země podléhající vízové povinnosti má za povinnost požádat před cestou do země, se kterou nemá stát, jehož je občanem, uzavřenou dohodu o bezvízovém styku, na zastupitelském úřadu tohoto státu o povolení pobytu.<sup>20</sup>

Vízum, neboli povolení k pobytu, je dokument povolující vstup, případně opuštění, v určitém období do země, která vízum vydala. Vízum bývá vymezeno také důvodem pobytu. Obvykle je to razítko nebo formulář vlepený do cestovního pasu, někdy je také vydáno jako samostatný kus papíru.<sup>21</sup>

Povolení k pobytu je několik typů. Základní rozlišení je na víza **krátkodobá** a **dlouhodobá**.

### **Krátkodobá víza**

Existují tři krátkodobá víza s délkou pobytu maximálně do 90 dnů a vydávají se zejména cizincům za účelem turistiky.

Prvním typem je **letištní vízum** – vízum typu **A**, které opravňuje cizince vstoupit na území členského státu a pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště.

Druhým typem je **průjezdní vízum** – vízum typu **B**, opravňující cizince při cestě do cílové země po omezenou dobu, maximálně 5 dnů, k pobytu v zemi, přes kterou projíždí, tzv. **tranzit**.

Třetím typem krátkodobých víz je **vízum k pobytu do 90 dnů** – vízum typu **C**. Jedná se o vízum nejčastěji používané tzv. **turistické vízum**. Takovéto vízum opravňuje držitele k pobytu na území daného státu po dobu v něm vyznačenou.

Pro délku pobytu, která opravňuje držitele krátkodobého víza k pobytu na území České republiky, a relativně jednoduchou možnost získání povolení, je vízum k pobytu do 90 dnů nejčastěji využíváno migranty.

### **Dlouhodobá víza**

Do kategorie dlouhodobých víz patří pouze **vízum k pobytu nad 90 dnů** – vízum typu **D**. Vydává se cizincům, kteří dlouhodobě pobývají na území České republiky za účelem studia, zaměstnání nebo sloučení rodiny, tzv. **pracovní vízum**.

<sup>19</sup> Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění. [3. 2. 2008]

<sup>20</sup> viz příloha č. 5: Vzor povolení k pobytu

<sup>21</sup> srov. Wikipedie. Otevřená encyklopedie. Vízum. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%ADzum), dostupné z <http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%ADzum>. [11. 4. 2008]

Po připojení České republiky k zemím Schengenského prostoru dochází k problémům při cestách cizinců do sousedních států. Cizinci, kteří mají ve svém cestovním pasu vízový štítek opravňující je k dlouhodobému pobytu na území České republiky, vízum typu **D**, jsou přesvědčeni, že mohou bez problémů cestovat po všech členských státech. Situace je taková, že mají svůj cestovní pas opatřen vízovým štítkem opravňujícím k dlouhodobému pobytu na území České republiky, nikoli Schengenským vízem a nemohou tedy volně cestovat po dalších členských zemích. Vstoupit a pobývat na území sousedního státu s tímto typem víza mohou pouze za podmínky, že je to nutné při cestě do jejich vlasti a doba pobytu je omezena na pět dnů, tzv. **tranzit**. Na území členského státu Schengenského prostoru mohou pobývat, pokud jim bylo na základě žádosti vystaveno tzv. „**Schengenské vízum**“.

Zastupitelské úřady České republiky udělí „**Schengenské vízum**“<sup>22</sup> platné pro celé území Schengenu, pokud žadatel splní podmínky pro udělení ostatních typů povolení ke vstupu a navíc níže uvedené povinnosti:<sup>23</sup>

- ✓ žadatel není zařazen do SIS za účelem odepření vstupu do Schengenského prostoru nebo jeho jednotlivých členských zemí;
- ✓ není důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl při pobytu na území jiného smluvního státu ohrozit jeho bezpečnost nebo v něm narušit veřejný pořádek, anebo ohrozit mezinárodní vztahy schengenských států;
- ✓ Česká republika je hlavním cílem cesty, nebo v případě průjezdu územím více států je prvním schengenským státem, do kterého žadatel na toto vízum vstoupí;
- ✓ cestovní doklad, do něhož má být vízum vyznačeno, opravňuje ke vstupu do všech států Schengenu.

Jestliže je vstupní vízum uděleno ke dvěma vstupům nebo jako vícenásobné, je povinností cizince dále předložit čestné prohlášení, že ke každému dalšímu pobytu na území smluvních států bude mít uzavřeno cestovní zdravotní pojištění. Celková doba pobytu cizince na území smluvních států Schengenského prostoru nesmí překročit 3 měsíce v průběhu 6 měsíců ode dne prvního vstupu na území těchto států, pokud nejsou splněny uvedené podmínky, jsou policejní orgány České republiky při vstupu cizince na území, omezit územní platnost jednotného Schengenského víza. Jednotné Schengenské vízum vydané jiným smluvním státem opravňuje cizince k pobytu na území České republiky po dobu v něm vyznačenou, pokud z jeho územní platnosti není Česká republika vyloučena.<sup>24</sup>

<sup>22</sup> viz příloha č. 6: *Vzor Schengenského víza*

<sup>23</sup> srov. MV ČR. *Evropou volnou cestou: Informace pro cizince: Vstup do Schengenu*. dostupné z [http://www.mvcr.cz/azyi/schengen/letak\\_cizinci\\_cz.pdf](http://www.mvcr.cz/azyi/schengen/letak_cizinci_cz.pdf). [11. 4. 2008]

<sup>24</sup> srov. MV ČR. *Jednotná Schengenská víza*. dostupné z [http://www.mvcr.cz/rs\\_atlantic/project/article.php?id=50459](http://www.mvcr.cz/rs_atlantic/project/article.php?id=50459). [11. 4. 2008]

## Migrace<sup>25</sup>

Migraci můžeme chápat především jako změnu trvalého pobytu a dále ji rozdělujeme na migraci vnitřní a migraci mezinárodní, neboli vnější. Vnitřní migrace je definována jako změna trvalého pobytu za hranice určité administrativní jednotky, zpravidla obce. Vnější migrace, je naproti tomu definována jako změna obvyklého pobytu za hranice státu a její sledování je značně problematické, celkové údaje jsou nepřesné a pouze přibližné.

Migraci můžeme dále dělit podle dalších kritérií:

- **primární migraci** – rozumíme jí přesídlení migrantů do oblastí dosud neosídlených;
- **sekundární migraci** – sekundární migrace předpokládá kontakt s dosavadním, tzn. původním obyvatelstvem, z čehož plyne zahájení pozvolných sociálních a kulturních změn, ke kterým dochází v důsledku kontaktu různých kultur migrantů;
- **vnitřní migrace** – pohyb osob v rámci jedné země či státu, na příklad stěhování z důvodu řešení bytové situace rodiny, nebo tzv. pracovní migrace, stěhování za práci;
- **vnější migrace** – tímto výrazem se označuje pohyb osob mimo státní útvary, kdy rozlišujeme emigraci a imigraci, důvody jsou prakticky stejné jako u vnitřní migrace;
- **dobrovolná migrace** – je vázána obvykle na představu zlepšení dosavadních životních podmínek obyvatel opouštějících původní bydliště;
- **nedobrovolná, neboli nucená migrace** – probíhá v důsledku válečných konfliktů nebo etnických čistek, v jejím průběhu dochází k vyhánění původního obyvatelstva z místa pobytu, nebo k útěku z místa pobytu v obavách o svůj život a život svých bližních, v obavách před válečným stavem;
- **legální migrace** – regulérní, tzn. se svolením úřadů, s platnými cestovními doklady;
- **nelegální migrace** – neregulérní, tzn. bez svolení úřadů a bez platných cestovních dokladů.

Náhlé změny v chudých rozvojových zemích světa, mezi něž patří především ekonomická nestabilita, změna životních standardů, rychlý demografický růst, válečné, náboženské a národnostní střety, etnické čistky, zhoršování kvality životního prostředí, vedou k prudkému nárůstu migrujících občanů především do ekonomicky rozvinutých západních zemí. Do těchto zemí je vedou lepší životní podmínky, jakými jsou např. politická stabilita, ekonomická prosperita, vysoká životní úroveň, svoboda a možnost seberealizace.

---

<sup>25</sup> srov. Kolektiv autorů. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2003. str. 61

Migraci můžeme podle právních norem rozdělit:<sup>26</sup>

- **migraci legální**, kdy občané z jiných zemí světa, v tomto případě především z tzv. *třetích zemí* vstoupí na naše území legálně na základě platných cestovních dokladů a platným vstupním vízem
- **migraci nelegální**, kterou můžeme rozdělit ještě na pobyt na území s platnými cestovními doklady, ale se vstupním vízem s propadlou dobou platnosti a potom na skutečnost, kdy cizinec vstoupí na naše území nelegálním způsobem, např. překročením státní hranice mimo hraniční přechod tzv. *přes zelenou hranici*. Nelegální migrace zůstává i po našem vstupu do Evropské unie největším problémem.

### **Imigrace, přistěhování**

Imigrace<sup>27</sup> představuje proces, při němž se na území státu usazují obyvatelé přicházející ze zahraničí. Ze své země odcházejí v obavě před válečnými konflikty nebo z ekonomických, politických či náboženských důvodů.

### **Emigrace, vystěhování**

Emigrace<sup>28</sup> je opakem imigrace a znamená dobrovolné nebo nucené vystěhování do cizího státu z politických, náboženských nebo ekonomických důvodů.

### **Migrační vlna**

Tento pojem velice úzce souvisí s pojmem migrace, kdy vlivem zhoršených podmínek k životu v konkrétních státech je signalizována zvýšená pravděpodobnost příchodu velkého množství migrantů na území České republiky. Množství přicházejících migrantů převyšuje výrazným počtem možnosti azylových zařízení v republice.<sup>29</sup>

### **Integrace cizinců**

Pod pojmem integrace cizinců si představujeme proces postupného začleňování přistěhovalců do struktur a vazeb společnosti domácího, tzn. většinového obyvatelstva. Jedná se o komplexní jev, který je přirozeným důsledkem migrace a který má své politické, právní, ekonomické, sociální, kulturní, psychologické a náboženské aspekty.<sup>30</sup>

<sup>26</sup> Zákon č. 326/1999Sb., o pobytu cizinců, v platném znění. [28. 3. 2008]

<sup>27</sup> srov. Kolektiv autorů. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2003. str. 511

<sup>28</sup> srov. Kolektiv autorů. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2003. str. 324

<sup>29</sup> srov. MV ČR. Možné scénáře vývoje krizových situací vyžadujících nasazení součástí ozbrojených sil ČR ve prospěch Policie ČR nebo integrovaného záchranného systému. *Veřejná správa*. dostupné z <http://www.mvcr.cz/casopisy/s/zpravy/vlada/2004/041003.html>. [2. 3. 2008]

<sup>30</sup> srov. MV ČR. Azyl a migrace. *Integrace*. dostupné z <http://www.mvcr.cz/azyl/slovník.html>. [20. 2. 2008]

## **Etnikum**

Slovo etnikum<sup>31</sup> pochází z řeckého slova *ethnos* a znamená *národ* a představuje společenství lidí, kteří se hlásí k pokrevní nebo kulturní jednotě, kterou považuje za velice důležitou pro svou kolektivní existenci.

## **Rasismus**

Rasismus<sup>32</sup> je způsob myšlení a jednání, který se vyskytuje téměř všude ve světě, kde se setkávají příslušníci dvou nebo více lidských kultur. Vychází z předpokladu, že lidská plemena nejsou stejně hodnotná, přičemž se zpravidla zdůrazňují přednosti vlastní rasy. Rasismus je považován za nepřátelský postoj namířený proti příslušníkům jiných etnických skupin.

## **Xenofobie**

Doslovné přeložení slova xenofobie<sup>33</sup> znamená „*strach z neznámého*“. Tento strach, obavu, opatrnost mají pudově zakódovanou všichni živočichové. Je to přírodní mechanismus, pomáhající přežít, je to pud sebezáchovy. Slovo xenofobie v integrační problematice představuje odpor nebo strach z cizinců.

## **Asimilace**

V případě asimilace<sup>34</sup> migrantů máme na mysli splynutí člověka nebo skupiny lidí s většinovým obyvatelstvem. Patří do skupiny vztahů mezi většinovou, majoritní, a menšinovou, minoritní, společnostmi.

## **Melting pot**

Melting pot<sup>35</sup> je termín převzatý a užívaný ve Spojených státech amerických, který doslovně přeložený znamená „*tavící kotlík*“ a představuje proces mizení sociálních a kulturních rozdílů mezi skupinami přistěhovalců a většinové společnosti ve Spojených státech amerických. Výsledkem je vzájemné prolínání kultur a vytvoření kultury nové, která v sobě obsahuje prvky skupin, které se na procesu prolínání podílejí, ale žádná z nich výrazně nepřevyšuje ostatní.

---

<sup>31</sup> srov. Kolektiv autorů. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2003. str. 336

<sup>32</sup> srov. Kolektiv autorů. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2003. s. 297

<sup>33</sup> srov. VÁCLAVÍK, D. *Etnické a kulturní minority ve střední Evropě I. (Základné problémy, Židé)*. 1. vyd. Liberec: Vysokoškolský podnik s.r.o., 2001. s. 21

<sup>34</sup> srov. VÁCLAVÍK, D. *Etnické a kulturní minority ve střední Evropě I. (Základné problémy, Židé)*. 1. vyd. Liberec: Vysokoškolský podnik s.r.o., 2001. s. 25

<sup>35</sup> srov. VÁCLAVÍK, D. *Etnické a kulturní minority ve střední Evropě I. (Základné problémy, Židé)*. 1. vyd. Liberec: Vysokoškolský podnik s.r.o., 2001. s. 27

## Multikulturalismus

Myšlenka multikulturalismu<sup>36</sup> považuje za svůj základ soužití mezi různými etnickými a kulturními skupinami. Prosazuje vzájemný respekt mezi jednotlivými kulturními systémy, který je založený na právu každé kultury zachovat si vlastní identitu.

## Převaděč, převaděčství

S problematikou nelegální migrace velice úzce souvisí problém *převaděčství* (nebo *převáděčství*).<sup>37</sup> Slovem *převaděč* (nebo *převáděč*) se označuje člověk, který za finanční odměnu doprovází jiné osoby při nelegální cestě přes tzv. *zelenou hranici*, čili přes státní hranici v prostoru mimo hraniční přechod. Jeho úkolem je využít znalosti terénu a případně i činnosti ostrahy hranic k úspěšnému převedení osoby nebo skupiny osob z území jednoho státu přes hraniční pásmo do vnitrozemí druhého státu.

Organizovaná kriminalita je druhem zvlášť nebezpečné kriminality a vyznačuje se svou soustavně a plánovanou trestnou činností. Pro tento druh trestné činnosti, která se vyznačuje vysokou organizovaností, mezi nimiž existuje dělba úkolů, se častěji používá termínu *organizovaný zločin*. Hlavním cílem organizovaných skupin je dosažení vysokého zisku.<sup>38</sup> V současné době se organizované převaděčství stalo jednou z nejvýnosnějších činností mezinárodních zločineckých organizací. Podle neoficiálních statistik a odhadů, protože přesné údaje neexistují, se jedná o jednu z nejvýnosnějších forem mezinárodního organizovaného zločinu, která přináší organizátorům zisky srovnatelné se zisky z nelegálního obchodu s drogami anebo zbraněmi.<sup>39</sup>

*Převaděčství* je v České republice v rozporu se zákonem a náš trestní zákon jej definuje jako trestný čin *Nedovolené překročení státní hranice podle § 171a*.<sup>40</sup> Ještě závažnější a v současné době rozšířenější činností je organizovaná forma tohoto protiprávního jednání.

<sup>36</sup> srov. VÁCLAVÍK, D. *Etnické a kulturní minority ve střední Evropě I. (Základné problémy, Židé)*. 1. vyd. Liberec: Vysokoškolský podnik s.r.o., 2001. s. 28

<sup>37</sup> srov. BENEŠOVÁ, L. et. al. *Trestní zákon, trestní řád s výkladem*. 1. vyd. Praha: Poradce, 1999. s. 42

<sup>38</sup> srov. NOVOTNÝ, O. et. al. *Kriminologie*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia s. r. o., 2001. s. 304

<sup>39</sup> srov. Odbor prevence kriminality MV ČR: Obchodování s lidmi. *Policista*, r. 12, 2005, č. 8, Pracovní sešit.

<sup>40</sup> srov. BENEŠOVÁ, L. et. al. *Trestní zákon, trestní řád s výkladem*. 1. vyd. Praha: Poradce, 1999. s. 42



*Velice často jsou nelegální migranti, kteří využijí „služeb“ převaděčů ponecháni v neznámém terénu ještě na území České republiky. V roce 1996 byla zadržena skupina afghánských uprchlíků (4 muži, 4 ženy a 5 dětí), které v noci převaděči přivezli na okraj vesnice, ukázali směr k hranici, která se nacházela nedaleko, sdělili jim, že se nacházejí na česko-německé hranici a odjeli. Ještě v noci byla celá skupina zadržena a převezena na útvar Pohraniční policie. Při výsledku mluvčí skupiny (učitelka Ruského jazyka) uvedla, že převaděčům zaplatili za cestu do Německa 8000,-USD za dospělou osobu a 5000,-USD za dítě. Ve skutečnosti byli vysazeni na okraji obce Jindřichovice pod Smrkem zhruba 500 m od česko-polských hranic.<sup>41</sup>*

### **Cizinec**

Cizince<sup>42</sup> můžeme podle právních norem definovat jako občana, který není státním příslušníkem Evropské unie, Evropského společenství (dříve Evropského hospodářského společenství) nebo Evropské společenství volného obchodu. Vstoupit na naše území může pouze na základě platného cestovního dokladu, tedy pasu, který je opatřen (pokud není v platnosti mezistátní dohoda o bezvízovém styku) platným vízem. Musí rovněž splňovat ještě další podmínky, mezi něž patří zejména prokázání dostatečného množství finančních prostředků k pobytu, uzavřené zdravotní cestovní pojištění a zajištění místa pobytu.

V obecnějším významu je v České republice za cizince považován každý člověk, který nemá české státní občanství. Podle statistik u nás žije víc než 300 tisíc cizinců a jejich počet se rok od roku stále. Je to dáno skutečností, že se Česká republika stává pro část běženců ze země tranzitní zemí cílovou, a také z důvodu, že stále větší počet cizinců přichází do České republiky za prací.

### **Azylant**

je cizinec, kterému byl po splnění podmínek, které stanoví zákon číslo 325/99Sb., zákon o azylu, udělen azyl, a to po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu.<sup>43</sup>

V praxi jde o občana ze země, ve které mu hrozí, nebo by mu hrozilo pro jeho politické přesvědčení, pohlaví a rasu, pronásledování, případně smrt, ze strany státních orgánů a který požádal o politický azyl v České republice.

---

<sup>41</sup> viz příloha č. 7: *Nelegální migranti zadrženi při pokusu o překročení státní hranice*

<sup>42</sup> srov. Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Cizinec*. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/Cizinec). dostupné z <http://cs.wikipedia.org/wiki/Cizinec>. [12. 10. 2007]

<sup>43</sup> *Zákon č. 325/1999Sb., zákon o azylu, v platném znění*. [6. 11. 2007]

### **Uprchlík, utečenec, běželec**

Utečencem je člověk, který se nachází mimo svou vlast a má oprávněné obavy z pronásledování z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních, z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro své politické přesvědčení a není schopen přijmout nebo odmítá ochranu své vlasti vzhledem ke shora uvedeným obavám.

Podle zákona je jím člověk, cizinec, kterému byl v zemi, do které uprchl, přiznán na základě jeho žádosti ochranný statut, statut uprchlíka. Uprchlík, kterému byl přiznán na základě rozhodnutí příslušných úřadů statut uprchlíka, má v České republice podobné postavení jako státní občan České republiky.<sup>44</sup>

### **Industrializace**

Industrializace, neboli také průmyslová revoluce, představuje proces přeměny zemědělské společnosti ve společnost průmyslovou.<sup>45</sup>

V předchozí kapitole byly pro větší srozumitelnost uvedeny a vysvětleny základní pojmy, které jsou uvedeny v dalším textu bakalářské práce. Jedná se o termíny běžně používané, stejně jako výrazy uváděné v literatuře zabývající se problematikou migrace.

Následující kapitola přibližuje nejdůležitější příčiny, které vedou ke vzniku migrace. Přibližuje důvody, které vedou migranty k cestě do České republiky, zákonné normy upravující pobyt cizinců v České republice. Provádí analýzu aktuálních změn v právních normách, které byly do zákonů zabývajících se cizineckou problematikou zapracovány nebo po vstupu České republiky do Schengenského prostoru.

---

<sup>44</sup> srov. Kolektiv autorů. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2003. s. 557

<sup>45</sup> srov. Kolektiv autorů. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2003. s. 520

## 2 Problematika migrace

Tato část textu bakalářské práce se zabývá nejdůležitějšími problémy, které vedou k migraci. Důvodů, které způsobují přesídlování lidí je několik a v následujících kapitolách se ty nejdůležitější příčiny snaží bakalářská práce přiblížit.

Problematika migrace je velice úzce spojena s děním ve společnosti a jejími příčinami se zabývají společenské vědy zabývající se a zkoumající sociální život jednotlivců, skupin, nebo také celých národů. Pokud porozumíme nejenom problematice migrace, ale především problematice migrantů, kteří vyznávají zcela odlišnou kulturu, a vcítíme se do jejich problémů, jejich starostí a trápení, potom si daleko lépe uvědomíme, že jsou stejnými bytostmi jako my. Teprve potom budeme mít i větší úctu k jejich právu zvolit si a vést takový způsob života, jaký se jim líbí, vybrat si své životní projekty, definovat sebe sama a důrazně hájit svoji důstojnost. Z tohoto pohledu nám sociologické myšlení může hodně napomoci solidaritě mezi námi, solidaritě založené na vzájemné úctě a porozumění, solidaritě ve společném odporu proti utrpení a krutosti. Může nám také pomoci porozumět jiným formám lidského života, jež jsou naší bezprostřední zkušenosti nedostupné. Pohled do vnitřní logiky a smyslu forem života odlišných od té naší nás také může inspirovat k tomu, abychom znovu uvážili údajnou pevnost hranic, jež byla vytyčena mezi námi a jinými.<sup>46</sup>

### 2.1 Hlavní příčiny migrace

Od počátků existence člověka migrace nedílně patří k lidské historii. Ve svých prvopočátcích primitivní lidské společenství svým pohybem sledovalo pohyb migrující zvěře. Se zdokonalováním a rozvojem populace velice úzce souvisí vznik hranic prvních státních útvarů a společně s tím i problémy při jejich stanovování. Problémy při uplatňování nároků na cizí území byly téměř vždy doprovázeny lokálními válečnými konflikty. Nebezpečí hrozící všem civilním osobám bylo jedním z největších impulsů vyvolávajících *tzv. migrační vlny*.<sup>47</sup> Migrace, a tedy přesuny mnohdy celých národů, velice úzce souvisela s ekonomickými důvody, kdy docházelo k opouštění nejhudších oblastí a přesídlování do území s lepšími podmínkami pro život člověka.<sup>48</sup>

---

<sup>46</sup> srov. HURYTA, V. *Sociálně právní aspekty migrace*. [Diplomová práce]. Brno: 2003. s. 9. Masarykova univerzita v Brně. Pedagogická fakulta. Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jana Jurníková. Ph.D.

<sup>47</sup> viz příloha č. 8: *Hlavní směry nelegální migrace*

<sup>48</sup> srov. MV ČR. *Migrace v roce 2004, základní migrační trendy v evropském kontextu*. Praha: Úřad pro zahraniční styky a informace, 2004. dostupné z <http://www.mvcr.cz/dokument/2005/migrace04/trendy.pdf>. [28. 2. 2008]

### 2.1.1 Ekonomické příčiny

Mezi hlavní příčiny způsobující, jak v minulosti, tak i v současnosti, migraci zcela jistě patří ekonomické důvody.<sup>49</sup> Snaha o zlepšení životní situace je vlastní každému živočišnému druhu a nejenak i člověku. Převažující příčiny migrace lze v současném světě spatřovat zejména v rozdílném bohatství mezi jednotlivými světadíly, v ekonomické síle jednotlivých zemí a jejich úrovni ekonomického rozvoje, a v neposlední řadě také životní úrovni jejich obyvatel. Z tohoto důvodu obyvatelé těch nejchudších oblastí světa, snažící se zlepšit svou situaci, hromadně opouštějí své domovy a oblasti, ve kterých žili se svými rodinami a putují do rozvinutějších oblastí světa.

Při sledování migrace nelze mít na zřeteli jen jevy migraci vyvolávající, ale i faktory migraci umožňující nebo jí napomáhající. Svět tedy byl, je i v blízké budoucnosti bude konfrontován s pozitivními i negativními faktory vyvěrajícími z mezinárodní migrace, jež bezesporu představuje jednu z globálních výzev lidstva. Obecně se začalo prosazovat přesvědčení, že migrace a zejména imigrace se bude muset pro další období stát jedním z efektivních nástrojů řešení dalšího ekonomického rozvoje a součástí společenského vývoje České republiky.

V minulosti byla migrace zdrojem lidského pokroku, v moderní době je důsledkem globalizace, urbanizace, ekonomických a populačních faktorů, válek, porušování lidských práv, existence chudoby, politické a náboženské perzekuce, etnických konfliktů, zhoršujícího se stavu životního prostředí, se kterým úzce souvisí přírodní a ekologické katastrofy.

Z hlediska historického vývoje byla migrace ovlivněna mnohými procesy a událostmi, ke kterým v průběhu dějin docházelo. Velkou roli v oblasti migrace sehrálo období objevování nových kontinentů a postupného osídlování těchto oblastí. Po období objevů nových území následoval proces industrializace<sup>50</sup> a následného rozpadu koloniálních panství ve světě.<sup>51</sup> Poválečné ekonomické a politické změny způsobily zvýšenou poptávku po levné pracovní síle v evropských zemích. Naopak strukturální změny v průmyslu v 70. letech, znamenaly postupné snižování příchodu cizinců do Evropy. Spolu s tím zvýšená poptávka po zahraničních pracovnících v zemích blízkého východu těžících ropu byly významné impulsy, které sehrály významnou roli v oblasti migrace na celém světě.

<sup>49</sup> srov. KABELIOVÁ, H. *Ekonomické ukazatele ovlivňující migraci*. dostupné z <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=1957463>. [28. 2. 2008]

<sup>50</sup> srov. Kolektiv autorů. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2003. s. 520

<sup>51</sup> srov. Kolektiv autorů. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství, 2003. s. 263

## 2.1.2 Vliv politické situace na migraci

Značný vliv na migraci má samozřejmě také politická situace a existence etnických nebo válečných konfliktů. Na celém světě se neustále zvyšuje počet uprchlíků z afrických, jihoasijských zemí a zemí blízkého východu zmítaných válečnými konflikty, kteří prchají ze svých zemí před hrozbou války a zločiny, které jsou v jejím průběhu páčány na civilním obyvatelstvu.

Můžeme připomenout velkou vlnu emigrace z Československa po komunistickém převratu v roce 1948<sup>52</sup> nebo intervenci vojsk Varšavské smlouvy v srpnu roku 1968<sup>53</sup>, kdy v období normalizace na počátku 70. let ze země odcházelo velké množství politicky pronásledovaných lidí.<sup>54</sup> Na druhé straně je nutné podotknout, že mezi těmi, kteří opustili republiku, byla většina těch, kteří odešli z ekonomických důvodů a svým dobrovolným odchodem naopak přivodili spoustu problémů svým rodinám a bližním, kteří museli zůstat žít a pracovat v komunistickém Československu.

Od začátku 90. let 20. století tak prchaly před hrůzami války tisíce obyvatel ze zemí bývalé Jugoslávie, nebo stovky tisíc občanů čečenské národnosti z Náhorního Karabachu. Ve výčtu vojenských konfliktů bychom mohli pokračovat dále do Asie nebo do Afriky. Společnou mají tyto uprchlíci snahu uprchnout co nejdále od vojenských konfliktů a zachránit životy svoje, ale především svých dětí.

*Na tomto místě připomenu osobní zážitek z utečeneckého tábora v Bělé-Jezové, kde jsem působil před několika lety. V tomto zařízení byli umístěni žadatelé, kteří v České republice požádali o mezinárodní ochranu (azyl) do doby, než bude o jejich řízení rozhodnuto. Na jedné ubytovně byly ubytovány rodiny z Čečenska, kde byla v roce 1991 vyhlášena místními úřady samostatnost, kterou Rusko neuznalo a na jihozápadě Ruska rozpoutalo krvavý vojenský konflikt. V jeho důsledku tisíce jednotlivců, ale i celých rodin v obavách o svůj život prchalo směrem na západ. Několik rodin v České republice požádalo o azyl a bylo umístěno také v tomto uprchlickém táboře. Samozřejmě jsme se stýkali s těmito rodinami a zejména s jejich malými dětmi, které jsme doprovázeli do školy, školky nebo k lékaři. V místnosti, která nám byla vymezena, na zdi visely obrázky od dětí. Hlavními motivy těchto kreseb byla válka, letadla bombardující vesnice, vojáci, hořící domy a tanky střílející do lidí.*

---

<sup>52</sup> srov. BIMAN, S., et. al. *Kronika 20. století. 1. vyd.* Praha: Fortuna Print, 1995. s. 705

<sup>53</sup> srov. BIMAN, S., et. al. *Kronika 20. století. 1. vyd.* Praha: Fortuna Print, 1995. s. 994

<sup>54</sup> srov. BIMAN, S., et. al. *Kronika 20. století. 1. vyd.* Praha: Fortuna Print, 1995. s. 1033

## 2.2 Důvody příchodu migrantů do České republiky

V této kapitole jsou naznačeny důvody, které vedou migranty v jejich cestě za zajištěním lepších životních podmínek, proč si pro svůj cíl, pro svůj nový život zvolili právě Českou republiku. Kapitola začíná malým exkurzem do historie, ve kterém jsou uvedeny významné okolnosti vedoucí k dalšímu poválečnému společenskému vývoji v České republice.

Česká republika byla na základě dohod světových velmocí konaných v iránském Teheránu od 28. listopadu do 1. prosince 1943 a ukrajinské Jaltě ve dnech 4. až 11. února 1945 v tzv. *sféře vlivu SSSR*. První a na poválečné uspořádání ve střední Evropě rozhodující vliv měla *Teheránská konference*, která byla vůbec prvním setkáním hlavních představitelů SSSR, USA a Velké Británie během druhé světové války. Setkání J. V. Stalina, F. D. Roosevelta a W. Churchilla, představitelů tzv. *Velké trojky*, se konalo v iránském hlavním městě Teheránu. Na tomto setkání byly projednávány otázky, které do značné míry rozhodly o poválečném osudu střední a východní Evropy.<sup>55</sup> Další velice významnou konferencí určující poválečné uspořádání ve střední Evropě byla *Jaltská konference*, která se pod krycím názvem *Argonaut* konala ve městě Jalta na Krymu. Tato konference byla jedním ze setkání hlavních představitelů SSSR zastupovaného J. V. Stalinem, USA, které zastupoval prezident F. D. Roosevelt a Velké Británie zastupované W. Churchillem během druhé světové války. K hlavním projednávaným otázkám patřila tzv. *polská otázka* o poválečném uspořádání Polska.<sup>56</sup>

Po událostech v únoru roku 1948 a vybudování tzv. „železné opony“ došlo k naprosté izolaci poválečného Československa, díky které se prakticky imigrace a problémy s ní spojené naší republiky nedotýkaly. Důsledkem výrazného snížení mezinárodních migračních pohybů, nedostatečné veřejné diskuse na toto téma a jejího ideologického ovlivnění „shora“ docházelo k růstu xenofobních stereotypů vůči neznámým cizincům, protože prakticky jediné výraznější pohyby, s nimiž se mohli obyvatelé Československa setkávat, probíhaly mezi oběma částmi společného státu. Strach před potenciálně nebezpečnými cizinci a nechuť k jejich případné integraci dokumentovaly tehdejší výzkumy veřejného mínění, stejně jako zkušenosti s problematickým přijetím českých a slovenských reemigrantů po druhé světové válce.<sup>57</sup>

<sup>55</sup> srov. BIMAN, S., et. al. *Kronika 20. století*. 1. vyd. Praha: Fortuna Print, 1995. s. 614

<sup>56</sup> srov. Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Jaltská konference*. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/Jaltská_konference#Kontroverze), dostupné z [http://cs.wikipedia.org/wiki/Jaltská\\_konference#Kontroverze](http://cs.wikipedia.org/wiki/Jaltská_konference#Kontroverze). [23. 11. 2007]

<sup>57</sup> srov. NEŠPOROVÁ, O. *Rodiny přistěhovalců I*. 1. vyd. Praha: VÚPSV, 2007. s. 24

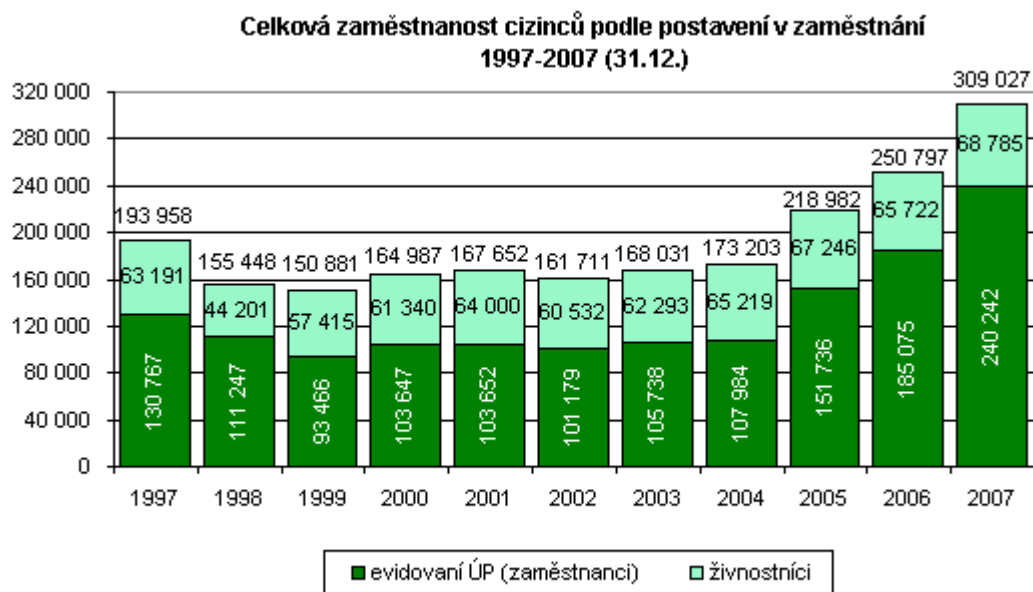
Po demokratických změnách v roce 1989 se stala problematika migrace pro naši společnost novým, do té doby neznámým, jevem, na který nebyla a ani nemohla být dostatečně připravena. V důsledku několik desítek let trvající izolace došlo na počátku 90. let k prudkému růstu imigrantů, a to především ze zemí jihovýchodní Evropy a Asie, ale také z nejhudších částí Afriky. Po zániku SSSR začalo na počátku roku 1992 přes naše území proudit velké množství občanů bývalých sovětských republik směrem na Západ. Česká republika byla v tomto období pro mnoho uprchlíků zemí tranzitní, kterou využívali pouze jako přestupní stanici v cestě do západní Evropy. V průběhu 90. let se postupně díky zlepšujícím se podmínkám pro migranty v naší zemi začal zvyšovat počet uprchlíků, kteří Českou republiku přestali využívat jako zemi tranzitní a rozhodli se u nás zůstat. Na počátku 21. století pokračuje trend z druhé poloviny 90. let 20. století, kdy velká část migrujících cizinců při cestě za lepším životem volí za svůj cíl Českou republiku. Jeden ze základních důvodů, proč se Česká republika stala ze země tranzitní zemí cílovou, je stabilní politická situace a neméně podstatnou roli má ekonomický rozvoj naší země. K velice vážným důvodům patří i skutečnost, že rozvinuté západoevropské země zpřísnily svou vízovou a migrační politiku. Velice podstatnou část migrantů, tvoří nikoli uprchlíci prchající před válečnými konflikty, ale ekonomičtí migranti. Pro tyto migranty, z důvodu zpřísnění imigrační politiky v západní Evropě, je podání žádosti o mezinárodní ochranu, tzv. *žádost o azyl*, v České republice jistotou, že nebude v případě nelegálního vstupu na území sousedního státu a svého zadržení policejními orgány vrácen zpět do své vlasti, ale předán do země, kde podal žádost o mezinárodní ochranu.<sup>58</sup>

V České republice, stejně jako ve většině rozvinutých ekonomik světa, se začíná projevovat veliký nedostatek zaměstnanců v dělnických profesích. Podíl na této skutečnosti má ministerstvo školství, kdy z důvodu stále se snižujícího požadavku po dělnických profesích byly v 90. letech minulého století rušeny a zavírány učební obory. V dnešní době díky rozvoji zejména automobilního průmyslu v České republice chybí velký počet dělníků, které je nutné doplňovat zejména ze zahraničí. Z tohoto důvodu jsou sjednávány mezivládní dohody o vzájemném zaměstnávání, kde je kritériem situace na trhu práce a ekonomické potřeby našeho hospodářství. Takovéto dohody jsou uzavřeny s bývalými státy socialistického společenství, např. již uzavřená dohoda s Polskem, Ukrajinou, Vietnamskou socialistickou republikou, Ruskou federací, Mongolskem, Bulharskem a Moldavskem.<sup>59</sup>

<sup>58</sup> *Sbírka zákonů částka 106/1999*. Praha: 1999. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/1999/sb106-99.pdf>, [12. 2. 2008]

<sup>59</sup> srov. BOUŠKOVÁ, P. *Pracovní migrace cizinců v České republice v 70. až 90. letech*. Praha: Správa služeb zaměstnanosti MPSV ČR. dostupné z <http://www.mvcr.cz/azyli/integrace2/nks01/prispevek4.pdf>. [3. 3. 2008]

Graf číslo 1: Celková zaměstnanost cizinců od roku 1997 do 31. 12. 2007



Zdroj: Český statistický úřad

V uvedeném grafu jsou znázorněny počty zaměstnaných cizinců podle statistik ČSÚ. Zaměstnaní cizinci jsou rozděleni na zaměstnance evidované na úřadech práce a osoby samostatně výdělečně činné (podnikatele).

Problematika velkého nedostatku dělnických profesí se odráží i ve změnách vízové politiky České republiky. Značný nedostatek pracovníků především v dělnických profesích v mnoha pracovních oborech a regionech České republiky, neustále se snižující míra nezaměstnanosti i nechuť samotných českých pracovníků vykonávat určité práce znamená možnost pro pracovníky ze zahraničí. Zatímco ještě před několika lety bylo možno hovořit zejména o nedostatku kvalifikovaných pracovníků v určitých odvětvích, v současné době se jedná o skutečnost, že nalézt i nekvalifikované pracovníky pro rutinní činnosti ve výrobě se stává nepřekonatelným problémem. Z tohoto důvodu byl spuštěn tzv. **projekt zelených karet**, jehož cílem je přilákat pracovníky ze zahraničí. V případě, že se cizinec v práci osvědčí, po určitém čase za ním mohou přicestovat i nejbližší příbuzní. V současné době tak v zahraničí prostřednictvím zastupitelských úřadů České republiky kampaně při náboru nových pracovních sil, kdy pracovníci vybraných profesí mohou získat dlouhodobé vízum, tzv. **zelenou kartu**, a pracovat v České republice.<sup>60</sup>

<sup>60</sup> srov. MPSV. *Zelené karty by měly zjednodušit práci cizinců*. 23. 11. 2007. dostupné z <http://www.mpsv.cz/cs/4851>. [3. 2. 2008]



## 2.3 Zákonné normy upravující pobyt cizinců v České republice

Zákonů zabývajících se cizineckou problematikou je mnoho a mohli bychom na tomto místě vyjmenovat téměř všechny právní normy v České republice, které se problematikou právního postavení v České republice zabývají. Mezi ty základní, které problematiku pobytu cizinců na území České republiky řeší, patří následující.

Od 1. ledna 2000 se základními nástroji reformy migračního práva staly zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů a zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

### 2.3.1 Zákon o pobytu cizinců na území České republiky

V této kapitole bude uvedena právní norma upravující pobyt cizinců v minulosti, ale i současná právní úprava. V kapitole bude analyzován nejenom přínos zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky v platném znění,<sup>61</sup> ale i **Prohlášení k hrozící změně zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu.**<sup>62</sup> V Prohlášení jsou napadena některá navrhovaná ustanovení zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu.

Problematiku pobytu cizinců na našem území na počátku 90. let 20. století řešil federální zákon ze dne 4. března 1992 č. 123/1992 Sb., o pobytu cizinců na území České a Slovenské Federativní Republiky.<sup>63</sup> Uvedená zákonná úprava již delší dobu nevyhovovala stále se měnícím potřebám problematiky migrace, neumožňovala například účinnou regulaci příchodu cizinců, účinně nebránila jejich vstupu a také nedostatečně zajišťovala právní ochranu cizinců pobývajících na území České republiky. Za své účinnosti prošel zákon, jako naprostá většina našich zákonů, několika změnami, přes které stále nesplňoval měnící se požadavky, a z tohoto důvodu vyvstala potřeba nikoli přepracovat, ale nahradit jej novou právní normou blížíící se zákonům evropské unie.

---

<sup>61</sup> Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění. [12. 4. 2008]

<sup>62</sup> srov. Britské listy, deník o všem, o čem se v České republice příliš nemluví. *Prohlášení k hrozící změně zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu*. ISSN 1213–1792. dostupné z <http://www.blisty.cz/2007/4/26/art34013.html>. [27. 2. 2008]

<sup>63</sup> Zákon č. 123/1992Sb., o pobytu cizinců na území České a Slovenské federativní republiky, v platném znění. [12. 4. 2008]

Novou právní normou, která zmíněný zákon nahradila je zákon přijatý a schválený dne 30. listopadu 1999 č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky,<sup>64</sup> který dne 1. ledna 2000 vstoupil v platnost. Zákon, oproti předcházející úpravě, rozděluje cizince do dvou základních kategorií, na občany Evropské unie a ostatní cizince, tzv. *cizince ze třetích zemí*. Vychází z principu založit výhodnější postavení pro občany Evropské unie, umožňuje například občanům Evropské unie a občanům států, které jsou vázány Schengenskými dohodami vstup na území České republiky na průkaz totožnosti. Otázkami týkajícími se pobytového režimu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků na území České republiky řeší v samostatné části, neboť oproti občanům jiných států musí být zcela zřejmé jejich podstatné zvýhodnění vyplývající, jak ze Smlouvy o založení Evropského společenství, tak i z dalších předpisů, jimiž je Česká republika vázána. Pro občany Evropské unie se zavádí nový druh průkazu k pobytu, který opravňuje občana Evropské unie k přechodnému nebo trvalému pobytu na území České republiky.

Novela v souladu s evropským právem definuje pojem „rodinného příslušníka občana Evropské unie“ (tento příslušník nemusí být nutně občanem Evropské unie, vztahují se však na něj stejná oprávnění jako na občana Evropské unie). Dále novela umožňuje občanu Evropské unie, aby se v případě odepření vstupu mohl práva volného pohybu účinně dovolávat, a to nejen cestou řádného opravného prostředku, ale i cestou soudního přezkumu (vztahuje se i na rodinné příslušníky těchto občanů). V souladu s předpisy Evropské unie dochází k upřesnění důvodů pro odepření vstupu na území, pokud by mohlo dojít k ohrožení veřejného zdraví nebo veřejného pořádku v důsledku nemoci či jiného postižení, výčet těchto důvodů je stanoven vyhláškou Ministerstva zdravotnictví.<sup>65</sup>

Přes skutečnost, že se svým pojetím zákon 326/1999 Sb. přiblížil právním normám, které se zabývají cizineckou problematikou v Evropě, prošel od doby své účinnosti několika úpravami a novelizacemi. Největšími změnami prošel zákon se vstupem České republiky do Evropské unie a s připojením naší vlasti k zemím Schengenského prostoru. Připojení republiky k členským zemím se také týká prozatím poslední novela, která byla vyhlášena zákonem číslo 379/2007 Sb., změna zákona o pobytu cizinců na území České republiky a změna souvisejících zákonů, která nabyla účinnosti dne 21. 12. 2007, dnem připojení České republiky k zemím Schengenského prostoru a ukončením hraničních kontrol na vnitřních hranicích.<sup>66</sup>

<sup>64</sup> *Sbírka zákonů částka 106/1999*. Praha: 1999. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/1999/sb106-99.pdf>, [12. 2. 2008]

<sup>65</sup> srov. MZV ČR. *Informace o podmínkách vstupu a pobytu občanů Evropské unie na území České republiky*. dostupné z <http://www.mzv.cz/wwwo/default.asp?ido=14626&idj=1&amb=109&ParentIDO=>. [3. 3. 2008]

<sup>66</sup> *Sbírka zákonů částka 116/2007*. Praha: 2007. ISSN 1211–1244.

V souvislosti s touto novelou, která tyto právní normy upravující pobyt cizinců na území České republiky přiblíží právním normám Evropské unie, vydaly některé osobnosti veřejného života, nestátní organizace a sdružení cizinců písemné **Prohlášení k hrozící změně zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu**.<sup>67</sup>

Z připravovaných změn zákona číslo 326/1999Sb., o pobytu cizinců na území České republiky prohlášení napadá zejména ustanovení § 67, kdy podle jeho tvrzení citelně omezuje právo odmítnutých žadatelů o azyl, kteří pobývají v České republice již déle než 4 roky žádat o trvalý pobyt.

Česká republika je vázána zákony a mezinárodními dohodami o poskytování ochrany uprchlíkům. Každá žádost o poskytnutí azylu je jednotlivě posuzována a proti zamítavému rozhodnutí má žadatel možnost podání žaloby. Přes skutečnost, se kterou jsem se osobně setkal,<sup>68</sup> jsem přesvědčen, že k porušování práva na mezinárodní ochranu migrantů v naší zemi dnes nedochází.

Velká část Prohlášení je věnována ustanovení § 87h, podle kterého by manželé českých občanů měli možnost získat pouze přechodný pobytový status, než který v současnosti mají manželé občanů jiných států Evropské unie (např. Ruska, manželka Slováků pracujícího v ČR) a **až po dvou letech** by měli možnost získat **pobyt trvalý**.<sup>69</sup>

*Cílem této změny je zamezit uzavírání manželství (fingovaných sňatků) mezi občany České republiky a cizinci, jejichž jediným cílem je obejít právní předpisy o vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí a za úplatu získat pro státního příslušníka třetí země povolení k pobytu v členském státě Schengenského prostoru.<sup>70</sup> Uvedeným opatřením bohužel došlo také ke zhoršení možností manželství uzavíraných mezi státním občanem České republiky a cizincem oproti možnostem manželství uzavíraných mezi státními občany České republiky. Jde především o možnost čerpání dávek sociálního zabezpečení (dětských přídavků, porodného, sociálního příplatku), výhod veřejného zdravotního pojištění nebo uzavírání stavebního spoření, či získání hypotečního úvěru. Možnost odhalovat uzavírání fingovaných manželství podle mého názoru existuje již v současné době. Celý případ, u kterého vzniklo podezření z účelově uzavřeného*

<sup>67</sup> srov. Britské listy, deník o všem, o čem se v České republice příliš nemluví. *Prohlášení k hrozící změně zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu*. ISSN 1213–1792. dostupné z <http://www.blisty.cz/2007/4/26/art34013.html>. [27. 2. 2008]

<sup>68</sup> viz text str. 17 kap. 2.1.2 Vliv politické situace

<sup>69</sup> srov. Britské listy, deník o všem, o čem se v České republice příliš nemluví. *Prohlášení k hrozící změně zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu*. ISSN 1213–1792. dostupné z <http://www.blisty.cz/2007/4/26/art34013.html>. [27. 2. 2008]

<sup>70</sup> srov. BROŽ, V. et. al. *Připomínky k cizineckému zákonu*. 1. vyd. Praha: Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva. 2007. s. 43.

*manželství, je ovšem nutné velice pečlivě zadokumentovat, vyslechnout oba manžele, sousedy, provést šetření na úřadech v místě bydliště a na základě zjištěných skutečností vydat rozhodnutí. Bohužel prokázat účelovost manželství se podaří většinou pouze v případě, že cizinec (ve velké většině se jedná o občany pocházející z Vietnamu) přestane plnit vyživovací povinnost ke své oficiální manželce, se kterou ve skutečnosti již nežije a dotčená žena takovou skutečnost přijde oznámit na policii.*

*V případě uzavření účelového (fingovaného) manželství mezi cizincem a občanem České republiky má policie možnost za podmínek uvedených v § 87k zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění, i po této době nevydat povolení k trvalému pobytu. Tvůrci Prohlášení tvrdí, že stát a policie vyžadují, aby manželé předložili důkazy, že spolu žijí místo toho, aby případné porušení zákona prokázaly. V uvedeném ustanovení se doslova uvádí, cituji „Policie nebo ministerstvo žádost o povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství,<sup>71</sup>“. O předkládání důkazů ze strany manželů není v uvedeném ustanovení žádná zmínka. Prokázání účelovosti sňatku je tedy povinností policie.*

Zákon mění ustanovení zákona 326/1999Sb. týkající způsobů překračování státních hranic pro občany členských zemí, jejich pobyt a také podmínky, za kterých je možné občanu Evropské unie ukončit pobyt na území republiky. Změna se týká způsobu překračování státních hranic pro cizince třetích zemí, upravuje pobyt a další povinnosti těchto občanů, jejichž nedodržení má za následek ukončení pobytu, na našem území ke dni přijetí České republiky mezi země Schengenského prostoru. Odloženou účinnost mají ta ustanovení zákona týkající se povinnosti cizince uhradit náklady spojené s výukou českého jazyka a zkouškou znalostí českého jazyka, kterou bude povinen složit pro získání státního občanství České republiky, tato změna nabude účinnosti k 1. 9. 2008. Další ustanovení týkající se rovněž zkoušky ze znalostí českého jazyka a vymezují okruh osob, kterých se tato změna týká, nabývají účinnosti 1. 1. 2009.<sup>72</sup>

---

<sup>71</sup> Zákon č. 326/1999Sb., §87k, v platném znění. [14. 2. 2008]

<sup>72</sup> Sbírka zákonů částka 116/2007. Praha: 2007. ISSN 1211–1244

## 2.3.2 Zákon o azylu

Dne 1. ledna 2000 nabyl účinnosti zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu).<sup>73</sup> Zákon upravuje podmínky vstupu a pobytu cizince, který projevil úmysl požádat Českou republiku o mezinárodní ochranu<sup>74</sup> (azyl) na území České republiky, jeho pobyt, řízení o udělení či odnětí azylu, práva a povinnosti účastníků řízení o udělení nebo o odnětí azylu a azylantů, státní integrační program, azylová zařízení. Dále je nově upraven institut strpění (termín udělovaný příslušným orgánem služby cizinecké policie na žádost cizince, brání-li jeho vycestování z území České republiky překážka na jeho vůli nezávislá, nebo cizinci, jehož vycestování není z důvodů zákonných překážek možné)<sup>75</sup> pro cizince, kteří požádali o soudní přezkum správního rozhodnutí ve věci azylu.

Zákon provádí v českém právním řádu mezinárodní dokument Úmluva o právním postavení uprchlíků.<sup>76</sup> Důvody pro udělení azylu v České republice jsou podle zákona následující:<sup>77</sup>

- A. mezinárodní definice Ženevské úmluvy z roku 1951, prokázání odůvodněného strachu z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů v cizincově vlasti;
- B. uplatňování politických práv a svobod (dle článku 43 Listiny základních práv a svobod);
- C. sloučení rodiny (s osobou, které byl udělen azyl);
- D. humanitární důvod.

Ve srovnání s předchozí právní úpravou řeší i otázky, které se v dosavadní praxi jevily jako problematické či nebyly právně regulovány vůbec, či byly regulovány nedostatečně. Nová právní úprava převzala instituty osvědčené v členských státech Evropské unie, to znamená pojem bezpečná země a zjevně nedůvodná žádost přiznání statutu uprchlíka.

Pro srovnání jsou připojeny přílohy o počtu osob žádajících v České republice o azyl. V první tabulce je uveden počet rozhodnutí o udělení azylu v letech 1990 – únor 2008,<sup>78</sup> ve druhé potom celkový počet žadatelů o mezinárodní ochranu podle roků zahájení řízení za období červenec 1990 – únor 2008.<sup>79</sup>

<sup>73</sup> Sbírka zákonů částka 106/1999. Praha: 1999. srov.

[http://www.mvcr.cz/sbirka/1999/zakon\\_12.html#castka\\_106](http://www.mvcr.cz/sbirka/1999/zakon_12.html#castka_106), [20. 2. 2008]

<sup>74</sup> viz příloha č. 9: *Vzor žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany*

<sup>75</sup> Zákon č. 326/1999Sb. § 33 odst. 1, v platném znění. [12. 4. 2008]

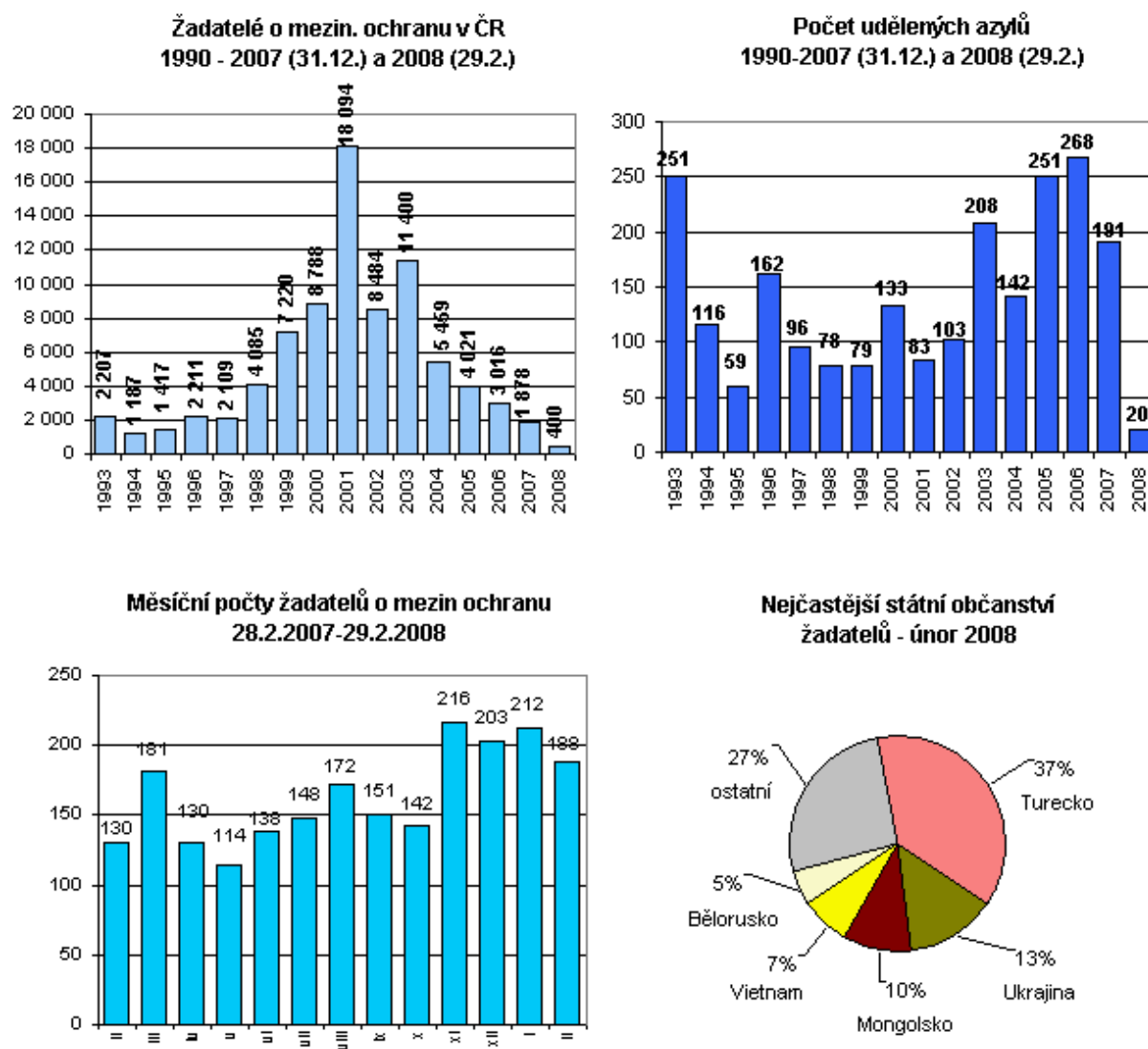
<sup>76</sup> Sdělení MZV č. 208/1993Sb. *Úmluva o právním postavení uprchlíků a Protokol týkající se právního postavení uprchlíků*. srov. [http://www.mvcr.cz/azyl/azyl/208\\_93.pdf](http://www.mvcr.cz/azyl/azyl/208_93.pdf). [5. 3. 2008]

<sup>77</sup> Zákon č. 325/1999Sb., o azylu, v platném znění. [5. 3. 2008]

<sup>78</sup> viz příloha č. 10: *Počet rozhodnutí o udělení azylu v letech 1990 – únor 2008*

<sup>79</sup> viz příloha č. 11: *Celkový počet žadatelů o mezinárodní ochranu podle roků zahájení řízení za období červenec 1990 – únor 2008*

Graf číslo 2: Žadatelé o azyl v České republice



Zdroj: Český statistický úřad

Uvedené grafy zaznamenávají celkové počty osob, které v České republice podaly žádost o mezinárodní ochranu a počty vydaných rozhodnutí o mezinárodní ochraně, neboli udělených azylů.

Uvedená právní norma<sup>80</sup> prošla od svého vzniku mnoha novelizacemi a v současné době je novelizována, stejně jako zákon o pobytu cizinců, zákonem číslo 379/2007 Sb., změna zákona o pobytu cizinců na území ČR a změna souvisejících zákonů. Touto novelizací byly nově upraveny podmínky pro udělení azylu, práva a povinnosti osob žádající o mezinárodní ochranu na našem území.

<sup>80</sup> Zákon č. 325/1999Sb., o azylu, v platném znění. [5. 3. 2008]

Stejně jako některá novelizovaná ustanovení zákona č. 326/1991Sb, o pobytu cizinců na území České republiky, jsou obsahem **Prohlášení k hrozící změně zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu** napadena i některá ustanovení navrhovaných změn zákona č. 325/1999Sb., o azylu. Konkrétně se jedná o ustanovení § 46a, ve kterém jsou stanoveny podmínky pro zadržení cizince, žadatele o azyl. Prohlášení napadá omezení svobody žadatelů o azyl z důvodu neoprávněného vstupu žadatele na území republiky nebo z důvodu, že se na území nelegálně zdržoval. Proti tomuto ustanovení protestují s odvoláním na skutečnost, že uprchlíci, kteří přicházejí do Evropy hledat bezpečí, porušili pobytové předpisy cílových zemí, ale učinili tak proto, že legálně by do České republiky přicestovat nemohli, a to bez ohledu na to, jaké jim v jejich zemi původu hrozí nebezpečí.<sup>81</sup>

K této námitce je možné poznamenat to, že Česká republika je součástí Evropské unie a Schengenského prostoru a s okolními zeměmi má pouze vnitřní hranice. Pro občany třetích zemí to znamená, že pokud opustili své domovy a mají v úmyslu požádat o mezinárodní ochranu, mají tak učinit v první bezpečné zemi nebo v zemi, za kterou bezpečnou Česká republika považuje. V praxi to znamená požádat o mezinárodní ochranu policejní orgány při hraniční kontrole na vnější hranici Schengenského prostoru, případně v tranzitním prostoru mezinárodního letiště.

Dalším ustanovením, které prohlášení kritizuje a považuje za diskriminační, je ustanovení § 73 azylového zákona „Řízení v přijímacím středisku na mezinárodním letišti“ a své tvrzení odůvodňuje skutečností, že žadatel požádal o azyl na letišti a ne ve vnitrozemí, přičemž délku po kterou bude cizinec podle pisatelů „uvězněn“ může činit až půl roku.<sup>82</sup>

---

<sup>81</sup> srov. Britské listy, deník o všem, o čem se v České republice příliš nemluví. *Prohlášení k hrozící změně zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu*. ISSN 1213–1792. dostupné z <http://www.blisty.cz/2007/4/26/art34013.html>. [23. 2. 2008]

<sup>82</sup> srov. BURDOVÁ-HRADEČNÁ, P. et. al. *Připomínky k azylovému zákonu*. 1. vyd. Praha: Konsorcium nevládních organizací pracujících s uprchlíky v ČR. 2007. s. 21.

Podmínky, pro které může být cizinec v přijímacím středisku zadržen, jsou v zákoně jasně stanoveny a dodržování zákonných lhůt je velice pečlivě kontrolováno nejenom kontrolními orgány Ministerstva vnitra ale i mezinárodními organizacemi. Lhůta stanovená pro rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany je stanovena a orgán, který o řízení rozhoduje, vydá rozhodnutí nejpozději do 4 týdnů ode dne učinění prohlášení o mezinárodní ochraně cizincem. Nerozhodne-li ministerstvo v uvedené lhůtě, umožní cizinci vstup na území bez rozhodnutí a dopraví jej do azylového zařízení na území republiky. Do pěti dnů ode dne učinění prohlášení o mezinárodní ochraně cizincem ministerstvo rozhodne, zda cizinci povolí vstup na území. Jestliže je žádost zamítnuta, má proti rozhodnutí cizinec možnost podat žalobu. Celková doba pobytu cizince v přijímacím středisku na mezinárodním letišti nesmí být delší než 120 dnů ode dne učinění prohlášení o mezinárodní ochraně. Nerozhodne-li soud o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany v této lhůtě, umožní ministerstvo cizinci vstup na území bez rozhodnutí a dopraví jej do azylového zařízení<sup>83</sup> na území.<sup>84</sup>

Tvůrci **Prohlášení k hrozící změně zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu** napadají zákonná ustanovení novely, o kterých jsou přesvědčeni, že významně omezují práva cizinců na území České republiky. Je nutné uznat z části oprávněnost tvrzení tvůrců prohlášení, neboť úpravou podmínek pro udělování trvalého pobytu při uzavírání manželství mezi občanem České republiky a cizincem uvedených v § 87h zákona o pobytu cizinců.<sup>85</sup> Cílem této změny bylo zamezit vzniku formálních manželství, ale došlo tak ve skutečnosti ke zhoršení postavení všech manželství uzavřených mezi občanem České republiky a cizincem, ale i občanem Evropské unie. V nejbližší budoucnosti bude proto nutná změna tohoto ustanovení zákona. Další tvrzení týkající se zejména ustanovení §§ 46a a 73 zákona o azylu<sup>86</sup> nejsou pravdivá a uvedená tvrzení vznikla nejspíš z neznalosti azylové problematiky. Z uvedených informací vyplývá, že autoři Prohlášení ve snaze o liberalizaci podmínek pro migranty napadali i ustanovení, která jsou v zákonných normách již upraveny.

---

<sup>83</sup> viz příloha č. 12: *Azylová zařízení na území České republiky*

<sup>84</sup> *Sbírka zákonů částka 106/1999*. Praha: 1999. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/1999/sb106-99.pdf>. [20. 2. 2008]

<sup>85</sup> *Zákon č. 326/1999 Sb., § 87h, v platném znění*. [12. 4. 2008]

<sup>86</sup> *Zákon č. 325/1999 Sb., §§ 46a, 73, v platném znění*. [12. 4. 2008]



### 2.3.3 Zákon o ochraně státních hranic

Dne 1. ledna 2003 nabyl účinnosti zákon č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně některých zákonů (zákon o ochraně státních hranic).<sup>87</sup> Zákon o ochraně státních hranic vychází ze zhodnocení stávající právní úpravy, z nedostatku právní úpravy ochrany státních hranic v právním řádu České republiky a potřeby legislativně vymezit jejich ochranu v souladu s právními předpisy Evropské unie. Při přípravě tohoto zákona bylo přihlédnuto k obdobným právním úpravám této problematiky v některých evropských státech zejména Spolkové republice Německo a Rakouské republice.

Účelem vzniku tohoto zákona bylo legislativně vymezit ochranu státních hranic v samostatném zákoně takovým způsobem, aby pojem ochrany státních hranic byl v právním řádu České republiky definován jako soubor opatření přijímaných na státních hranicích k zabránění jejich nedovolenému překračování. V návaznosti na to byla vymezena oprávnění Policie České republiky při zajišťování ochrany státních hranic, protože předchozí oprávnění policie stanovená zákonem číslo 283/1991 Sb., o Policii České republiky, byla nedostačující. V novém zákoně o ochraně státních hranic jsou oprávnění policistů při zajišťování ochrany hranic odstupňována podle míry ohrožení chráněného zájmu v závislosti na vzdálenosti od státních hranic.<sup>88</sup>

Policie má oprávnění vstupovat a umísťovat na pozemcích soukromých osob v bezprostřední blízkosti státních hranic bezpečnostní prostředky zabraňující nedovolenému překročení státních hranic za pomoci dopravních prostředků, kdy bylo nutno v této souvislosti v zákoně vymezit práva a povinnosti dotčených osob, tj. vlastníků a uživatelů pozemků ležících v bezprostřední blízkosti státních hranic, jakož i podmínky náhrady majetkové újmy, omezení vlastnického práva či případně způsobené škody. Dalším velice důležitým účelem úpravy ochrany hranic v tomto zákoně je zajištění ochrany státních hranic v souladu s budoucími závazky vyplývající z Prováděcí úmluvy k Schengenské dohodě.

---

<sup>87</sup> *Sbírka zákonů částka 83/2002*. Praha: 2002. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/2002/sb083-02.pdf>. [20. 2. 2008]

<sup>88</sup> *Zákon č. 216/2002 Sb., § 4 Oprávnění při zajišťování ochrany hranic, v platném znění*. [5. 3. 2008]

### 2.3.4 Zákon o dočasné ochraně cizinců

Velice důležitou právní normou v oblasti migrace je zákon číslo 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. Tento zákon stanoví podmínky vstupu a pobytu cizince na území České republiky za účelem poskytnutí dočasné ochrany a jeho vycestování z území, řízení o udělení a odnětí oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území, právní status cizince, který žádá o udělení oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany a cizince, kterému bylo uděleno oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany.<sup>89</sup>

Problematika ochrany cizinců byla do vzniku zákona 221/2003 součástí zákona o pobytu cizinců. Tento stav nebyl zcela odpovídající, a to jak z pohledu praxe, tak i z pohledu souladu se Směrnicí Rady Evropské unie o minimálních standardech pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k podpoře vyváženého sdílení břemene jednotlivými členskými státy při přijetí těchto osob a důsledcích z toho vyplývajících. Touto právní normou by mělo být docíleno plné harmonizace českého právního řádu s uvedenou směrnicí.<sup>90</sup>

### 2.3.5 Ostatní právní úprava

Vedle zákona o pobytu cizinců, zákona o azylu a zákona o ochraně státních hranic, které představují vlastní jádro migrační legislativy, ovlivňuje podmínky příchodu a pobytu cizinců řada dalších právních předpisů. Tyto normy buď přímo regulují určité specifické aspekty migrace, nebo přímo či nepřímo spoluurčují širší ekonomické a sociální podmínky života cizinců na území České republiky. Do první kategorie patří zejména zákony, které určují podmínky vstupu a pobytu nebo azylu cizinců na našem území. Mezi další právní normy, které pobyt cizinců upravují, můžeme zařadit zákon číslo 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění, který v části čtvrté upravuje podmínky přístupu cizinců na český trh práce.<sup>91</sup> Do stejné kategorie patří i zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění,<sup>92</sup> zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře<sup>93</sup> nebo zákon č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky.<sup>94</sup>

<sup>89</sup> Sbírka zákonů částka 79/2003. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/2003/sb079-03.pdf>. [20. 2. 2008]

<sup>90</sup> srov. Směrnice Rady EU 2001/55/EC ze dne 20. července 2001. *o minimálních standardech pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatření k podpoře vyváženého sdílení břemene jednotlivými členskými státy při přijetí těchto osob a důsledcích z něho vyplývajících*. dostupné z <http://www.mvcr.cz/eunie/azyl.html>. [14. 2. 2008]

<sup>91</sup> Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění. [5. 3. 2008]

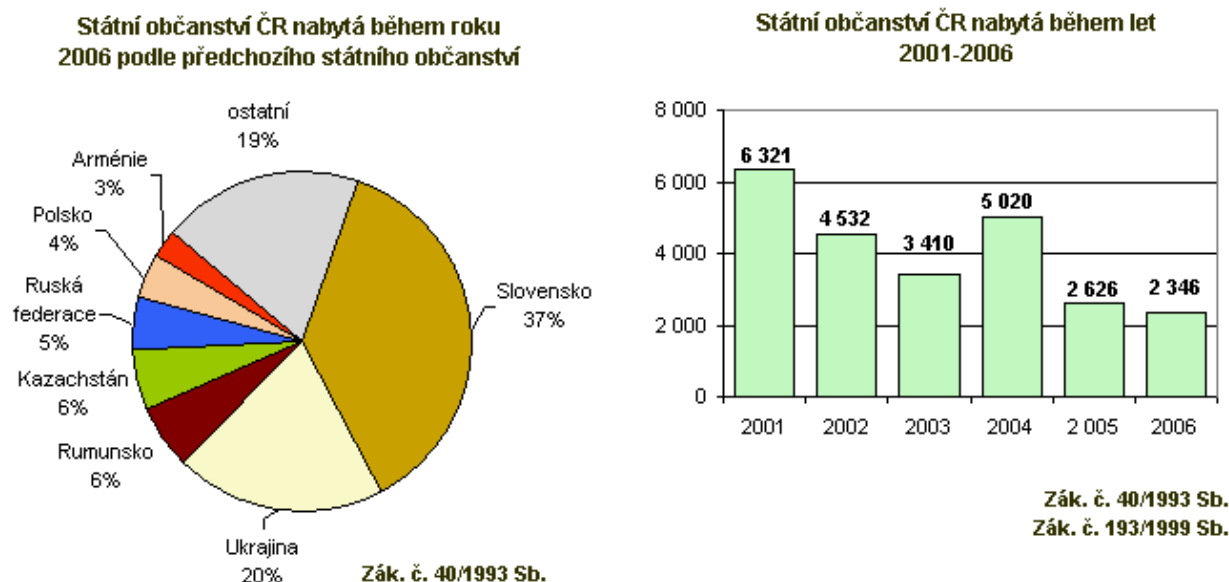
<sup>92</sup> Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, v platném znění. [5. 3. 2008]

<sup>93</sup> Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, v platném znění. [5. 3. 2008]

<sup>94</sup> Zákon č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství ČR, v platném znění. [5. 3. 2008]

Uvedený graf znázorňuje počet udělených státních občanství České republiky za období od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2006 udělených žadatelům na základě žádosti podle zákona o občanství.<sup>95</sup>

Graf číslo 3: Udělená státní občanství České republiky



Zdroj: Český statistický úřad

Od roku 2001 se Ministerstvo práce a sociálních věcí v oblasti legislativy týkající se zaměstnanosti, a tedy i zaměstnávání cizinců, zaměřilo na dokončení tzv. „*euronovely*“, jejíž ustanovení se mimo jiné týkají volného pohybu pracovníků v rámci států EU a možností zprostředkování zaměstnání i mimo území ČR. Platná norma zákon číslo 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, usiluje především o řešení účelového zakládání obchodních společností a družstev cizinci, ve kterých velice často zaměstnávají nelegální migranty, zakrývání nedovoleného zprostředkování zaměstnání právě danými vztahy mezi objednavatelem a zhodnotitelem, zneužívání dočasného přidělování k výkonu práce jinému subjektu a pracovních cest zahraničních pracovníků do regionů s horší situací na trhu práce, posílení kompetencí kontrolních orgánů.<sup>96</sup>

*Cizinecká policie nemá na základě části sedmé Kontrolní činnost zákona číslo 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, oprávnění provádět kontrolu nelegálního zaměstnávání cizinců na pracovištích, toto oprávnění přísluší ze zákona celním orgánům. Na základě rozhodnutí zákonodárského orgánu tak Policie České republiky nemá možnost provádět kontrolu nelegálního zaměstnávání.*

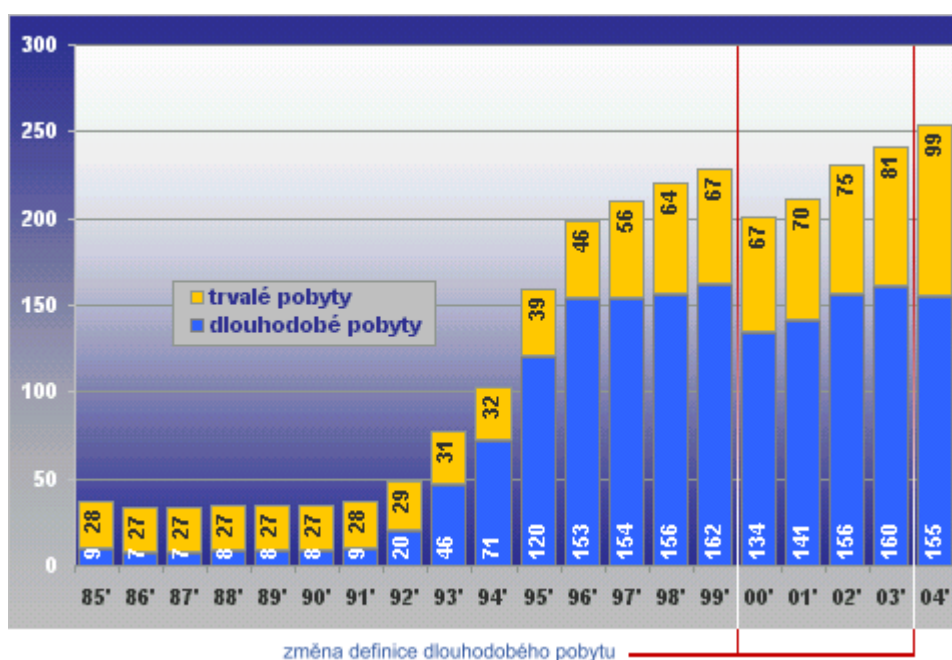
<sup>95</sup> Zákon č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství ČR, v platném znění. [5. 3. 2008]

<sup>96</sup> Sbírka zákonů částka 143/2004. Praha: 2004. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/2004/sb143-04.pdf>. [20. 2. 2008]

Kapitola věnovaná problematice migrace byla rozdělena do tří samostatných částí. První se zabývala samotnými příčinami migrace a jejím úkolem bylo přiblížit nejdůležitější příčiny, které vedou ke vzniku současné migrace. Ve druhé části byly nastíněny motivy příchodu migrantů do České republiky. Ve třetí části byly uvedeny základní právní normy, které se zabývají cizineckou problematikou a problematikou migrace, včetně analýzy ustanovení těchto zákonů a jejich harmonizaci uvedených právních norem s ohledem na členství České republiky v Evropské unii, přijetím Schengenské dohody, které znamenalo přistoupení k zemím Schengenského prostoru o volném pohybu osob a mezinárodní spolupráci.

Pro další práci s textem bylo nutné přiblížit nejenom výše uvedené právní normy, ale i podmínky, které musí cizinec splnit, aby mu byl umožněn vstup a pobyt na území České republiky.

Graf číslo 4: Počet cizinců v ČR k 31. 12. 2004 v tisících (svislá osa)



Zdroj: Demografický informační portál

V uvedeném grafu je uveden počet cizinců dlouhodobě a trvale pobývajících v České republice evidovaných **Službou cizinecké policie (SCP)** od roku 1985 k 31. 12. 2004.

### 3 Vstup a pobyt cizinců na území České republiky

Cizinci mohou na území České republiky vstupovat a pobývat na něm na základě víza, pokud se zemí, které jsou státními občany, nemá Česká republika uzavřena dohoda o zrušení vízové povinnosti nebo nestanoví-li vláda České republiky možnost bezvízového styku. V rámci vízové povinnosti jsou vůči některým státům, jejichž občané cesty do České republiky zneužívali k nezákonným aktivitám, stanoveny zpřísnující podmínky pro získání víz. V rámci tohoto režimu musí cizinec z dané země žádající o vízum prokázat účel své cesty. Prokázáním účelu je například ověřené pozvání od fyzické nebo právnické osoby trvale sídlící na území ČR, předložení pevně zaknihované zpáteční letenky nebo jízdenky, případně na zastupitelském úřadu České republiky v zahraničí složení finanční jistiny, která se cizinci po návratu do vlasti vrací. Okruh států, vůči nimž jsou tyto vízové režimy uplatňovány, je průběžně přehodnocován a aktualizován.

#### 3.1 Vstup cizinců na území České republiky

Po vstupu do Evropské unie byl v České republice spuštěn na všech hraničních přechodech Cizinecký informační systém (CIS),<sup>97</sup> v jehož databázi se nalézaly věci a osoby, po kterých bylo vyhlášeno na našem území pátrání. Součástí systému byla samozřejmě databáze osob, které měly vstup a pobyt na území naší republiky zakázán.

V září roku 2007 byl na všech hraničních přechodech spuštěn Schengenský informační systém (SIS).<sup>98</sup> Zjednodušeně se jedná o rozsáhlejší verzi evidence CIS, která je rozšířena pro potřeby všech členských zemí Schengenského prostoru. SIS je rozsáhlou databází, která umožňuje příslušným policejním útvarům, jak na vnějších hranicích, tak i ve vnitrozemí společného prostoru, využívat údaje o osobách a předmětech, které byly do databáze zavedeny v jakékoli jiné členské zemi a zabránit ve vstupu na území schengenského prostoru osobě, které byl udělen z důvodu jejího protiprávního jednání vysloven zákaz vstupu, případně zadržet osobu, která je hledána policií v jiném členském státě. SIS je využíván při provádění hraničních kontrol, policejních a celních kontrol ve vnitrozemí, při řízení o udělování víz, vydávání povolení k pobytu apod. Po ukončení hraničních kontrol na vnitřních hranicích po vstupu České republiky do Schengenského prostoru je tohoto systému využíváno při práci Služby cizinecké policie při pobytových kontrolách, ale také na všech mezinárodních letištích při kontrolách osob. Ke své práci SIS také využívá Policie České republiky.<sup>99</sup>

<sup>97</sup> srov. MV ČR. *Střednědobá koncepce resortní politiky Ministerstva vnitra ČR v letech 2001 – 2004*. dostupné z [http://www.mvcr.cz/dokumenty/koncepce/2001\\_4/koncep.html](http://www.mvcr.cz/dokumenty/koncepce/2001_4/koncep.html). [4. 3. 2008]

<sup>98</sup> srov. MV ČR. *Evropou volnou cestou: Informace pro cizince: Schengenský informační systém*. dostupné z <http://www.mvcr.cz/eunie/schengen/letak.pdf>. [12. 4. 2008]

<sup>99</sup> srov. Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Schengenský informační systém*. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD_informa%C4%8Dn%C3%AD_syst%C3%A9m). dostupné z [http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD\\_informa%C4%8Dn%C3%AD\\_syst%C3%A9m](http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD_informa%C4%8Dn%C3%AD_syst%C3%A9m). [20. 2. 2008]

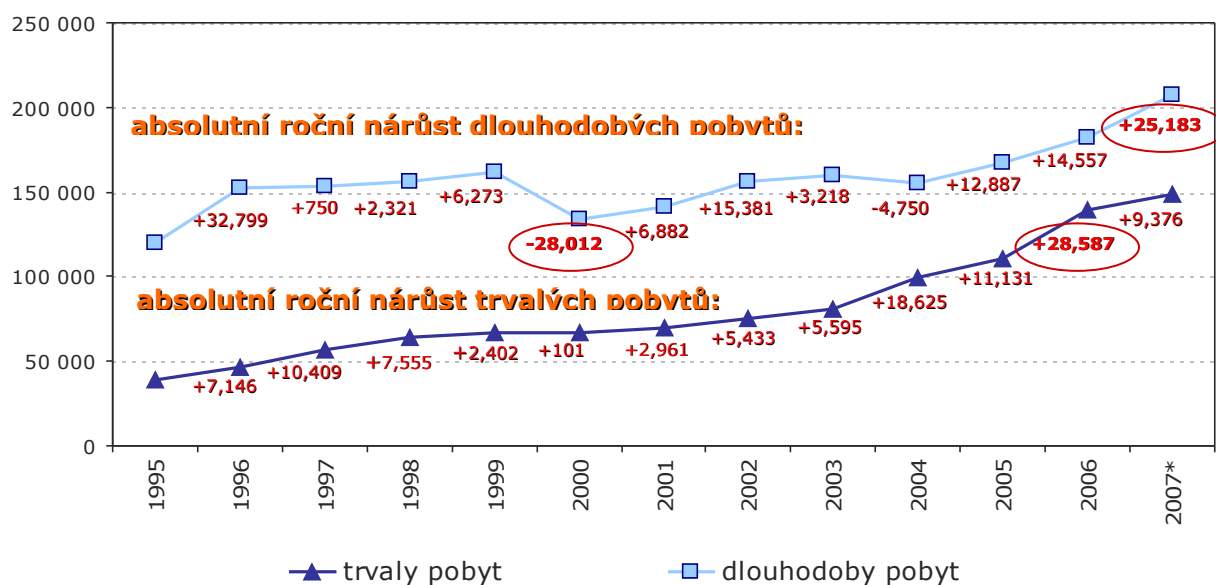
### 3.2 Pobyt cizinců na území České republiky

Zákon o pobytu cizinců rozlišuje dva druhy pobytu, a to přechodný a trvalý<sup>100</sup>. Institut krátkodobého pobytu byl oproti předchozí právní úpravě<sup>101</sup> nahrazen pojmem přechodný pobyt na území bez víza a přechodný pobyt na území na krátkodobá víza. Pojem dlouhodobého pobytu byl pak nahrazen termínem přechodný pobyt na území na dlouhodobá víza. Specifickým typem víza je vízum za účelem převzetí povolení k pobytu, které výhradně za uvedeným účelem uděluje zastupitelský úřad České republiky cizinci, který pobývá v zahraničí a bylo vyhověno jeho žádosti o povolení k trvalému pobytu.

#### Přechodný pobyt<sup>102</sup>

Cizinec může přechodně pobývat na území České republiky bez platného víza, nebo po udělení víza krátkodobého, dlouhodobého, diplomatického nebo zvláštního, na základě povolení k přechodnému pobytu, na základě zvláštního pobytového povolení (týká se občanů EU a jejich rodinných příslušníků), na výjezdní příkaz České republiky a po ukončení hraniční kontroly nebo dnem narození na území České republiky. Doba platnosti víza k pobytu je v případě krátkodobého víza do 90 dnů, v případě dlouhodobého víza nad 90 dnů.

Graf číslo 5: Cizinci pobývající v České republice od 1. 1. 1995 do 31. 12. 2007



Zdroj: Český statistický ústav

V grafu jsou uvedeny počty cizinců žijících na území České republiky podle typu pobytu.

<sup>100</sup> Zákon č. 326/1999Sb. o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění. [14. 2. 2008]

<sup>101</sup> Zákon č. 123/1992Sb., o pobytu cizinců na území České a Slovenské federativní republiky, v platném znění.

[5. 3. 2008]

<sup>102</sup> srov. MV ČR. Přechodný pobyt cizince na území ČR. dostupné z [http://www.mvcr.cz/azyl/pobyt\\_cizinec.html#3](http://www.mvcr.cz/azyl/pobyt_cizinec.html#3).

[6. 3. 2008]

### **Trvalý pobyt<sup>103</sup>**

Trvale pobývat je oprávněn cizinec na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu za účelem:

- ⇒ společného soužití se státním občanem České republiky;
- ⇒ sloučení rodiny, pokud manžel, příbuzný v pokolení přímém nebo sourozenec cizince má trvalý pobyt na území České republiky;
- ⇒ v jiných humanitárních případech;
- ⇒ pokud to je odůvodněno zahraničně politickým zájmem České republiky.

Zákon váže podmínky k podání žádosti o povolení pobytu na osobní a rodinné postavení cizince ve vztahu k státnímu občanovi České republiky, bývalému státnímu občanství České republiky nebo na osobní a rodinné postavení cizince ve vztahu k cizinci s povolením k pobytu a k účelu pobytu. Podle těchto kritérií stanoví dobu předchozího nepřetržitého pobytu cizince na území na vízum nad 90 dnů nebo na vízum za účelem dočasné ochrany pro oprávnění k podání žádosti o povolení pobytu.

Na základě mezinárodní smlouvy je upraveno odchylně postavení občanů Slovenské republiky. Problematika trvalého pobytu občanů Slovenské republiky zůstává prakticky nedotčena. Odlišně je však upravena problematika přechodného pobytu na dlouhodobá víza. Občané Slovenské republiky nemusí být k tomuto druhu pobytu vybaveni vízem k pobytu nad 90 dnů, ale mohou na území České republiky pobývat na základě zákona č. 149/1993Sb., Dohoda mezi vládou České a Slovenské republiky o zrušení vízové povinnosti.<sup>104</sup>

---

<sup>103</sup> srov. MV ČR. *Trvalý pobyt cizince na území ČR*. dostupné z. [http://www.mvcr.cz/azyl/pobyt\\_cizinec.html#3](http://www.mvcr.cz/azyl/pobyt_cizinec.html#3). [6. 3. 2008]

<sup>104</sup> *Sbírka zákonů částka 39/1993*. Praha: 1993. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/1993/sb39-93.pdf>. [20. 2. 2008]

## 4 Nelegální migrace cizinců na území ČR

Na rozdíl od předchozích kapitol, ve kterých byly přiblíženy zákonné normy zabývající se cizineckou problematikou a samotným vstupem a následným legálním pobytem na území České republiky v této kapitole budou uvedeny druhy nelegálního pobytu cizinců.

Nelegální migrace se stala jedním z nejaktuálnějších rizik již na počátku devadesátých let 20. století a všeobecně je považována za jeden z nejvýznamnějších civilizačních prvků 21. století. Ohrožuje vnitřní stabilitu a bezpečnostní situaci společnosti zejména v cílových vyspělých západních zemích, ale také v tranzitních zemích střední a východní Evropy. Nelegální forma migrace je vládami všech evropských zemí, stejně jako vládou České republiky, dlouhodobě řazena mezi prvořadě podmínky bezpečnostní politiky v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti.<sup>105</sup>

Problematika migrace se vzhledem ke své závažnosti stala předmětem jednání nejvyšších zákonodárných orgánů nejenom v České republice, ale prakticky všech vyspělých zemí světa. Z důvodů možného napojení nelegální migrace na organizovaný zločin a světový terorismus, nelegální migraci nemůžeme chápat pouze jenom jako nedovolené překročení státních hranic. Ve srovnání s projevy nelegální migrace na státních hranicích je možné v následujícím období očekávat výrazný nárůst nebezpečnosti jevů spojených s nelegálním pobytem cizinců na území České republiky. Současná situace v oblasti nelegální migrace potvrzuje skutečnost, že se pro bezpečnostní politiku České republiky, země Evropské unie, ale i ostatní vyspělé země světa, stane problematika nelegální migrace jedním z hlavních úkolů i pro další období.

Nelegální migrace souvisí především s přeshraniční trestnou činností, organizovanou převaděčskou kriminalitou, a obchodem s lidmi. Na organizované převaděčství se v současné době také úzce navazuje padělání a pozměňování cestovních dokladů pro migranty na profesionální úrovni.<sup>106</sup> Nelegální vstup i pobyt cizinců je z převážné části plánován a prováděn mezinárodně organizovanými převaděčskými skupinami. Organizovaně je zajištěno překračování státních hranic, včetně průvozů v úkrytech dopravních prostředků,<sup>107</sup> ubytování a tranzit pašovaných osob z výchozí do cílové země. Využívává se i možnosti zneužívání azylové procedury k nelegální migraci v tranzitních nebo cílových zemích.

<sup>105</sup> srov. HURYTA, V. *Sociálně právní aspekty migrace*. [Diplomová práce]. Brno: 2003. s 39. Masarykova univerzita v Brně. Pedagogická fakulta. Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jana Jurníková. Ph.D.

<sup>106</sup> viz příloha č. 13: *Pozměněný cestovní doklad Ukrajiny*

<sup>107</sup> viz příloha č. 14: *Osoby ukryté v zavazadlovém prostoru vozidla*



Přesné statistické údaje o rozsahu organizované převaděčství nelegálních migrantů a na něj navazující obchodování s lidmi není prakticky možné, a proto se odhady počtu obětí značně liší. Výsledky různých mezinárodních studií uvádějí, že každoročně je v celosvětovém rozsahu obchodováno s 700 tisíc až 2 miliony osob. Z tohoto počtu nelegálním obchodem s lidmi (můžeme říci novodobým otrokářstvím) projde 300 až 500 tisíc osob na území Evropy.<sup>108</sup> Na základě těchto studií je odhadován celosvětový roční příjem z obchodu s lidmi v rozpětí mezi **8,5 a 12 miliardami EUR**. Podle aktuálního kurzovního lístku ke dni 6. března 2008 tato suma představuje částku v rozpětí od **212 925 000 000** do **300 600 000 000 CZK**.<sup>109</sup>

Na základě těchto odhadů je zřejmé, že zisky z nelegální migrace a obchodu s lidmi představují jednu z nejvýnosnějších forem mezinárodního organizovaného zločinu, přinášejí organizátorům zisky srovnatelné se zisky z nelegálního obchodu s drogami a nebo zbraněmi. Proti obchodování s drogami nebo zbraněmi v případě nelegální migrace a obchodu s lidmi hrozí jejím organizátorům daleko menší riziko odhalení a potrestání. Je to způsobeno hlavně tím, že využívají bezvýchodného postavení obyvatel těch nejchudších částí světa a nabízejí jim cestu do vyspělých zemí nebo postavení nelegálních migrantů z důvodu pobytu na území cizího státu.<sup>110</sup> V boji proti obchodu s lidmi pak nestačí jen trestně právně postihnout pachatele, ale je třeba také vytvářet podmínky pro pomoc obětem a pro jejich znovu začlenění do společnosti, a zejména pak působit preventivně. Vzhledem k tomu, že jde většinou o organizovanou kriminalitu s mezinárodním prvkem, je nutné vytvářet a využívat možností mezinárodní spolupráce.<sup>111</sup>

#### **4.1 Nelegální migrace přes státní hranice**

Pod pojmem nelegální migrace rozumíme případy, ve kterých cizinci nedovoleným způsobem překročí státní hranice České republiky.<sup>112</sup> Do kategorie nedovoleného překročení státní hranice jsou zahrnuty, jak zjištěné neoprávněná vniknutí cizinců na území České republiky, tak i případy, kdy se o neoprávněný přechod státních hranic pokoušejí. Patří sem také pokusy cizinců, kteří naše území nedovoleným způsobem opouštějí a jsou při těchto pokusech zadrženi policejními orgány České republiky nebo pohraničními orgány sousedního státu. Migranti zadrženi při nelegálním pokusu o překročení státních hranic jsou potom předáni na naše území na základě uzavřených readmisních dohod.

<sup>108</sup> srov. ŽÁKOVÁ, M. *Obchodování s lidmi*. Praha: ICM NIDM MŠMT. 2006. dostupné z <http://www.icm.uh.cz/str/socialnepatologickejevy/socialne-patologicke-jevy/obchodovani-s-lidmi>. [6. 3. 2008]

<sup>109</sup> Exchange. Směnárna pro Čechy. *Kurzovní lístek*. dne 6. 3. 2008. srov. <http://exchange.cz/index2.php?rates=&mnozstvi=8+500+000+000&prodejMena=EUR&nakupMena=CZK>.

<sup>110</sup> srov. VAVROŇ, J. Za vízum do Česka dávají Vietnamci až 10000 dolarů. *Právo*. 18. 2008. č. 52. s. 1. ISSN 1211-2119.

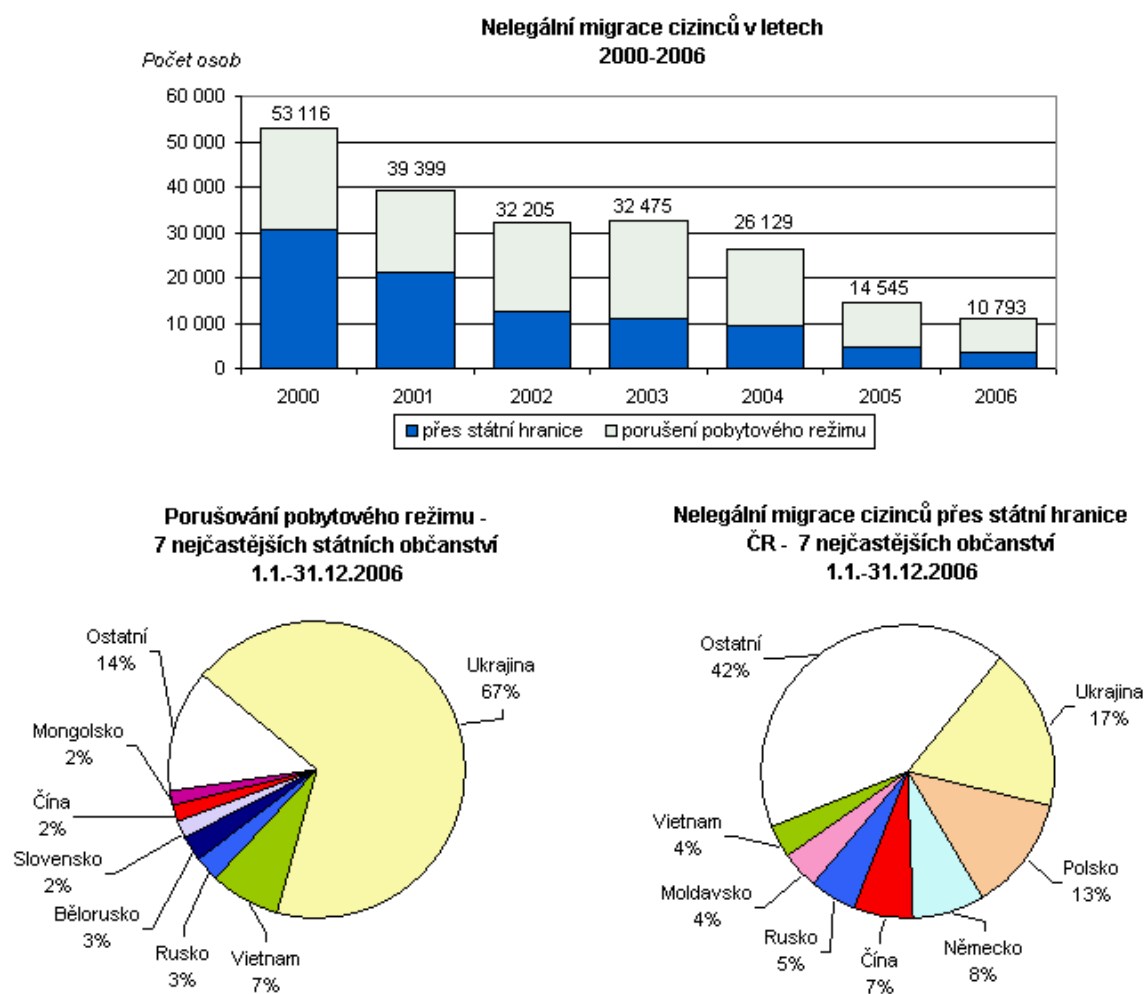
<sup>111</sup> srov. ŽÁKOVÁ, M. *Obchodování s lidmi*. Praha: ICM NIDM MŠMT. 2006. dostupné z <http://www.icm.uh.cz/str/socialnepatologickejevy/socialne-patologicke-jevy/obchodovani-s-lidmi>. [6. 3. 2008]

<sup>112</sup> srov. DANIŠOVÁ, Z. *Nelegální migrace na území ČR – základní trendy*. dostupné z [http://www.mvcr.cz/2003/statistiky/cpp2005/migrace04\\_policie.html](http://www.mvcr.cz/2003/statistiky/cpp2005/migrace04_policie.html). [18. 2. 2008]

*Při předávacím řízení je na předávající straně, aby tvrzení, že se nelegální migranti pokusili překročit státní hranici ve směru z České republiky, doložila. K doložení stačí nález jízdenky prostředků hromadné přepravy osob (vlak, autobus, letadlo). Bohužel existují signály, že pohraniční orgány sousedního státu podstrčí nelegálním migrantům jízdenky a na tomto základě požadují, aby české orgány nelegální migranty převzaly.*

*Pro Českou republiku prokázání takovéto skutečnosti znamená, že je na základě uzavřených readmisních dohod povinna převzít nelegální migranty a hradit všechny další úkony spojené s jejich pobytem nebo jejich repatriací do země původu.*

Graf číslo 6: Nelegální migrace



*Zdroj: Český statistický úřad*

V uvedeném sloupcovém grafu jsou uvedeny případy nelegální migrace cizinců na území České republiky za období leden 2000 až prosinec 2006. Na kruhových potom podíl na porušování pobytového režimu a nelegální migraci podle státních občanství.

V případech nelegální migrace jsou zahrnuty případy použití pozměněných nebo padělaných cestovních dokladů a víz k pobytu.<sup>113</sup> Dále případy, kdy se cizinec pokusí vstoupit na území České republiky na hraničním přechodu, ačkoli mu nemůže být umožněn vstup na území, protože trvá trest vyhoštění uložený soudem nebo trvá pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění vyslovené správním orgánem cizinecké policie.<sup>114</sup>

## 4.2 Neoprávněný pobyt

Přes skutečnost, že se legislativní podmínky pobytu cizinců v České republice zpříšňují a přibližují se tak legislativě v Západní Evropě je stále pro velkou většinu cizinců získání víza ke vstupu do České republiky, oproti získání vstupního víza do dalších zemí Západní Evropy, relativně snadné. Pro podání žádosti o udělení víza k pobytu je cizinec povinen předložit platný cestovní doklad, policií ověřené pozvání nebo prostředky k pobytu na území a doklad o zajištění ubytování cizince po dobu jeho pobytu na území v případě, že nedoloží zabezpečení nákladů spojených s pobytem na území jiným způsobem. Dále doklad prokazující zajištění nákladů spojených s vycestováním z území. V případě, že cizinec žádá o udělení **víza k pobytu za účelem zaměstnání** je povinen dále předložit povolení k zaměstnání, které vydá Úřad práce České republiky.<sup>115</sup> Před vydáním vstupního víza k pobytu je cizinec povinen předložit **doklad o cestovním zdravotním pojištění po dobu pobytu na území**. Jestliže cizinec žádá o udělení tohoto víza jako víza ke dvěma vstupům nebo víza vícenásobného, je dále povinen k žádosti připojit čestné prohlášení, že ke každému dalšímu pobytu na území bude mít uzavřeno cestovní zdravotní pojištění.

Z uvedeného vyplývá, že získání víza k pobytu je snazší než získání stejného víza za účelem zaměstnání. Jestliže cizinec požádá o vydání pobytového víza, vízum je mu uděleno a cizinec na území České republiky bez povolení pracuje, porušuje účel, pro který mu bylo vízum vystaveno. Takovéto porušení účelu pobytu je stále častým porušením pobytového režimu cizinců pobývajících na našem území.<sup>116</sup> Cizinec, který takovýmto způsobem porušuje účel, pro který mu bylo vízum uděleno a to mu může být zrušeno. Policejní orgán ve svém rozhodnutí o zrušení planosti víza k pobytu stanoví lhůtu k vycestování z území a udělí cizinci výjezdní příkaz. Cizinec, kterému bylo vízum zrušeno a byl mu vystaven výjezdní příkaz, je povinen ve stanovené lhůtě z republiky vycestovat.

<sup>113</sup> viz příloha č. 15: *Měsíční vývoj nelegální migrace přes státní hranice*

<sup>114</sup> viz příloha č. 16: *Nelegální migrace přes státní hranice České republiky od roku 1993*

<sup>115</sup> Zákon č. 326/1999Sb. § 27, v platném znění. [6. 3. 2008]

<sup>116</sup> Zákon č. 326/1999Sb. o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění. [20. 2. 2008]

Dalším a velice častým případem porušování pobytového režimu jsou případy, kdy cizinci pobývajícím na našem území na základě platného víza uplyne termín jeho platnosti, cizinec nevycestuje a dál pobývá na našem území. V tomto případě se cizinec svým jednáním dopouští přestupku, protože neoprávněně pobývá na našem území. S cizincem neoprávněně pobývajícím na území České republiky je po zadržení zahájeno správní řízení<sup>117</sup> a na základě jeho výsledku je cizinci vysloven trest správního vyhoštění z přechodného pobytu na území republiky a dobou platnosti na 3, 5, 10 let podle závažnosti provinění cizince.<sup>118</sup> Vyslovení trestu správního vyhoštění představuje pro cizince ukončení pobytu nejenom na území České republiky, ale zákaz pobytu na celém území Schengenského prostoru. V rozhodnutí o správním vyhoštění je cizinci je stanovena doba na vycestování z území a doba, po kterou nemůže na území členských zemí Schengenského prostoru vstoupit. Pokud tak učiní a je zadržen policejními orgány dopouští se trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí.<sup>119</sup> V odůvodněných případech je možné také stanovit hraniční přechod, přes který cizinec musí z České republiky vycestovat. Po vyslovení správního vyhoštění je cizinci vydán výjezdní příkaz.<sup>120</sup>

---

<sup>117</sup> srov. BENEŠOVÁ, L. *Nový správní řád; Úprava obchodního rejstříku. § 46 Zahájení z moci úřední*. 1. vyd. Český Těšín: Poradce s. r. o., 2005. 107 s.

<sup>118</sup> *Sbírka zákonů č. 106/1999. Zákon č. 326/1999 Sb. Hlava X Správní vyhoštění*. Praha: 1999. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/1999/sb106-99.pdf>. [19. 2. 2008]

<sup>119</sup> srov. BENEŠOVÁ, L. et. al. *Trestní zákon, trestní řád s výkladem. § 171 Maření výkonu úředního rozhodnutí*. 1. vyd. Praha: Poradce s.r.o., 1999. 42 s.

<sup>120</sup> viz příloha č. 17: *Vzor výjezdního příkazu*

## 5 Procesy integrace

Obsahem následující kapitoly bude nejprve analýza příčin a neúspěchů integrace minorit žijících na území dnešní České republiky a vztah společnosti k těmto etnickým minoritám v minulosti. Na tuto kapitolu bude navazovat část zaměřená na všeobecné pohledy integrace migrantů do společnosti a její důležitost. Poslední část kapitoly bude zaměřena na procesy integrace migrantů a výhled do budoucnosti společně s možným vývojem migrační politiky České republiky. Na závěr je uvedena analýza integračního programu, který byl zahrnut do dokumentu vládní Koncepce integrace cizinců.

Hledání možných způsobů řešení problémů spojených s otázkou migrace není pro západoevropské země novou problematikou. Naproti tomu v České republice je hledání způsobů jakými řešit problematiku spojenou s migrací, stále novým jevem a jako takovým se jím musí Česká republika zabývat od konce 80. let 20. století. V důsledku společenských změn následkem rozpadu komunistických režimů nejenom v samotném Československu, ale i ve zbytku tzv. **Východního bloku** došlo ve střední Evropě k masovému nárůstu počtu, zejména nelegálních migrantů, kteří se snažili co nejrychleji dostat do Západní Evropy ve snaze vyřešit svou, mnohdy velice svízelnou, životní situaci. K podstatné změně situace v oblasti tlaku migračních proudů začalo docházet ke konci 90. let 20. století a počátkem 21. století, kdy vlivem zpřísnění imigrační politiky v zemích Západní Evropy, a také díky zlepšující se ekonomické situaci v České republice, došlo ke snížení počtu migrantů využívajících naši zemi pouze jako tranzitní zemi ve směru do Západní Evropy. Migranti začali zůstat v České republice s cílem trvale se zde usídlit.<sup>121</sup>

Na problematiku rychle se zvyšujícího přílivu migrantů nebyla Česká společnost vůbec připravena. Nejednalo se pouze o občany naší země, ale celou Českou společnost a její legislativu. V té době platný zákon<sup>122</sup> neodpovídal potřebám neustále se měnící situace a byl nahrazen novým právním předpisem.<sup>123</sup> V návaznosti na tuto právní normu a stále se měnící problematiku migrace byly vytvořeny zákon o azylu,<sup>124</sup> nebo zákon o dočasné ochraně cizinců.<sup>125</sup> Tyto právní normy řešící problematiku migrace jsou již v souladu s právní úpravou evropských zemí a odpovídají podmínkám migrace v Evropské unii a Schengenském prostoru.

<sup>121</sup> viz příloha č. 18: *Počty cizinců s povoleným dlouhodobým nebo trvalým pobytem na území České republiky*

<sup>122</sup> *Sbírka zákonů částka 30/1992*. Praha: 1992. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/1992/sb030-92.pdf>. [6. 3. 2008]

<sup>123</sup> *Sbírka zákonů částka 106/1999*. Praha: 1999. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/1999/sb106-99.pdf>. [6. 3. 2008]

<sup>124</sup> *Sbírka zákonů částka 106/1999*. Praha: 1999. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/1999/sb106-99.pdf>. [6. 3. 2008]

<sup>125</sup> *Sbírka zákonů částka 79/2003*. Praha: 2003. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/2003/sb079-03.pdf>. [6. 3. 2008]

Možných způsobů řešení důsledků migrace není v současné době mnoho. Není již možný návrat ke stavu, kdy západní hranice byly „*nepropustnou hrází socialismu*“ a od okolního světa naši republiku odděloval ostnatý drát. V minulých dobách bylo cílem takového opatření zabránit našim občanům v cestě na Západ, v současnosti by měl za úkol zabránit migrantům v cestě přes území republiky. *Na některých místech světa jsme ale i dnes svědky výstavby nových drátěných zátarasů (hranice mezi USA a Mexikem), které mají za úkol zabránit masovým útekům přes státní hranice.*<sup>126</sup> Integraci cizinců není také možné řešit formou zákazů a příkazů a prosazovat začlenění cizinců do naší společnosti na základě násilného popření jejich vlastní kultury, protože takové jednání ze strany státních orgánů by zákonitě vyvolalo národnostní spory a proces postupné integrace cizinců by byl na dlouhou dobu přerušen.

## 5.1 Neúspěchy integrace

Některé z možných příčin nepřijetí migrantů do společnosti byly z části popsány výše.<sup>127</sup> Odmítavý vztah české veřejnosti vůči některým přicházejícím cizincům a migrantům zvláště ovšem, podle mého názoru, s izolovaností Československa od demokratických zemí v Evropě v průběhu 2. poloviny 20. století úzce souvisí.

Nesnášenlivost vůči všemu cizímu a odlišnému je bohužel vlastní prakticky všem lidským kulturám a společnostem. Připomeňme si například středověké pogromy, slovo ruského původu, které znamená výbuch násilí proti skupinám obyvatelstva, zejména proti Židům<sup>128</sup>, zločiny páchané na původních obyvatelích při dobývání Ameriky nebo zotročování a využívání obyvatel Afriky. Z novodobých dějin můžeme připomenout například Dreyfusovu aféru ve Francii, kdy byl v roce 1894 vysoký důstojník generálního štábu francouzské armády židovského původu kapitán Alfred Dreyfus na základě zfalšovaných dokumentů obviněn ze špionáže ve prospěch Německa, zatčen a odsouzen k doživotní deportaci. Na území Rakousko-Uherska byl ze spáchání zločinu, údajné rituální vraždy Anežky Hrušové v Polné ve východních Čechách, obviněn žebrák a tulák židovského původu Leopold Hilsner a odsouzen k trestu smrti. V roce 1900 byl v Písku obžalován navíc ze spoluúčasti na další vraždě ženy a znovu na základě nepřímých svědectví odsouzen za spoluúčast na obou vraždách k trestu smrti. Odvolací soud změnil motiv vraždy na motiv sexuální a trest smrti na žalář.<sup>129</sup> Na území předválečného

<sup>126</sup> srov. *Mezi Mexikem a USA se plánuje plot*. 15. 12. 2005. dostupné z Novinky.cz <http://www.novinky.cz/clanek/72344-mezi-mexikem-a-usa-se-planuje-plot.html>. [6. 3. 2008]

<sup>127</sup> viz text kapitola 2.2 Důvody příchodu migrantů do České republiky.

<sup>128</sup> srov. BARTÁK, J. et.al. *Malá ilustrovaná encyklopedie*. 1. vyd. Praha: Encyklopedický dům, 1999. s. 793

<sup>129</sup> srov. VÁCLAVÍK, D. *Etnické a kulturní minority ve střední Evropě I: (Základné problémy, Židé)*. 1. vyd. Liberec: Vysokoškolský podnik s.r.o., 2001. str. 87

Československa se odmítavé vztahy společnosti vůči menšinám projevily i v zákonné úpravě. Státní administrativa, postrádající zkušenost s řešením problémů romského etnika, nedokázala na tuto situaci reagovat jiným způsobem, než že se pokusila na základě **zákona č. 117/1927 Sb., o potulných Cikánech**, regulovat pohyb veškerého romského obyvatelstva. Nejdůležitější problémy související se sociální bídou a kulturní zaostalostí Romů v původních osídleních zůstaly neřešeny.<sup>130</sup> V poválečných letech se pokoušela státní moc řešit integraci Romů do společnosti přijímáním dalších opatření, např. přijetím **zákona č. 74/1958 Sb., o trvalém usídlení kočujících osob**.<sup>131</sup>

Tyto případy, jakými bylo rozpoutání protižidovských nálad ve Francii na konci 19. století a v Rakousko-Uhersku na přelomu století, nebo neschopnost státních orgánů, v případě romského etnika za I. republiky i v padesátých letech 20. století, řešit problematiku národnostních menšin, spolu souvisejí snahou veřejnosti a politické reprezentace, problémy vznikající ve společnosti připisovat na vrub obyvatelům jiné národnosti. Odmítavý postoj k cizincům a k některým etnickým skupinám, ať již nově přicházejícím nebo dlouhodobě usazeným, na území České republiky s výjimkou malé části obyvatel, která inklinuje k politické ultrapravicí, pramení především z xenofobie.

## **5.2 Integrace migrantů do společnosti**

Evropa je v posledních letech konfrontována s nárůstem a s nejrozmanitějšími důsledky mezinárodní migrace. Jedním z přirozených důsledků migrace je požadavek integrace cizinců a rozvoje příznivých vztahů mezi komunitami. Z tohoto důvodu musí být proces integrace cizinců do společnosti jako přirozený důsledek migrace chápán jako proces postupného začleňování imigrantů do struktur a vazeb společnosti domácího obyvatelstva.

Integrace je komplexním jevem, který má nejenom své zvláštnosti a podmínky, ale také politické, právní, ekonomické, sociální, kulturní, psychologické a náboženské aspekty. Musí proto být citlivým, přesně vymezeným, procesem na jehož tvorbě se musí podílet nejenom odpovědná ministerstva, ale v co největší míře státní i nestátní organizace ve spolupráci se zástupci jednotlivých národnostních skupin. Spolupráce nestátních organizací je velice důležitá zejména s přihlédnutím na jejich nestrannost a nezávislost. Větší důvěru v nestátní organizace mají migranti zejména díky dřívější negativní zkušenosti se státními orgány své země, ze které pramení nedůvěra vůči všem státním mocenským institucím.<sup>132</sup>

<sup>130</sup> srov. MV ČR. *Prevence kriminality: III. Období I. Československé republiky*. dostupné z <http://www.mvcr.cz/prevence/obcanum/publik/romove/3obdobi.html>. [7. 3. 2008]

<sup>131</sup> srov. MV ČR. *Prevence kriminality: V. Období poválečného Československa*. dostupné z [http://www.mvcr.cz/prevence/obcanum/publik/romove/pov\\_obd.html](http://www.mvcr.cz/prevence/obcanum/publik/romove/pov_obd.html). [7. 3. 2008]

<sup>132</sup> srov. MV ČR. *Migrace na území České republiky*. dostupné z [http://www.mvcr.cz/migrace/6\\_8.html](http://www.mvcr.cz/migrace/6_8.html). [12. 4. 2008]



Proces postupné integrace představuje v současné době jediný možný způsob řešení migrační problematiky. Pokud chceme, aby byl tento proces úspěšný, musí cizinec pro něho zcela neznámé prostředí, ve kterém chce nadále žít, důvěrně poznat. Současně s tím by měl zvládat i všechny nepříjemné emoce. Velice důležitý v náročném procesu integrace je zejména vysoký stupeň motivace. Pokud by byla motivace migranta na nízké nebo velice nízké úrovni, mohlo by dojít ke zpomalení nebo až úplnému zastavení integračního procesu a hrozící izolaci tohoto jedince v rámci jeho vlastní komunity nebo v případě jeho silné vůdčí osobnosti k narušení procesu integrace celé skupiny.<sup>133</sup>

Pro pochopení problematiky migrace a integrace migrantů, takovou podobou integračního procesu z důvodu pochopení migrační problematiky a problémů migrantů, by měla projít většinová, majoritní, společnost. Takové poznávání a snaha o pochopení odlišné kultury je nezbytné pro vytvoření si vlastního obrazu života minorit. Zejména poznání odlišných kultur jak ze strany většinové populace, tak i strany cizinců, je zcela nezbytné pro jejich úspěšnou integraci.

Jednu z nejdůležitějších otázek v procesu úspěšné integrace cizinců představuje sociální oblast. Zahrnuje zejména přístup k těm sociálním výhodám, mezi které patří bezplatná lékařská péče, možnost důstojného zaměstnání, bezplatného vzdělání pro děti migrantů a důstojného bydlení. K podmínkám úspěšného procesu integrace zcela jistě patří právo na sloučení rodiny. Velký důraz by měl být položen na možnost přiměřeným způsobem se podílet na společenském, hospodářském a veřejném životě společnosti a regionu, ve kterém chtějí migranti dále žít, s ohledem na možnost svobodně udržovat kulturní a náboženskou tradici vlastního národa. Tato skutečnost se týká možnosti co nejdříve se zapojit do života obce například účasti při volbách do místních samosprávních orgánů nebo spoluprací s místními zájmovými organizacemi.

---

<sup>133</sup> srov. TOLLAROVÁ, B. Integrace cizinců v Česku: pluralita, nebo asimilace? *Biograf*. 2006. 39. dostupné z <http://www.biograf.org/clanky/members/clanek.php?clanek=v3902>. [8. 3. 2008]



## 5.4 Integrace cizinců v České republice

Počet lidí migrujících do jiných zemí se každoročně zvyšuje. Lidé se snaží dostat do těch zemí, ve kterých životní úroveň je vyšší, snaží se zajistit pro sebe, své bližní lepší podmínky než ty, které panovaly v jejich zemi.

Po událostech 17. listopadu v roce 1989, následném pádu komunistických režimů a s tím související odstranění drátěných zátarasů na západních hranicích došlo v tehdejším Československu ke vzniku nového, do té doby prakticky nepoznaného jevu. Přes naše území začali putovat migranti z chudých zemí jihovýchodní a východní Evropy a z Asie, ale i uprchlíci z nejhudších částí Afriky směrem do západní Evropy. Naše společnost nebyla připravená tuto skutečnost přijmout.

Po tom, co se člověk ocitne v jiné zemi, v jiném světě komunikace, než jeho vlastní, ve světě s jinými normami, zájmy, hodnotami a politickým systémem a rozhodne se na území určitého státu setrvat, dostává se do, pro něho zcela neznámé situace, se kterou se musí především on sám vyrovnat.

Dříve byla za úspěšný integrační model považována asimilace nebo, jinými slovy, splynutí s majoritní částí společnosti. Pro migranta to znamenalo úplnou ztrátu své vlastní identity. V současné demokratické společnosti se integrace ubírá zcela jiným směrem a do popředí se dostává respektování a dodržování lidských práv, lidská důstojnost, zachování identity jednotlivce a přihlížení k jeho individuálním potřebám.<sup>134</sup>

Pokusíme se tedy nastínit, co je v našem moderním světě považováno za integraci, zda je integrace opravdu nutná a co je potřeba udělat k tomu, aby integrace cizinců žijících byla co nejúspěšnější.

---

<sup>134</sup> srov. USTSINAVA, N. *Otázky tolerance české mládeže vůči cizincům* [Diplomová práce]. Praha: Universita Karlova, 2007. s. 33. Universita Karlova v Praze. Pedagogická fakulta. Vedoucí diplomové práce: PhDr. Jana Mottlová

### 5.4.1 Formování migrační politiky

Nepřipravenost České republiky v oblasti migrace a nutnost urychleného přijímání nových právních norem byla zmíněna výše.<sup>135</sup> Proces tvorby nových právních norem uspořádala příprava na postupnou integraci České republiky do struktur Evropské unie. Požadavky kladené ze strany nejvyšších orgánů evropské unie na nově přistupující členy, k nimž patřila Česká republika, vedly ke sladění kroků se členskými zeměmi.

Podle vývoje procesu a vývoje migrační politiky můžeme formování přistěhovaleckých politik v České republice rozdělit do tří etap:<sup>136</sup>

- 1. První polovina 90. let 20. století.** Počátek této etapy se vyznačoval propustností imigrační kontroly, kterou způsobila možnost podání žádosti o povolení k pobytu až na území České republiky. Výsledkem takového postupu byla pouze evidence cizinců, kterou nebylo možné žádným způsobem usměrňovat. Svobodomyšlný přístup v povolování pobytu ovšem znamenal pro cizince pouze jakýsi druh tolerance za strany státu, pobývat zde legálně, neznamenal ovšem přijetí cizince ve společnosti. Každý cizinec mohl přijít, ale, s výjimkou sňatku s českým občanem, neexistovala legální cesta jak se v České republice trvale usadit a přijmout státní občanství. V této době byly rovněž vytvořeny právní podmínky pobytu uprchlíků.
- 2. Druhá polovina 90. let 20. století.** V tomto období se postupně začaly zpříšňovat zákony upravující pobyt cizinců. Žádosti o vstupní vízum bylo možné podávat, až na vymezené výjimky, pouze na zastupitelských úřadech České republiky v zahraničí. Pro cizince pobývajících na našem území přinesly změny v zákoně o pobytu cizinců možnost po deseti letech dlouhodobého pobytu požádat o trvalý pobyt. Změnu v imigrační politice státu způsobily nepříznivé podmínky, k nimž patřil růst nezaměstnanosti a uvědomění si dlouhodobých dopadů nelegální migrace. Nebyla pouze způsobena vnitřními činiteli, ale také snahou vyhovět požadavkům přistoupení k Evropské unii na sjednocení migrační politiky. V tomto období byla prioritou věnována urychlenému sladění národních norem s předpisy Evropské unie, ale otázkám integrace nebyla věnována patřičná pozornost.

<sup>135</sup> viz text kapitola 2.3 Zákonné normy upravující pobyt cizinců v České republice

<sup>136</sup> srov. BARŠOVÁ, A. BARŠA, P. *Přistěhovalectví a liberální stát: Imigrační a integrační politiky v USA, západní Evropě a Česku*. Brno: Mezinárodní politologický ústav, 2005. s 221.

### 3. Počátek 21. století.

Začátek 21. století lze rozdělit do dalších etap, které se vyznačují následujícími trendy:

- I. Začínají se připravovat první dokumenty státní migrační politiky. Patří sem od roku 1999 příprava a rozpracování dokumentu *Koncepce integrace cizinců*<sup>137</sup> nebo od roku 2001 příprava a od roku 2003 spuštění pilotního projektu Výběr kvalifikovaných zahraničních pracovníků.<sup>138</sup>
- II. Problematika integrace cizinců v České republice je zpomalována přijímáním právních norem z důvodu souladu národních zákonů s právem Evropské unie. Stále se projevuje potřeba sladit právní normy České republiky a Evropské unie, kdy národní právní normy musí být v souladu s evropským právem.
- III. Celkově je v migrační politice zdůrazněna řídicí role státu a opuštěna myšlenka nezasahování státu do procesu migrace z počátku 90. let 20. století. Upřednostňována je myšlenka spolupráce státu a vyššími územně správními celky, místní samosprávou a občanskými sdruženími. Na další období jsou vytyčeny následující cíle:
  - a) odstraňování nelegální migrace,
  - b) podporu přínosným formám imigrace; migrační politika neklade překážky legální migraci, ale podporuje imigraci, která je pro stát a společnost dlouhodobě přínosná
  - c) řešení důsledků humanitárních krizí a odstraňování jejich příčin.

Popsané trendy ve formování procesu integrace migrantů je potřebné dále rozvíjet a dále na ně navazovat. S ohledem na vývoj složení společnosti v ekonomicky vyspělých státech, kde postupně klesá porodnost, délka průměrného života se díky zvyšující se životní úrovni prodlužuje a celkově začíná populace stárnout, je nutné integrovat migranty do společnosti umožnit jim podílet se na jejím chodu.

---

<sup>137</sup> srov. Usnesení vlády České republiky ze dne 11. prosince 2000 č. 1266. *Koncepce integrace cizinců na území České republiky*, dostupné z <http://www.mvcr.cz/dokumenty/integrace/koncepce.pdf>. [9. 3. 2008]

<sup>138</sup> srov. Usnesení vlády České republiky ze dne 26. září 2001 č. 975. *Výběr kvalifikovaných zahraničních pracovníků*, dostupné z <http://www.imigracecz.org/>. [10. 3. 2008]

### 5.4.2 Vývoj migrační politiky

Podle zkušeností evropských zemí je vždy migrační politika určitým kompromisem mezi zastánci liberální, zastávající co nejmenší zásahy státu, a restriktivní, naopak zastávající co největší omezení, strategie řešení migrační politiky. Na základě kompromisu mezi těmito volbami je nutné stanovit strategii pro další rozvoj migrační politiky České republiky.

Rozvoj migrační politiky je možné podle stávajícího vývoje rozdělit do tří skupin.<sup>139</sup>

1. **Strategie popření** (*přistěhovalectví jako falešný problém*). První část zastánců této strategie tvrdí, že se vlastně o žádný problém nejedná, k řešení stávajícího stavu stačí zavedené instituce a vytváření koncepcí v oblasti přistěhovalectví je zbytečné. Druhá potom připouští existenci problému, ale zodpovědnost za jeho řešení přesouvají na řídicí orgány Evropské unie. Nevylučuje práce na programech integrace, ale vytváření národní přistěhovalecké strategie nepodporuje.
2. **Strategie zadržování** (*přistěhovalectví jako hrozba*). Odpověď na přistěhovalectví je u zastánců této strategie záporná, chápe přistěhovalce především jako hrozbu. Podle názorů zastánců je třeba hledat alternativy trvalého přistěhovalectví, například dočasná či cirkulující pracovní migrace. Jestliže není možné zcela zabránit trvalému přistěhovalectví, pak je třeba otevírat dveře pouze těm přistěhovalcům, u nichž lze předpokládat rychlou a úplnou asimilaci.
3. **Strategie přijetí** (*přistěhovalectví jako šance*). Z přijetí přistěhovalectví jako šance plyne odpověď na následující otázky. Jaké přistěhovalce potřebujeme? Kolik jich dokážeme přijmout, aniž by to ohrozilo naši společenskou soudržnost? Jak dosáhneme toho, abychom získali ty, o které máme zájem? Vedle těchto otázek, jež se týkají příchodu migrantů, je třeba také zodpovědět otázky po žádoucí podobě integrace, a to tím spíše, že na rozdíl od strategie zadržení musí počítat strategie přijetí rovněž s trvalým usazováním přistěhovalců z kulturně odlišných prostředí.

<sup>139</sup> srov. BARŠA, P. BARŠOVÁ, A. *Česká republika jako přistěhovalecká země*. Policy paper. Brno: Masarykova univerzita. Mezinárodní politologický ústav. 2005. s. 3-4. dostupné z <http://www.iir.cz/upload/PolicyPapers/2006/pbarsabarsova2006CRjakoPristehovaleckaZeme.pdf>. [10. 3. 2008]

Strategie rozvoje migrační politiky se bude v dalších letech rozvíjet zhruba podle shora předložených možností, přičemž každá z těchto možností dalšího rozvoje má svá pozitiva i negativa. Z pohledu vývoje migrace v Evropě nejméně odpovídá integračnímu procesu **strategie popření** a to zejména proto, že její zastánci vyjadřují názor, že současná opatření v migrační politice jsou dostatečná. Obhájci této strategie uvádějí, že metoda minimalizuje bezprostřední administrativní a politické náklady. Odpůrci strategie popření naopak uvádějí, že je to možné pouze za cenu zvýšení dlouhodobých nákladů. Problém přistěhovalectví a nutnost jeho řešení nezmizí popíráním této skutečnosti.<sup>140</sup>

U druhé možné strategie rozvoje, u **strategie zdražování**, nelze předpokládat, že by tato varianta rozvoje migrační politiky byla perspektivní cestou. S ohledem na populační vývoj a úbytek pracovních sil není možné migranty považovat pouze jako hrozbu národní identity. Je potřebné jejich zapojení do společnosti.<sup>141</sup>

Poslední z uvedených možností je **strategie přijetí**. Pro tuto variantu hovoří vývoj populační křivky v České republice a dalších zemích Evropské unie a hrozící krize důchodového systému. Přijetí této strategie podporuje také zvyšující se prolínání světové ekonomiky. Z důvodu neustále se zvyšující se konkurence na světových trzích je nutné otevření pracovního trhu České republiky pro středně a vysoce kvalifikované pracovníky. Vytváří také předpoklad k tomu, aby nedocházelo k vytváření bariér mezi pracovními migranty a obyvateli státu. Migrační tlaky v celosvětovém měřítku. Zastánci strategie přijetí vycházejí z myšlenky, že díky stále se zvětšujícím ekonomickým rozdílům, etnickým konfliktům a dalším jevům způsobujícím migraci, se příliv migrantů nebude snižovat, ale naopak poroste. Jestliže se ale imigrační politika bude zakládat pouze na represii, povede to k dalšímu nárůstu nelegální imigrace a nákladů na její potírání. Přicházejí tedy s myšlenkou vytvoření legalizace části nelegální migrace, která by umožnila za vstup na území republiky za poplatek.<sup>142</sup> Nelegální migraci, hlavně její organizátory, by se tímto způsobem nepodařilo úplně zastavit, ale otevřenější a diferencovanější přistěhovalecká politika by mohla problém nelegální migrace alespoň částečně zmírnit.<sup>143</sup>

<sup>140</sup> srov. BARŠA, P. BARŠOVÁ, A. *Česká republika jako přistěhovalecká země*. Policy paper. Brno: Masarykova univerzita. Mezinárodní politologický ústav. 2005. s. 4. dostupné z <http://www.iir.cz/upload/PolicyPapers/2006/pbarsabarsova2006CRjakoPristehovaleckaZeme.pdf>. [14. 3. 2008]

<sup>141</sup> srov. BARŠA, P. BARŠOVÁ, A. *Česká republika jako přistěhovalecká země*. Policy paper. Brno: Masarykova univerzita. Mezinárodní politologický ústav. 2005. s. 5. dostupné z <http://www.iir.cz/upload/PolicyPapers/2006/pbarsabarsova2006CRjakoPristehovaleckaZeme.pdf>. [14. 3. 2008]

<sup>142</sup> srov. RABUŠIC, L. BURJANEK, A. *Imigrace a imigrační politika jako prvek řešení české demografické situace?* Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. 2003. s. 53. dostupné z [http://www.vupsv.cz/Rabusic\\_Imigracni\\_politika.pdf](http://www.vupsv.cz/Rabusic_Imigracni_politika.pdf). [14. 3. 2008]

<sup>143</sup> srov. BARŠA, P. BARŠOVÁ, A. *Česká republika jako přistěhovalecká země*. Policy paper. Brno: Masarykova univerzita. Mezinárodní politologický ústav. 2005. s. 5. dostupné z <http://www.iir.cz/upload/PolicyPapers/2006/pbarsabarsova2006CRjakoPristehovaleckaZeme.pdf>. [14. 3. 2008]

### 5.4.2 Integrace v České republice<sup>144</sup>

Česká republika zaznamenala v průběhu 90. let minulého století značný nárůst počtu cizinců na svém území. Řada z nich se v České republice usadila, a tím se vytvořily nové přistěhovalecké komunity. Česká republika je tak postavena před úkol integrace přistěhovalců do společnosti ve sféře hospodářské, sociální a kulturní a vyřešení otázky jejich politického a právního postavení.

Integrace cizinců je procesem komplexním, zasahujícím do mnoha oblastí. Mezi faktory, které ovlivňují proces integrace, existuje úzká provázanost, dochází k prolínání předpokladů a důsledků integrace v jednotlivých oblastech života společnosti a politika integrace cizinců se tak nutně musí vyrovnat s některými protichůdnými tendencemi. S ohledem na tuto skutečnost je nutné vymezit podmínky, které jsou z hlediska integrace cizince klíčové a navrhnout specifická integrační opatření k naplnění těchto předpokladů.

Od roku 1999 je program integrace cizinců na území České republiky zahrnut vládou České republiky do státní politiky. Na jedné straně se jednalo o průlomové opatření vlády, kterým deklarovala připojení České republiky ke sdílené odpovědnosti členských států Evropské unie v oblasti migrace a integrace cizinců. Do té doby byla problematika integrace v kompetenci Ministerstva vnitra České republiky, které bylo odpovědné za celý proces spojený s migrací na území České republiky.<sup>145</sup>

Přes skutečnost, že problematika migrace byla v České republice zahrnuta do státní politiky, i v samotném dokumentu *Koncepce integrace cizinců* se stále mluví o migrantech jako o cizincích a otázky přistěhovalectví a naturalizace jsou tak stále odděleny, na rozdíl od tradičních imigračních zemí jako například USA nebo Kanady. Integrace zůstává integrací „cizinců“, a nikoli „přistěhovalců“, kteří se mohou, ba dokonce mají stát Čechy. Cílem přistěhovalecké politiky by nemělo být vytvoření zvláštní vrstvy trvalých zahraničních rezidentů v České republice bez českého státního občanství a bez schůdné možnost ho získat. Jejím cílem by naopak měla být proměna co nejvyššího počtu trvalých přistěhovalců v občany státu. To je možné jen cílenou politikou, jejíž právní rámec by otevřel dveře uchazečům o české občanství. Přistěhovalecká politika musí přistěhovalcům vyslat zřetelný vzkaz, že Čechem se člověk nejen rodí, ale může se jím stát i svobodnou volbou.<sup>146</sup>

<sup>144</sup> srov. MPSV. *Koncepce integrace cizinců v roce 2005 a její další rozvoj*. s. 15. dostupné z [http://www.cizinci.cz/files/clanky/324/KIC\\_aktualizovana.pdf](http://www.cizinci.cz/files/clanky/324/KIC_aktualizovana.pdf). [14. 3. 2008]

<sup>145</sup> srov. ČSÚ. *Aktualizovaná Koncepce integrace cizinců*. s. 1. dostupné z [www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/5E0034D8EC/\\$File/ci1main2.doc](http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/5E0034D8EC/$File/ci1main2.doc). [14. 3. 2008]

<sup>146</sup> srov. BARŠOVÁ, A. BARŠA, P. *Česká republika jako přistěhovalecká země*. Policy paper. Brno: Masarykova univerzita. Mezinárodní politologický ústav. 2005. s. 6. dostupné z <http://www.iir.cz/upload/PolicyPapers/2006/pbarsabarsova2006CRjakoPristehovaleckaZeme.pdf>. [14. 3. 2008]

## 6 Vývoj migrace

Neprostupnost státních hranic Československa v celém poválečném období způsobily na jedné straně malý rozsah imigrace a na straně druhé nepřipravenost české společnosti přijímat nové obyvatelstvo s jinou kulturou a náboženstvím. Českou republiku je možné, v důsledku změn po roce 1989 ve vztahu k přijímání cizinců, charakterizovat jako spíše liberální stát. Svědčí o tom rychle rostoucí zájem o naši zemi a v souvislosti s tím i prudké změny v počtech těch, kteří zde, ať načas nebo natrvalo, hledají svůj domov. Pozitivní ekonomický a společenský vývoj příštích let jistě vyvolá ještě větší zvýšení příchodu migrantů do České republiky. Nebude se přitom jednat pouze o snahu imigrantů žít v naší zemi, ale i o snahu našeho státu kompenzovat stále se snižující porodnost, zvyšující se průměrný věk obyvatel a stárnutí populace.<sup>147</sup>

Imigranti vyplňují mezery na trhu práce a pracují zpravidla v povoláních, o která naši obyvatelé nemají zájem, protože jsou velice manuálně náročná nebo finančně špatně ohodnocená. Dalším pozitivním přínosem příchodu migrantů je skutečnost, že stejně jako většině vyspělých zemí, tak i České republice, hrozí stárnutí a úbytek populace. Příchod ekonomicky produktivních migrantů může, alespoň z části, pomoci tento negativní vývoj zmírnit.<sup>148</sup>

Bohužel s příchodem migrantů jsou spojeny negativní skutečnosti. Organizovaná migrace se stala součástí struktur mezinárodního organizovaného zločinu.<sup>149</sup> S příchodem různých skupin migrantů na území České republiky nepřicházejí jenom lidé, kteří se snaží uniknout ze své původní vlasti nebo zlepšit svou ekonomickou situaci. Přicházejí rovněž i osoby, které se podílejí na páchání různě závažné kriminality. Zejména tyto negativní jevy jsou velice citlivě vnímány širokou veřejností a mají velký význam na pohled na problematiku integrace imigrantů.

Po dlouhodobém ignorování procesu mezinárodní migrace v České republice,<sup>150</sup> je dnes patrný pokrok ve snahách systematicky řídit daný proces. Legislativní úpravy ve směru důslednější harmonizace s migrační teorií a praxí zemí Evropské unie jsou důkazem zvýšeného zájmu státu o fenomén mezinárodní migrace. Přesto v této oblasti stále zůstává mnoho důležitých úkolů k řešení. Státy západní Evropy a v mnoha směrech i některé z transformujících se zemí střední a východní Evropy, mezi něž patří Česká republika, řeší dnes mnoho ožehavých problémů svázaných s imigrací. Diskutují se dílčí i celkové zisky a ztráty z migrace pracovních sil i žadatelů o azyl.

<sup>147</sup> srov. VÁCLAVÍKOVÁ, L. GABAL, I. *Migrace v rozšířené Evropě. Ohrozí Česká republika Evropskou unii migrací?* Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2002. s. 21.

<sup>148</sup> srov. MVČR. Azyl a migrace. *Imigrace. Přístup České republiky k legální migraci*. dostupné z <http://www.mvcr.cz/azyl/migrace.html>. [23. 3. 2008]

<sup>149</sup> viz text kapitola 4 Nelegální migrace cizinců na území ČR. s. 31

<sup>150</sup> viz text kapitola 2.2 Důvody příchodu migrantů do České republiky. s. 18.

V této souvislosti je třeba upozornit i na skutečnost, že imigrace v jakékoli podobě a počtu, ve smyslu uskutečnitelných a politicky akceptovatelných rozměrů, mezi které patří současná průměrná nezaměstnanost zemí Evropské unie, nemůže zvrátit ani zastavit trend populačního stárnutí. Částečné zmírnění projevů výrazného stárnutí populace, které je mimo jiné typické i pro českou populaci, je možné jenom souběhem mnoha opatření, která mohou případný nábor cizích pracovních sil doplnit či určitým způsobem nahradit. K těmto opatřením patří zejména státem podporovaná rodinná politika a výrazná podpora porodnosti, zvýšení produktivity práce s významnějším zapojením výsledků vědecko-technického pokroku do pracovního procesu, zkrácení doby, v níž absolventi vysokých škol vstupují do prvního zaměstnání nebo například výraznější posunutí důchodového věku a změna penzijního systému. Pouze kombinace různorodých opatření může problému částečně ulevit, nikoliv jej vyřešit.<sup>151</sup>

Důvodem proč se integrací migrantů zabývat je skutečnost, že společnost může tímto způsobem předcházet mnoha negativním jevům, které ze špatné či neúspěšné integrace mohou vyplývat. Mezi tyto jevy patří například dlouhodobá nezaměstnanost, pobyt migrantů na našem území bez možnosti získání bydlení, izolace jedinců i celých skupin. Z těchto jevů, v extrémním případě, mohou vzniknout uzavřené etnické komunity stojících mimo společnost. Skupiny vyčleněné na okraj společnosti jsou nejvíce ohroženy sociálně patologickými jevy, ke kterým patří organizovaný zločin, obchod s lidmi, prostituce nebo v současné době mezinárodní terorismus. Kromě toho může Česká společnost z integrace imigrantů výrazně kulturně, sociálně nebo ekonomicky prosperovat, z ekonomického hlediska je zřejmé, že výdělečně činný imigrant, plátcе daní a sociálního a zdravotního pojištění znamená pro společnost přínos než imigrant odkázaný na dávky sociální péče a státní sociální podpory. Příklad úspěšné integrace má blahodárný vliv i na nazírání společnosti na imigranty jako nositele odlišné kultury a zvyků, a tím i na přijímání dalších cizinců českou majoritou. Je nutné si ovšem v každém okamžiku spolupráce s konkrétními klienty uvědomovat jejich kulturní a sociální zázemí, dané zemí původu a jejími kulturními zvyklostmi. Podle toho s nimi spoluvytvářet vizi možného uplatnění a života v České republice tak, aby mezi imigranty a jejich českými sousedy či úředníky docházelo k co nejmenším rozporům. Investice do průběhu integrace imigrantů z celkového hlediska znamená nejen podporu individuálního uplatnění imigrantů, obohacení a oživení života konkrétní městské či vesnické komunity, ale i eliminaci negativních tendencí v celé společnosti.<sup>152</sup>

<sup>151</sup> srov. HURYTA, VĚ. *Sociálně právní aspekty migrace*. [Diplomová práce]. Brno: 2003. s. 62. Masarykova univerzita v Brně. Pedagogická fakulta. Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jana Jurníková. Ph.D.

<sup>152</sup> srov. MV ČR. *Zpráva o situaci v oblasti migrace na území České republiky za rok 2004: kap. V. Integrace a státní občanství*. dostupné z <http://www.mvcr.cz/dokument/2005/migrace04/zpravacs.pdf>. [5. 4. 2008]



## 7 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo objasnit nejzávažnější příčiny celosvětové migrace cizinců, stejně tak i následné problematice spojené s pozitivními, ale i negativními vlivy na celospolečenský vývoj v České republice. Problematika migrace je v současném světě jedním z největších problémů, se kterými se setkávají prakticky všechny rozvinuté společnosti. Vlivem stále se zhoršujících podmínek pro život v některých, zvláště těch nejchudších, částech světa zapříčiněných buď rozsáhlými změnami klimatu, nebo válečnými konflikty, bude i v budoucnosti problematika migrace jedním z hlavních úkolů, které budou muset řešit, společně s ostatními nejvyššími představiteli nejenom evropských vlád, představitelé zákonodárné moci v České republice. Vytvoření podmínek ke zdárnému procesu integrace imigrantů do naší společnosti je do budoucna jedinou možností jak řešit problematiku spojenou s migrací.

Tématem bakalářské práce bylo za využití následné analýzy sekundárních dat získaných studiem odborné literatury, interních, ale i veřejných dokumentů Policie České republiky a Ministerstva vnitra České republiky, informací získaných z časopisů a elektronických zdrojů objasnit nejzávažnější aspekty migrace cizinců a následné problémy při začleňování imigrantů do České společnosti. Zabývala se jak pozitivními, tak i negativními jevy, které provázejí migraci. Při zpracování bakalářské práce byly využity nejenom výše uvedené zdroje, ale i osobní zkušenosti, které autor této bakalářské práce získal v průběhu služby u několika útvarů Policie České republiky organizační složky Služby cizinecké policie. Stanoveného cíle bakalářské práce bylo dle mínění jejího autora dosaženo.

Hlavní přínos bakalářské práce spočívá ve vytvoření přehledného informačního materiálu pro veřejnost, která nemá možnost nahlédnout do všech oblastí zabývajících se problematikou spojenou s migrací a následnou integrací imigrantů do společnosti. Pouze předkládáním přehledných informací veřejnosti, je možné vytvořit atmosféru přijetí, kde se na imigranty nebude nahlížet pouze jako na cizince, ale jako na možné platné členy naší demokratické společnosti.

## 8 Seznam použité literatury

- BARŠOVÁ, A. BARŠA, P. *Přistěhovalectví a liberální stát: Imigrační a integrační politiky v USA, západní Evropě a Česku*. 1. vyd. Brno: Mezinárodní politologický ústav, 2005. 308 s. ISBN 80-210-3875-6.
- BARTÁK, J. et.al. *Malá ilustrovaná encyklopedie*. 1. vyd. Praha: Encyklopedický dům, 1999. 1213 s. ISBN 80-86044-12-2.
- BENEŠOVÁ, L. *Nový správní řád; Úprava obchodního rejstříku*. 1. vyd. Český Těšín: Poradce s. r. o. 2005. 288 s. ISSN 1211-2437.
- BENEŠOVÁ, L. et. al. *Trestní zákon, trestní řád s výkladem*. 1. vyd. Praha: Poradce s.r.o. 1999. 271 s. ISSN 1211-2437.
- BIMAN, S., et. al. *Kronika 20. století*. 1. vyd. Praha: Fortuna Print, 1995. 1568 s. ISBN 80-7321-069-X.
- BROŽ, V. et. al. *Připomínky k cizineckému zákonu*. 1. vyd. Praha: Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva. 2007. 51 s.
- BUDILOVÁ, L. HIRT, T. a kol. *Policista v multikulturním prostředí: Informační manuál pro Policii ČR*. 1. vyd. Praha: Varianty. 2005. 100s. ISBN 80-903510-1-8.
- BURDOVÁ-HRADEČNÁ, P. et. al. *Připomínky k azylovému zákonu*. 1. vyd. Praha: Konsorcium nevládních organizací pracujících s uprchlíky v ČR. 2007. 51 s.
- CEJP, M. et. al. *Obchodování s lidmi – naléhavý celosvětový problém*. Kriminalistika 3/2006. s. 157-174. ISSN 1210-9150.
- HURYTA, V. *Sociálně právní aspekty migrace*. [Diplomová práce]. Brno: 2003. 65 s. Masarykova univerzita v Brně. Pedagogická fakulta. Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jana Jurníková. Ph.D.
- Kolektiv autorů. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. 1. vyd. Praha: Ottovo nakladatelství. 2003. 1487 s. ISBN 80-7181-959-X.
- NEČADA, V. *Obchodování s lidmi*. Trestní právo 1/2005. s. 4 – 12. ISSN 1211-2860
- NEŠPOROVÁ, O. *Rodiny přistěhovalců I*. 1. vyd. Praha: VÚPSV. 2007. 62 s. ISBN 978-80-87007-55-6.
- NOVOTNÝ, O. et. al. *Kriminologie*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia s. r. o. 2001. 419 s. ISBN 80-86432-08-4.
- Odbor prevence kriminality MV ČR: *Obchodování s lidmi. Policista*, 12, 2005, 8, Pracovní sešit. ISSN 1211-7943.

- *Příručka o integraci pro tvůrce politik a odborníky z praxe*. 2. vyd, Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství. 2007. 97 s. ISBN 978-92-79-03323-0.
- RABUŠIC, L. BURJANEK, A. *Imigrace a imigrační politika jako prvek řešení české demografické situace?* Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. 2003. 58 s.
- USTSINAVA, N. *Otázky tolerance české mládeže vůči cizincům* [Diplomová práce]. Praha: 2007. 79 s. Universita Karlova v Praze. Pedagogická fakulta. Vedoucí diplomové práce: PhDr. Jana Mottlová.
- VAVROŇ, J. Za vízum do Česka dávají Vietnamci až 10000 dolarů. *Právo*. 18. 2008. 52. 1. ISSN 1211-2119.
- VÁCLAVÍK, D. *Etnické a kulturní minority ve střední Evropě I. (Základné problémy, Židé)*. 1. vyd. Liberec: Vysokoškolský podnik s.r.o. 2001. 120 str. ISBN 80-7083-457-9.
- VÁCLAVÍKOVÁ, L. GABAL, I. *Migrace v rozšířené Evropě. Ohrozí Česká republika Evropskou unii migrací?* Praha: Ústav mezinárodních vztahů. 2002. 51 s. ISBN 80-238-9199-5.
- *Sbírka zákonů částka 116/2007*. Praha: Tiskárna MV, 2007. ISSN 1211-1244

### **Seznam elektronických zdrojů**

- BARŠOVÁ, A. BARŠA, P. *Česká republika jako přistěhovalecká země*. Policy paper. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita. Mezinárodní politologický ústav, 2005. 11 s. In. <http://www.iir.cz/upload/PolicyPapers/2006/pbarsabarsova2006CRjakoPristehovaleckaZeme.pdf>. [14. 3. 2008]
- BOUŠKOVÁ, P. *Pracovní migrace cizinců v České republice v 70. až 90. letech*. Praha: Správa služeb zaměstnanosti MPSV ČR. srov. <http://www.mvcr.cz/azyl/integrace2/nks01/prispevek4.pdf>. [3. 3. 2008]
- Britské listy deník o všem, o čem se v České republice příliš nemluví. *Prohlášení k hrozící změně zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu*. ISSN 1213-1792. srov. <http://www.blisty.cz/2007/4/26/art34013.html>. [27. 2. 2008]
- ČSÚ. *Aktualizovaná Koncepce integrace cizinců*. s. 1. srov. [www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/5E0034D8EC/\\$File/ci1main2.doc](http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/5E0034D8EC/$File/ci1main2.doc). [14. 3. 2008]
- DANIŠOVÁ, Z. *Nelegální migrace na území ČR – základní trendy*. srov. [http://www.mvcr.cz/2003/statistiky/cpp2005/migrace04\\_policie.html](http://www.mvcr.cz/2003/statistiky/cpp2005/migrace04_policie.html). [18. 2. 2008]

- Exchange. Směnárna pro Čechy. *Kurzovní lístek*. dne 6. 3. 2008. srov.  
<http://exchange.cz/index2.php?rates=&mnozstvi=8+500+000+000&prodejMena=EUR&nakupMena=CZK>.  
[6. 3. 2008]
- KABELEOVÁ, H. *Ekonomické ukazatele ovlivňující migraci*. srov.  
<http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=1957463>. [28. 2. 2008]
- *Mezi Mexikem a USA se plánuje plot*. 15. 12. 2005. dostupné z Novinky.cz  
<http://www.novinky.cz/clanek/72344-mezi-mexikem-a-usa-se-planuje-plot.html>. [6. 3. 2008]
- MPSV. *Koncepce integrace cizinců v roce 2005 a její další rozvoj*. s. 15. srov.  
[http://www.cizinci.cz/files/clanky/324/KIC\\_aktualizovana.pdf](http://www.cizinci.cz/files/clanky/324/KIC_aktualizovana.pdf). [14. 3. 2008]
- MPSV. *Zelené karty by měly zjednodušit práci cizinců*. 23. 11. 2007. srov.  
<http://www.mpsv.cz/cs/4851>. [3. 2. 2008]
- MV ČR. Azyl a migrace. *Imigrace. Přístup České republiky k legální migraci*. srov.  
<http://www.mvcr.cz/azyl/migrace.html>. [23. 3. 2008]
- MV ČR. Azyl a migrace. *Integrace*. srov. <http://www.mvcr.cz/azyl/slovník.html>.  
[20. 2. 2008]
- MV ČR. *Migrace na území České republiky*. srov. [http://www.mvcr.cz/migrace/6\\_8.html](http://www.mvcr.cz/migrace/6_8.html).  
[12. 4. 2008]
- MV ČR. Azyl a migrace. *Přehled smluvních úprav readmise*. srov.  
<http://www.mvcr.cz/azyl/migrace.html#dohody>. [2. 3. 2008]
- MV ČR. Azyl a migrace. *Terminologický slovník*. srov.  
<http://zrcadlo.mv.cz/azyl/slovník.html>. [11. 2. 2008]
- MV ČR. *Evropou volnou cestou: Informace pro cizince: Schengenský informační systém*. srov. <http://www.mvcr.cz/eunie/schengen/letak.pdf>. [12. 4. 2008]
- MV ČR. *Evropou volnou cestou: Informace pro cizince: Vstup do Schengenu*. srov.  
[http://www.mvcr.cz/azyl/schengen/letak\\_cizinci\\_cz.pdf](http://www.mvcr.cz/azyl/schengen/letak_cizinci_cz.pdf). [11. 4. 2008]
- MV ČR. *Migrace na území České republiky*. srov. [http://www.mvcr.cz/migrace/6\\_8.html](http://www.mvcr.cz/migrace/6_8.html).  
[12. 4. 2008]
- MV ČR. *Migrace v roce 2004, základní migrační trendy v evropském kontextu*. Praha: Úřad pro zahraniční styky a informace. 2004. srov.  
<http://www.mvcr.cz/dokument/2005/migrace04/trendy.pdf>. [28. 2. 2008]

- MV ČR. Možné scénáře vývoje krizových situací vyžadujících nasazení součástí ozbrojených sil ČR ve prospěch Policie ČR nebo integrovaného záchranného systému. *Veřejná správa*.  
srov. <http://www.mvcr.cz/casopisy/s/zpravy/vlada/2004/041003.html>. [2. 3. 2008]
- MV ČR. *Prevence kriminality. III. Období 1. Československé republiky*. srov.  
<http://www.mvcr.cz/prevence/obcanum/publik/romove/3obdobi.html>. [7. 3. 2008]
- MV ČR. *Prevence kriminality. V. Období poválečného Československa*. srov.  
[http://www.mvcr.cz/prevence/obcanum/publik/romove/pov\\_obd.html](http://www.mvcr.cz/prevence/obcanum/publik/romove/pov_obd.html). [7. 3. 2008]
- MV ČR. *Přechodný pobyt cizince na území ČR*. srov.  
[http://www.mvcr.cz/azyl/pobyt\\_cizinec.html#3](http://www.mvcr.cz/azyl/pobyt_cizinec.html#3). [6. 3. 2008]
- MV ČR. *Jednotná Schengenská víza*. srov.  
[http://www.mvcr.cz/rs\\_atlantic/project/article.php?id=50459](http://www.mvcr.cz/rs_atlantic/project/article.php?id=50459). [11. 4. 2008]
- MV ČR. *Střednědobá koncepce resortní politiky Ministerstva vnitra ČR v letech 2001 – 2004*. srov. [http://www.mvcr.cz/dokumenty/koncepce/2001\\_4/koncep.html](http://www.mvcr.cz/dokumenty/koncepce/2001_4/koncep.html). [4. 3. 2008]
- MV ČR. *Trvalý pobyt cizince na území ČR*. srov.  
[http://www.mvcr.cz/azyl/pobyt\\_cizinec.html#3](http://www.mvcr.cz/azyl/pobyt_cizinec.html#3). [6. 3. 2008]
- MV ČR. *Zpráva o situaci v oblasti migrace na území České republiky za rok 2004*. dostupné z <http://www.mvcr.cz/dokument/2005/migrace04/zpravacs.pdf>. [5. 4. 2008]
- MZV ČR. *Informace o podmínkách vstupu a pobytu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků na území České republiky*. srov.  
<http://www.mzv.cz/wwwo/default.asp?ido=14626&idj=1&amb=109&ParentIDO=>. [3. 3. 2008]
- RABUŠIC, L. BURJANEK, A. *Imigrace a imigrační politika jako prvek řešení české demografické situace?* Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. 2003. s. 53. srov.  
[http://www.vupsv.cz/Rabusie\\_Imigracni\\_politika.pdf](http://www.vupsv.cz/Rabusie_Imigracni_politika.pdf). [14. 3. 2008]
- TOLLAROVÁ, B. Integrace cizinců v Česku: pluralita, nebo asimilace? *Biograf*. 2006. 39. srov. <http://www.biograf.org/clanky/members/clanek.php?clanek=v3902>. [8. 3. 2008]
- Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Cizinec*. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/Cizinec). srov. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Cizinec>. [12. 10. 2007]

- Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Jaltská konference*. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/Jaltsk%C3%A1_konference#Kontroverze). srov. [http://cs.wikipedia.org/wiki/Jaltsk%C3%A1\\_konference#Kontroverze](http://cs.wikipedia.org/wiki/Jaltsk%C3%A1_konference#Kontroverze). [23. 11. 2007]
- Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Schengenský informační systém*. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD_informa%C4%8Dn%C3%AD_syst%C3%A9m). srov. [http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD\\_informa%C4%8Dn%C3%AD\\_syst%C3%A9m](http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD_informa%C4%8Dn%C3%AD_syst%C3%A9m). [20. 2. 2008]
- Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Schengenský prostor*. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD_prostor). srov. [http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD\\_prostor](http://cs.wikipedia.org/wiki/Schengensk%C3%BD_prostor). [12. 4. 2008]
- Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Státní hranice Česka*. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD_hranice_%C4%8Ceska). srov. [http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD\\_hranice\\_%C4%8Ceska](http://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD_hranice_%C4%8Ceska). [12. 10. 2007]
- Wikipedie. Otevřená encyklopedie. *Vízum*. [Wikimedia Foundation](http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%ADzum). srov. <http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%ADzum>. [11. 4. 2008]
- ŽÁKOVÁ, M. *Obchodování s lidmi*. Praha: ICM NIDM MŠMT. 2006. srov. <http://www.icm.uh.cz/str/socialnepatologickejevy/socialne-patologicke-jevy/obchodovani-s-lidmi>. [6. 3. 2008]

### **Seznam zákonů z elektronických zdrojů**

- *Sbírka zákonů částka 30/1992*. Praha: 1992. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/1992/sb030-92.pdf>. [6. 3. 2008]
- *Sbírka zákonů částka 39/1993*. Praha: 1993. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/1993/sb39-93.pdf>. [20. 2. 2008]
- *Sbírka zákonů částka 106/1999*. Praha: 1999. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/1999/sb106-99.pdf>. [6. 3. 2008]
- *Sbírka zákonů č. 106/1999. Zákon č. 326/1999 Sb. Hlava X Správní vyhoštění*. Praha: 1999. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/1999/sb106-99.pdf>. [19. 2. 2008]
- *Sbírka zákonů částka 83/2002*. Praha: 2002. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/2002/sb083-02.pdf>. [20. 2. 2008]
- *Sbírka zákonů částka 79/2003*. Praha: 2003. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/2003/sb079-03.pdf>. [6. 3. 2008]

- *Sbírka zákonů částka 143/2004*. Praha: 2004. srov.  
<http://www.mvcr.cz/sbirka/2004/sb143-04.pdf>. [20. 2. 2008]
  
- *Sbírka zákonů 116/2007*. Praha: 2007. srov. <http://www.mvcr.cz/sbirka/2007/sb116-07.pdf>. [3. 3. 2008]
  
- Sdělení MZV č. 208/1993Sb. *Úmluva o právním postavení uprchlíků a Protokol týkající se právního postavení uprchlíků*. srov. [http://www.mvcr.cz/azyl/azyl/208\\_93.pdf](http://www.mvcr.cz/azyl/azyl/208_93.pdf). [5. 3. 2008]
  
- *Směrnice Rady EU 2001/55/EC ze dne 20. července 2001 o minimálních standardech pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatření k podpoře vyváženého sdílení břemene jednotlivými členskými státy při přijetí těchto osob a důsledcích z něho vyplývajících*. srov. <http://www.mvcr.cz/eunie/azyl.html>. [14. 2. 2008]
  
- Usnesení vlády České republiky ze dne 11. prosince 2000 č. 1266. *Koncepce integrace cizinců na území České republiky*. srov.  
<http://www.mvcr.cz/dokumenty/integrace/koncepce.pdf>. [9. 3. 2008]
  
- Usnesení vlády České republiky ze dne 26. září 2001 č. 975. *Výběr kvalifikovaných zahraničních pracovníků*. srov. <http://www.imigracecz.org/>. [10. 3. 2008]
  
- *Zákon č. 123/1992Sb., o pobytu cizinců na území České a Slovenské federativní republiky, v platném znění*. [12. 4. 2008]
  
- *Zákon č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství ČR, v platném znění*. [5. 3. 2008]
  
- *Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, v platném znění*. [5. 3. 2008]
  
- *Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, v platném znění*. [5. 3. 2008]
  
- *Zákon. č. 325/1999 Sb. zákon o azylu, v platném znění*. [5. 3. 2008]
  
- *Zákon č. 326/1999Sb., o pobytu cizinců, v platném znění*. [28. 3. 2008]
  
- *Zákon č. 216/2002 Sb., § 4 Oprávnění při zajišťování ochrany hranic, v platném znění*. [5. 3. 2008]
  
- *Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění*. [5. 3. 2008]

## 9 Seznam příloh

Příloha číslo 1: Způsob vyznačení státní hranice, viz text s. 6

Příloha číslo 2: Státní hranice České republiky, viz text s. 7

Příloha číslo 3: Mapa Schengenského prostoru k datu 21. 12. 2007, viz text s. 8

Příloha číslo 4: Vzory cestovního dokladu, viz text s. 11

Příloha číslo 5: Vzory povolení k pobytu, viz text s. 12

Příloha číslo 6: Vzor Schengenského víza, viz text s. 13

Příloha číslo 7: Nelegální migranti zadržení při pokusu o překročení státní hranice, viz text s. 18

Příloha číslo 8: Hlavní směry nelegální migrace, viz text s. 20

Příloha číslo 9: Vzor žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany, viz text s. 30

Příloha číslo 10: Počet rozhodnutí o udělení azylu v letech 1990 – únor 2008, viz text s. 30

Příloha číslo 11: Celkový počet žadatelů o mezinárodní ochranu podle roků zahájení řízení za období červenec 1990 – únor 2008, viz text s. 30

Příloha číslo 12: Azylová zařízení na území České republiky, viz text s. 33

Příloha číslo 13: Pozměněný cestovní doklad Ukrajiny, viz text s. 41

Příloha číslo 14: Osoby ukryté v zavazadlovém prostoru vozidla, viz text s. 41

Příloha číslo 15: Měsíční vývoj nelegální migrace přes státní hranice, viz text s. 44

Příloha číslo 16: Nelegální migrace přes státní hranice České republiky od roku 1993, viz text s. 44

Příloha číslo 17: Vzor výjezdního příkazu, viz text s. 45

Příloha číslo 18: Počty cizinců s povoleným dlouhodobým nebo trvalým pobytem na území České republiky, viz text s. 46



Příloha číslo 1: Způsob vyznačení státní hranice



*Zdroj: Rodinný archiv*



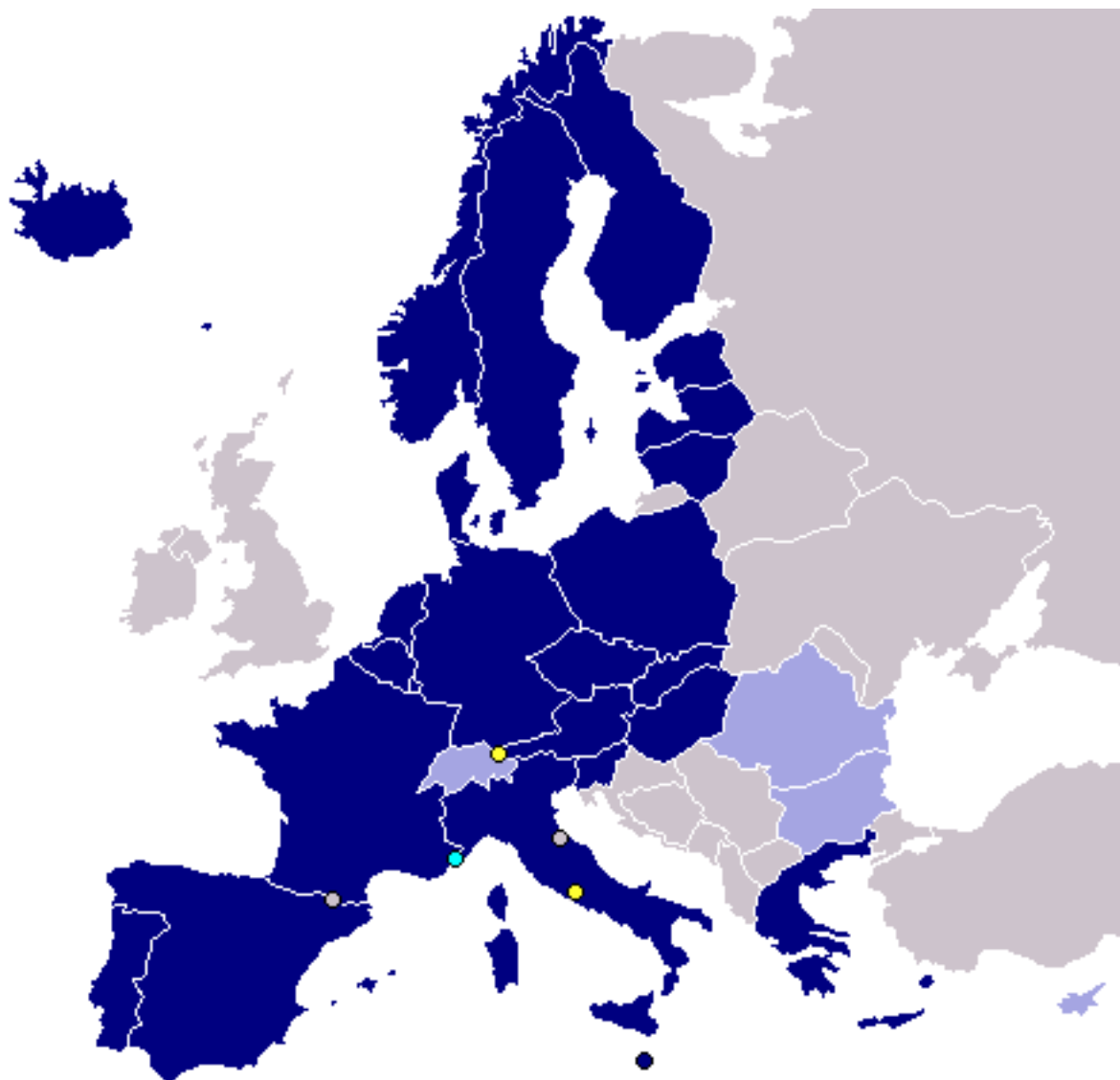
*Zdroj: [www.tisicovsky.cz](http://www.tisicovsky.cz)*



## Příloha číslo 2: Státní hranice České republiky



*Zdroj: [www.cs.wikipedia.cz](http://www.cs.wikipedia.cz)*



Schengenský prostor zahrnuje v dnešní době území následujících států EU:

[Belgie](#), [Česko](#), [Dánsko](#), [Estonsko](#), [Finsko](#), [Francie](#), [Itálie](#), [Litva](#), [Lotyšsko](#), [Lucembursko](#), [Maďarsko](#), [Malta](#), [Německo](#), [Nizozemí](#), [Polsko](#), [Portugalsko](#), [Rakousko](#), [Řecko](#), [Slovensko](#), [Slovinsko](#), [Španělsko](#), [Švédsko](#)

mimo EU: [Island](#), [Norsko](#)

Schengenský prostor není automaticky rozšířen i na všechna zámořská území členských států. Tak např. do schengenského prostoru jsou zahrnuty i portugalské [Azory](#), španělské [Kanárské ostrovy](#) i [exklávy Ceuta a Melilla](#) v [Africe](#). Naopak sem nepatří všechna zámořská území [Francie](#), norské [Špicberky](#) nebo např. i německý ostrov [Helgoland](#).

*Zdroj: Wikipedie. Otevřená encyklopedie*



# Příloha číslo 4: Vzory cestovního dokladu

Cestovní pasy České republiky:

Cestovní pas vzor 2007

e- cestovní pas s biometrickými údaji



Zdroj: MV ČR



## Povolení k pobytu vydávané do 1. 5. 2004



*Zdroj: Služba cizinecké policie*

[illegible]

*Zdroj: Služba cizinecké policie*

Příloha číslo 6: Vzor Schengenského víza

Písmeno v levém horním rohu vyznačuje zemi, která vízum vydala.



Zdroj: Služba cizinecké policie

Příloha číslo 7: Nelegální migranti zadrženi při pokusu o překročení státní hranice

Zadržení čečenští uprchlíci

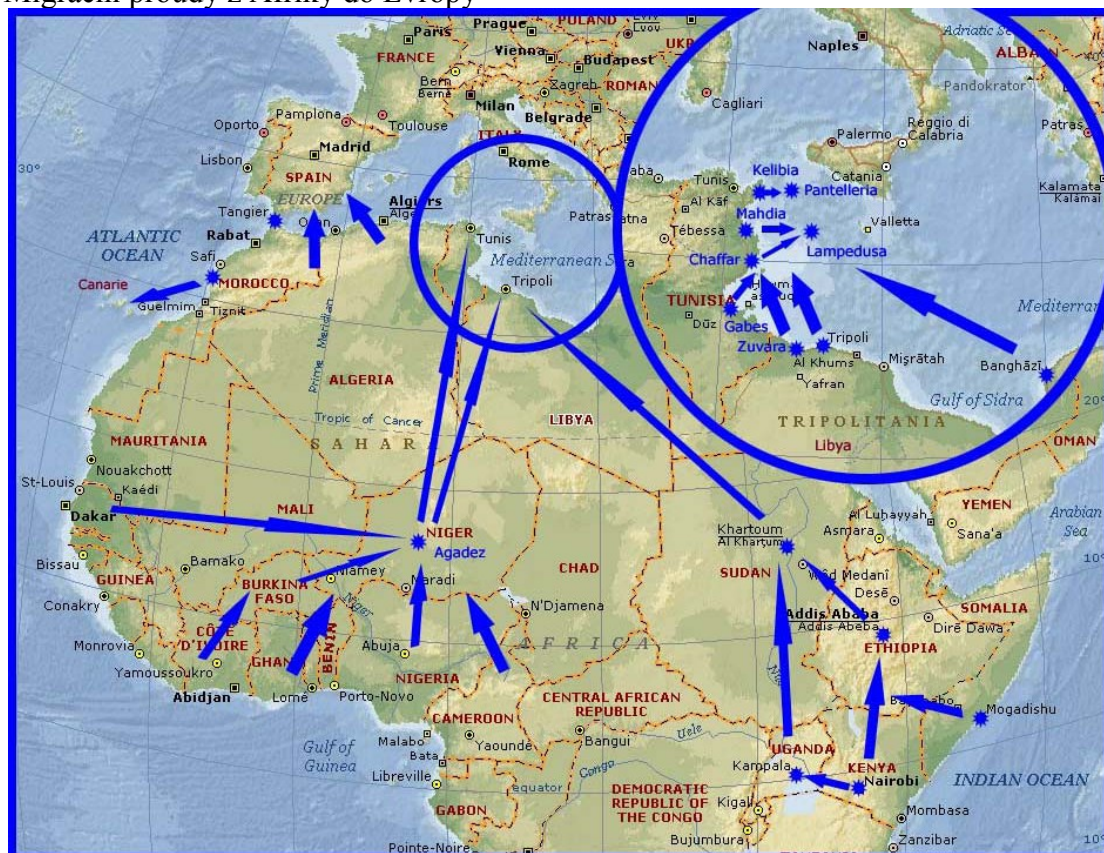


*Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR*



## A map of Europe and surrounding regions, including parts of North Africa, the Middle East, and Asia. A large, thick, blue wavy line is drawn across the map, starting from the bottom left and moving towards the top right, resembling a stylized 'M' or a wave. The line passes over the Atlantic Ocean, the British Isles, France, Germany, Poland, Czech Republic, Austria, Italy, Greece, Turkey, and the Black Sea. It also passes over parts of Russia, Ukraine, and the Caucasus region. The map shows various countries, cities, and geographical features like the Atlantic Ocean, Mediterranean Sea, and Black Sea. The blue line is the most prominent feature, likely representing a specific geographical or political boundary or a stylized representation of a river or coastline.

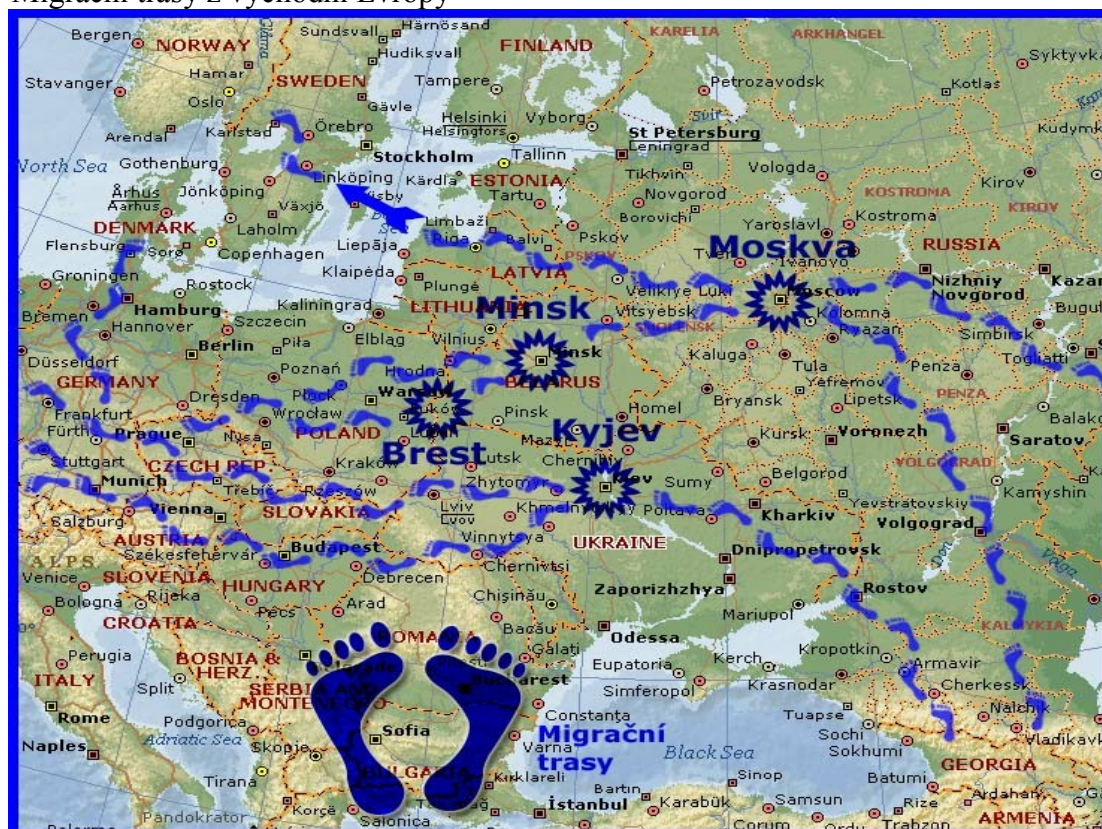
## Migrační proudy z Afriky do Evropy



*Zdroj: Úřad pro zahraniční styky a informace*

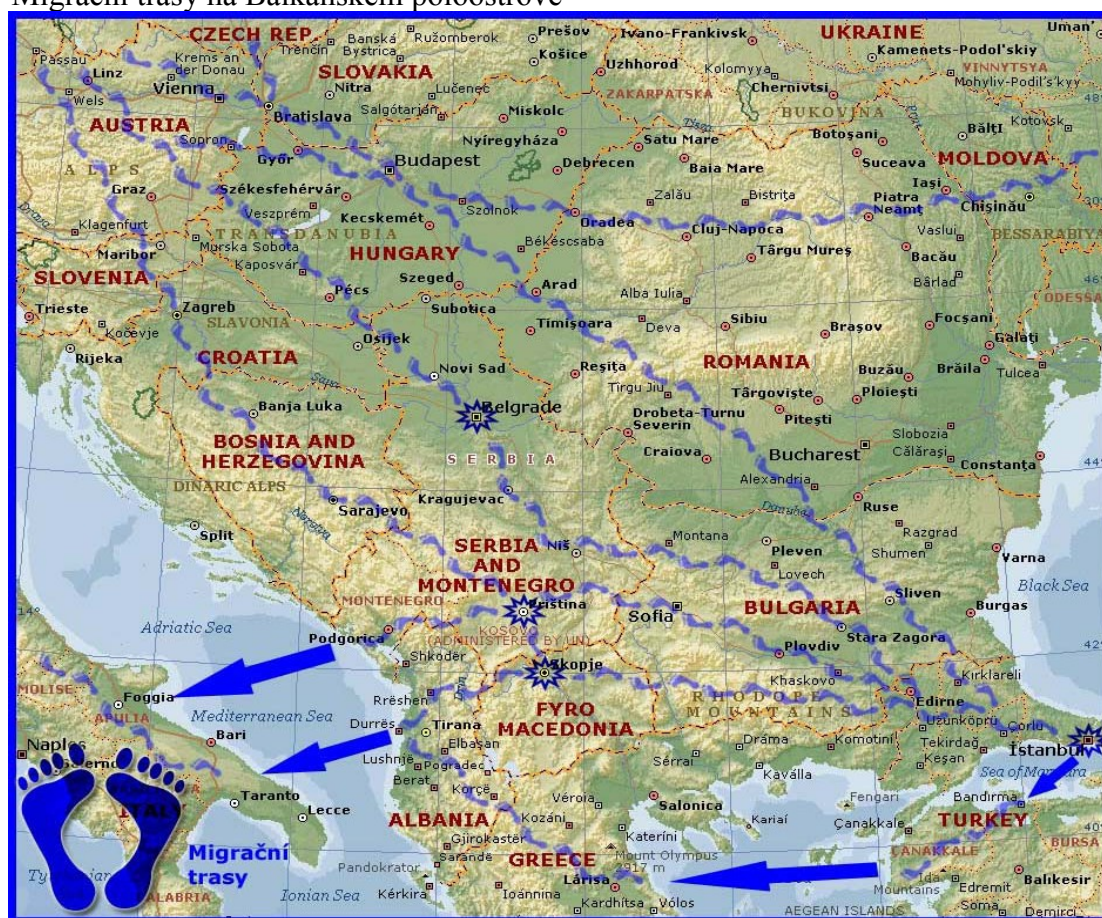


## Migrační trasy z východní Evropy



*Zdroj: Úřad pro zahraniční styky a informace*

## Migrační trasy na Balkánském poloostrově



*Zdroj: Úřad pro zahraniční styky a informace*

## Příloha číslo 9: Vzor žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany

razítko přijímacího střediska

Foto

(3,5 x 4,5)

evidenční číslo

1. a) jméno:

b) příjmení:

c) dřívější příjmení (všechna):

2. Datum a místo (stát) narození:

3. Pohlaví:

4. Státní občanství

a) v den narození:

b) současné/současná (uved'te všechna):

c) nemáte-li žádné, uveďte důvody:

5. Národnost/etnická příslušnost, ke které se hlásíte:

6. a) jméno otce:

b) příjmení otce:

c) datum a místo narození otce:

7. a) jméno matky:

b) příjmení matky:

c) datum a místo narození matky:

8. V jakých jazycích jste schopni se dorozumět?

9. Rodinný stav:

10. Počet osob, ke kterým máte vyživovací povinnost:

11. a) děti do 18 let, jejichž jménem žádáte o udělení azylu (jméno a příjmení, datum narození a rodinný poměr):

b) uveďte jména a příjmení, data narození a rodinný poměr dalších rodinných příslušníků, kteří současně s Vámi žádají o udělení azylu na území České republiky:

c) ostatní členové rodiny, kteří se zdržují mimo území České republiky (místo jejich pobytu a ostatní údaje jako u písmene a):

d) příbuzní nebo známí, kteří pobývají na území České republiky, s jejichž pomocí po dobu řízení o udělení azylu počítáte:

12. Uveďte místa (stát, obec, ulice) a délku pobytu, kde jste se zdržoval posledních 10 let před příchodem do České republiky:

13. Uveďte, kterými doklady v současné době disponujete

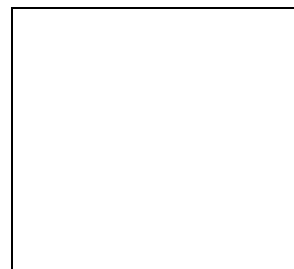
a) cestovní pas a vízum (druh, číslo, platnost do):

b) jiné doklady totožnosti (druh, číslo, platnost do):

14. Náboženské vyznání:

15. Jste sám nebo některý člen rodiny členem polit. strany nebo jiné organizace:

16. Kdy a kde jste vykonával vojenskou službu:



17. Nejvyšší dosažené vzdělání:  
Doklady o vzdělání:

18. Povolání

- a) odborné předpoklady k výkonu povolání:  
b) dosavadní pracovní zařazení (delší jeden rok) a dobu jeho trvání:

19. a) máte v současné době finanční prostředky (výše a měna):  
b) máte movitý nebo nemovitý majetek (jaký a kde):  
c) máte nárok na důchod nebo jinou sociální dávku (jakou, kde):  
d) dostáváte materiální pomoc (jakou, od koho):

20. Kdy a z jakého důvodu jste opustil svou vlast:  
Uveďte, kdy a kde jste se zdržoval od doby opuštění své vlasti do příjezdu do ČR:

21. Z jakých důvodů žádáte o udělení azylu?

22. Zůstali ve Vaší vlasti příbuzní, vůči nimž máte závazky:

23. Kdy, kde a jakým způsobem jste vstoupil na území České republiky:

24. a) přes území kterých států jste do České republiky cestoval:  
b) jak dlouho jste se zdržoval na území těchto států:

25. Uveďte, zda je Česká republika Vaším cílovým státem nebo pouze tranzitním, popište své představy o řešení vaší situace:

26. Byl jste již v České republice, kdy a z jakého důvodu:

27. Navázal jste po dobu svého pobytu v cizině spojení se zastupitelským úřadem Vaší vlasti (kde, kdy, z jakého důvodu a s jakým výsledkem):

28. Žádal jste již o udělení azylu, jestliže ano (kde, kdy, s jakým výsledkem):

29. Bylo nebo je proti Vám vedeno trestní stíhání (kdy, kde, z jakého důvodu a s jakým výsledkem):

30. Čeho se obáváte v případě návratu do vlasti:

31. Jaký je Váš zdravotní stav:

32. Rozveďte na samostatném listu, který je nedílnou součástí žádosti o udělení azylu, důvody, pro které žádáte o udělení azylu v České republice a jiné důležité okolnosti, které mohou osvědčit důvody k podání žádosti o udělení azylu.

Potvrzuji, že jsem byl poučen o svých právech a povinnostech po dobu pobytu na území České republiky, a to včetně práva kdykoliv se obrátit o pomoc na Úřad Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky a kontaktovat další organizace zabývající se ochranou zájmů uprchlíků.

V                      dne

.....  
podpis žadatele o udělení azylu

.....  
podpis tlumočníka

.....  
podpis oprávněného pracovníka MV ČR

*Zdroj: příloha č. 1 zákona č. 325/1999 Sb.*



## Příloha číslo 10: Počet rozhodnutí o udělení azylu v letech 1990 - únor 2008

Státní příslušnost	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Celkem
Afghánistán	-	31	16	27	24	15	23	14	15	20	22	9	17	30	7	5	5	8	-	288
Albánie	-	31	5	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46
Alžírsko	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Angola	-	21	7	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	33
Arménie	-	-	7	32	36	8	22	4	-	3	16	1	6	26	9	19	7	6	-	202
Azerbajdžán	-	4	1	6	1	-	1	3	7	-	6	-	3	-	-	-	4	2	-	38
Bělorusko	-	3	2	-	-	-	-	5	7	11	24	25	26	20	29	47	66	32	4	301
bez státní příslušnosti	-	-	1	8	-	-	2	6	5	3	3	1	1	-	2	1	23	5	-	61
Bosna a Hercegovina	-	-	-	14	-	1	5	16	3	4	1	-	-	1	-	-	3	-	-	48
Bulharsko	-	39	15	2	3	-	1	1	-	7	4	-	-	-	-	1	-	-	-	73
Burundi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Čad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Čína	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	1	-	-	8
Džibutsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Etiopie	-	3	4	-	-	-	1	-	-	2	-	-	1	-	-	2	1	2	1	17
Gambie	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Ghana	-	1	2	1	3	-	7	3	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
Gruzie	-	-	4	5	3	-	8	1	5	-	-	3	-	8	4	4	-	6	-	51
Guinea	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4	1	1	-	7
Chorvatsko	-	-	-	1	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Indie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2
Irák	1	16	18	1	2	9	9	9	6	2	7	4	8	7	4	1	7	17	3	131
Irán	-	13	-	2	6	1	1	-	-	2	1	10	-	3	3	4	-	-	-	46
Jihoafrická republika	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4
Jordánsko	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2
Jugoslávie	-	-	-	-	-	-	2	-	-	9	9	9	1	4	1	5	-	-	-	40
Jugoslávie (bývalá)	-	12	24	12	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53
Kambodža	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Kamerun	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Kazachstán	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-	11	10	18	31	6	-	82
Kongo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	2
Konžská dem. rep.	-	-	-	-	-	-	-	-	9	5	4	4	-	-	-	2	2	-	-	26
Kuba	-	16	5	1	2	1	4	2	-	-	1	-	4	5	-	3	-	10	-	54
Kypr	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Kyrgyzstán	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	4	5	3	-	20
Libérie	-	-	1	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Libye	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Makedonie	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Maroko	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Moldavsko	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	1	1	1	14
Mongolsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Myanmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	-	3	-	10
nezjištěna	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	5	1	1	-	10
Nigérie	-	10	1	2	1	-	2	6	1	1	1	1	-	-	2	-	-	2	-	-	30
Nikaragua	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Pákistán	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	5	-	2	4	1	1	-	14
Palestina	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Pobřeží slonoviny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Rumunsko	23	325	26	54	11	1	28	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	474
Rusko	-	20	26	12	4	-	2	1	4	1	8	3	28	62	45	69	51	31	2	-	369
Rwanda	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Senegal	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2
Sierra Leone	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2
Somálsko	-	-	-	1	-	4	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	7	10	-	-	25
Sovětský svaz (bývalý)	5	150	12	3	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	175
Srbsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Srbsko a Černá hora (bývalé)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	3
Srí Lanka	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	1	2	-	2	1	-	-	14
Súdán	-	-	-	1	-	4	-	1	1	-	1	-	-	1	4	1	2	4	-	-	20
Sýrie	-	1	-	2	-	3	1	1	-	-	1	-	4	4	-	-	3	1	-	-	21
Tádžikistán	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Togo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2
Tunisko	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Turecko	-	13	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	5	-	1	-	-	23
Turkmenistán	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-	-	-	-	3	1	-	-	-	10
Ukrajina	-	26	10	7	3	1	5	-	-	1	7	3	2	6	5	9	31	19	8	-	143
Uzbekistán	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	1	17	2	11	-	-	34
Vietnam	-	30	52	34	7	2	10	13	3	2	1	2	1	3	3	1	-	2	-	-	166
Zair (bývalý)	-	6	5	5	-	6	9	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33
Celkem	30	776	251	250	116	59	162	96	78	79	133	83	103	208	142	251	268	191	20	-	3 296

Zdroj: MV ČR

Příloha číslo 11: Celkový počet žadatelů o mezinárodní ochranu podle roků zahájení řízení za období červenec 1990 - únor 2008

Státní příslušnost	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Celkem
Belgie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Bulharsko	168	586	82	1125	512	330	837	724	138	141	156	290	123	70	58	45	13	1	-	5399
Estonsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	4
Francie	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kypr	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Litva	-	-	-	-	2	4	4	-	2	2	10	24	16	22	8	4	3	-	-	101
Lotyšsko	-	-	-	-	-	6	-	2	3	2	5	8	1	8	5	-	-	-	-	40
Maďarsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Německo	1	-	3	-	-	-	2	-	-	2	1	3	-	1	1	-	1	-	-	15
Polsko	-	1	-	-	1	-	3	3	-	-	6	6	7	6	1	-	4	-	-	38
Rakousko	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2
Rumunsko	1080	656	78	60	58	490	693	159	27	124	507	1848	98	52	26	55	10	-	-	6021
Řecko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Slovensko	-	-	-	2	2	4	3	19	6	13	723	389	843	1055	137	711	15	3	1	3926
Španělsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Švédsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Švýcarsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
EU, EEA, EFTA	1249	1244	163	1187	575	834	1542	909	176	284	1409	2569	1091	1215	238	816	47	5	1	15554
Albánie	23	80	20	-	2	-	7	27	4	1	-	2	2	1	2	-	2	1	-	174
Bělorusko	-	5	-	7	1	-	6	18	20	44	193	438	312	282	226	216	174	131	20	2093
Bosna a Hercegovina	-	-	13	9	13	17	13	20	16	6	8	3	3	-	6	4	3	-	1	135
Chorvatsko	-	1	-	-	2	1	1	-	3	1	1	-	3	-	1	-	-	-	-	14
Jugoslávie	-	-	6	-	17	12	27	30	710	621	165	109	35	-	2	-	-	-	-	1734
Jugoslávie (bývalá)	3	25	58	22	62	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	171
Makedonie	-	-	-	-	-	1	12	38	11	13	44	88	23	12	13	12	12	11	1	291
Moldavsko	-	-	9	2	9	7	8	30	33	98	786	2459	724	192	94	59	29	31	4	4574
Rusko	-	67	80	21	28	44	50	34	62	245	627	643	629	4853	1498	262	170	99	16	9428
Sovětský svaz (bývalý)	95	287	4	4	5	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	401
Srbsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	49	6	76
Srbsko a Černá hora (bývalé)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	1	20	19	30	6	-	-	79

Ukrajina	2	61	36	30	34	46	36	50	43	94	1144	4419	1676	2043	1599	988	571	293	60	13225
Evropa	123	526	226	95	173	131	163	248	902	1124	2968	8163	3408	7403	3460	1571	988	615	108	32395
Evropa celkem	1372	1770	389	1282	748	965	1705	1157	1078	1408	4377	10732	4499	8618	3698	2387	1035	620	109	47949
Afghánistán	9	56	28	32	78	107	133	268	1261	2313	1122	357	28	50	14	2	2	20	1	5881
Arménie	-	4	163	733	160	60	55	42	78	34	274	1018	454	49	73	53	51	37	1	3339
Ázerbajdžán	-	5	-	18	-	1	-	5	8	10	9	89	47	9	6	6	3	6	1	223
Bangladéš	-	4	-	-	-	-	-	1	129	145	28	21	7	7	8	4	20	17	-	391
Bhútán	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Čína	1	1	5	-	-	1	-	1	1	203	259	317	511	854	325	287	114	38	4	2922
Filipíny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	3
Gruzie	-	8	12	15	27	7	13	2	17	10	103	1290	677	319	202	52	43	45	5	2847
Indie	-	1	-	1	-	6	-	13	297	887	646	1305	364	167	47	342	55	19	1	4151
Irák	9	57	14	15	22	80	88	283	315	346	126	296	201	105	37	47	80	49	2	2172
Írán	15	25	1	8	2	6	8	7	11	63	67	13	8	7	9	2	1	6	1	260
Izrael	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	2	2	1	-	1	5	3	-	17
Jemen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	2	-	1	-	-	8
Jordánsko	-	-	-	5	-	6	12	-	-	4	2	2	3	1	-	3	-	-	-	38
Kambodža	3	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Kazachstán	-	1	7	1	-	4	5	2	13	23	102	133	66	47	45	33	236	30	16	764
Kyrgyzstán	-	-	-	-	-	4	-	-	-	6	52	50	59	80	138	35	85	63	3	575
Laos	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Libanon	6	1	1	-	-	-	8	-	5	3	23	18	5	13	1	1	4	-	-	89
Mongolsko	-	5	-	-	-	-	5	1	-	5	67	134	79	81	123	119	95	160	35	909
Myanmar	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	5	4	1	3	3	19
Nepál	-	-	-	-	-	-	-	1	4	4	-	21	4	2	-	1	4	-	-	41
Pákistán	5	1	-	-	-	1	-	11	76	223	94	70	19	11	17	24	42	22	3	619
Palestina	-	-	-	3	4	1	1	25	48	35	-	-	-	1	2	2	5	-	1	128
Saúdská Arábie	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Srí Lanka	-	8	5	-	16	29	5	89	368	900	355	146	32	14	-	7	22	38	3	2037
Sýrie	1	12	1	1	8	6	2	2	40	102	21	25	13	6	5	22	20	31	-	318
Tádžikistán	-	-	3	-	-	1	1	6	7	2	3	6	2	2	-	1	-	-	-	34
Thajsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	3	1	-	3	3	-	16

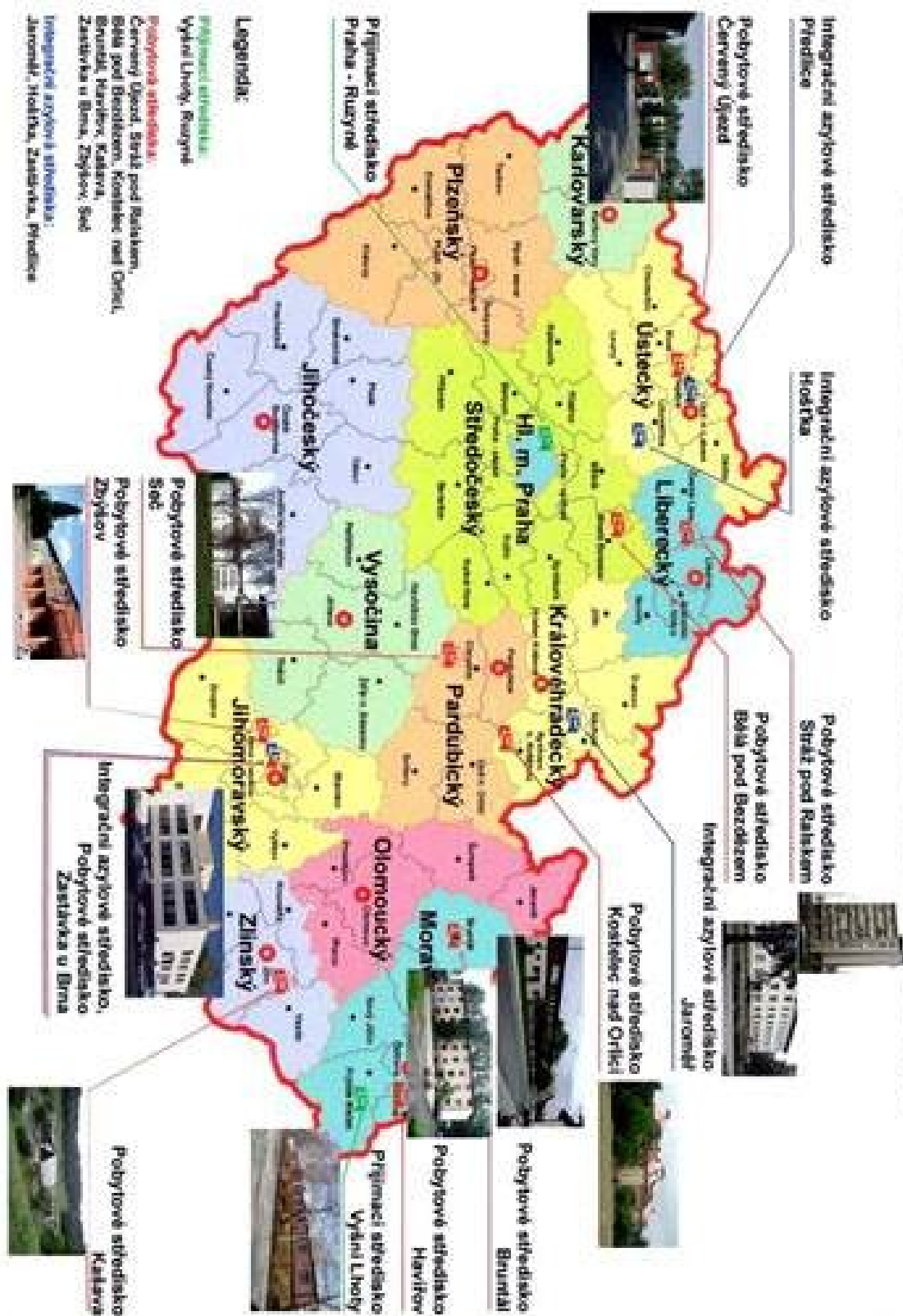
Turecko	16	27	22	1	8	3	15	1	11	109	90	58	31	12	31	33	65	213	143	889
Turkmenistán	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	6	4	1	1	6	-	2	1	-	23
Uzbekistán	-	-	1	3	-	-	1	-	1	9	7	34	84	73	30	29	26	25	-	323
Vietnam	8	56	133	23	-	9	7	23	6	34	586	1525	891	566	386	208	124	100	32	4717
Asie	75	276	397	859	325	333	359	784	2697	5473	4043	6936	3596	2485	1513	1318	1109	930	255	33763
Bolívie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	2
Ekvádor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2
Honduras	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Chile	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	3
Kolumbie	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2	-	-	-	6
Kuba	14	12	4	3	6	3	8	3	2	6	11	8	5	7	5	8	20	94	6	225
Nikaragua	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Peru	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	4	1	-	3	2	-	1	-	12
USA	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	3
Venezuela	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Amerika	14	15	4	3	6	3	8	3	2	7	12	14	9	13	10	12	20	95	6	256
Alžírsko	-	-	-	3	10	3	11	66	90	105	112	127	73	67	44	53	57	13	3	837
Angola	98	91	-	16	22	31	7	2	3	4	11	6	1	-	1	2	2	3	-	300
Benin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2
Burkina Faso	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	7	-	1	3	-	2	-	18
Burundi	-	-	-	-	1	-	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Čad	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3
Džibutsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Egypt	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	2	2	3	5	7	422	1	1	445
Eritrea	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2	2	-	-	1	-	-	2	-	9
Etiopie	2	5	1	2	1	3	2	1	2	2	4	3	6	5	5	2	2	2	-	50
Gambie	-	2	-	1	-	-	1	-	6	4	2	2	2	1	-	1	1	1	-	24
Ghana	1	7	9	4	2	1	12	2	28	17	9	9	10	7	3	3	14	8	-	146
Guinea	-	-	-	-	1	-	-	1	-	3	3	19	4	4	1	6	13	3	-	58
Guinea-Bissau	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	1	-	-	1	-	-	6
Jihoafrická republika	1	3	-	2	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	1	1	-	-	-	12
Kamerun	-	-	-	-	-	-	1	1	3	-	1	-	3	2	11	11	18	11	-	62



Keňa	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	3
Kongo	-	-	-	-	-	1	2	-	-	1	1	4	3	-	-	-	9	4	1	26
Konžská dem. rep.	-	-	-	-	-	-	-	8	18	21	18	7	8	5	4	5	30	27	-	151
Libérie	2	8	3	6	7	2	4	9	1	-	-	-	-	3	-	4	-	-	-	49
Libye	-	1	-	-	-	-	-	-	5	1	3	-	2	-	1	-	2	-	2	17
Madagaskar	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Mali	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	1	2	1	1	2	1	11
Maroko	-	-	1	-	1	1	-	-	2	9	6	12	12	12	3	4	6	2	-	71
Mauretánie	-	-	-	-	-	-	4	1	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	9
Mauricius	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	1	-	-	-	-	9
Namibie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2
Nigérie	29	35	-	4	17	10	12	22	94	68	29	40	35	38	50	78	96	69	9	735
Pobřeží slonoviny	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	7	31	21	25	16	13	9	2	3	131
Rwanda	-	-	-	-	6	2	-	7	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	16
Senegal	-	-	3	1	1	-	1	6	14	5	3	5	15	6	3	6	10	3	2	84
Sierra Leone	-	-	-	-	-	-	-	3	5	19	6	12	3	-	3	-	11	3	-	65
Somálsko	1	-	1	1	11	27	27	7	10	13	2	6	12	17	7	7	20	6	4	179
Středoafrická republika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Súdán	-	1	-	-	1	7	2	5	-	5	32	5	8	4	11	15	15	2	-	113
Svazijsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tanzánie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Togo	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	4
Tunisko	-	-	1	1	1	-	4	-	-	4	8	9	4	9	2	1	8	1	1	54
Uganda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2	-	-	4
Zair (bývalý)	5	11	18	15	18	8	22	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103
Zambie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Zimbabwe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	2
Afrika	140	164	38	57	102	96	115	149	286	288	267	323	234	214	178	226	751	168	27	3823
bez státní příslušnosti	1	1	12	6	6	20	24	16	22	36	26	67	131	59	45	73	100	64	3	712
nezjištěna	-	-	1	-	-	-	-	-	-	6	68	22	15	11	15	5	1	1	-	145
Celkem	1602	2226	841	2207	1187	1417	2211	2109	4085	7218	8793	18094	8484	11400	5459	4021	3016	1878	400	86648

Zdroj: MV ČR OAMP

## AZYLOVÁ ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY



Příloha číslo 13: Pozměněný cestovní doklad Ukrajiny

Cestovní doklad občana Ukrajiny s vyměněnou fotografií. Řez je veden podél fotografie.



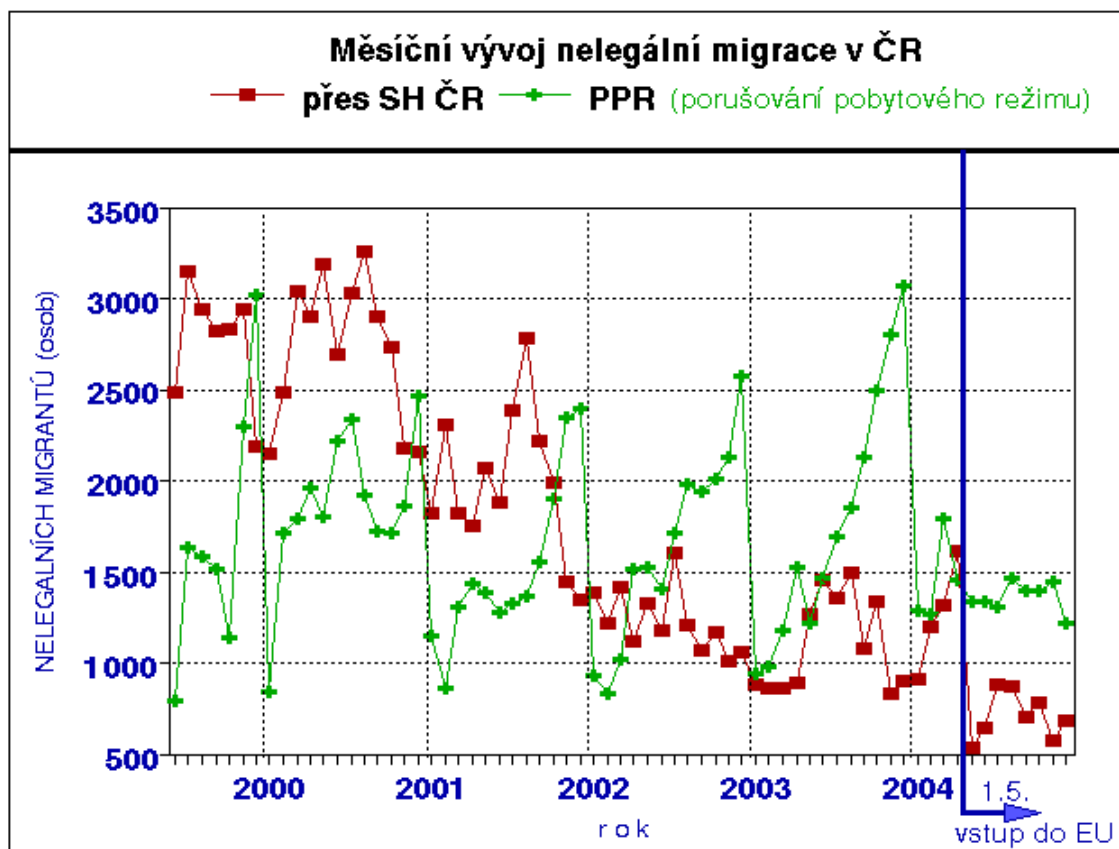
*Zdroj: Inspektorát cizinecké policie Liberec*

Příloha číslo 14: Osoby ukryté v zavazadlovém prostoru vozidla



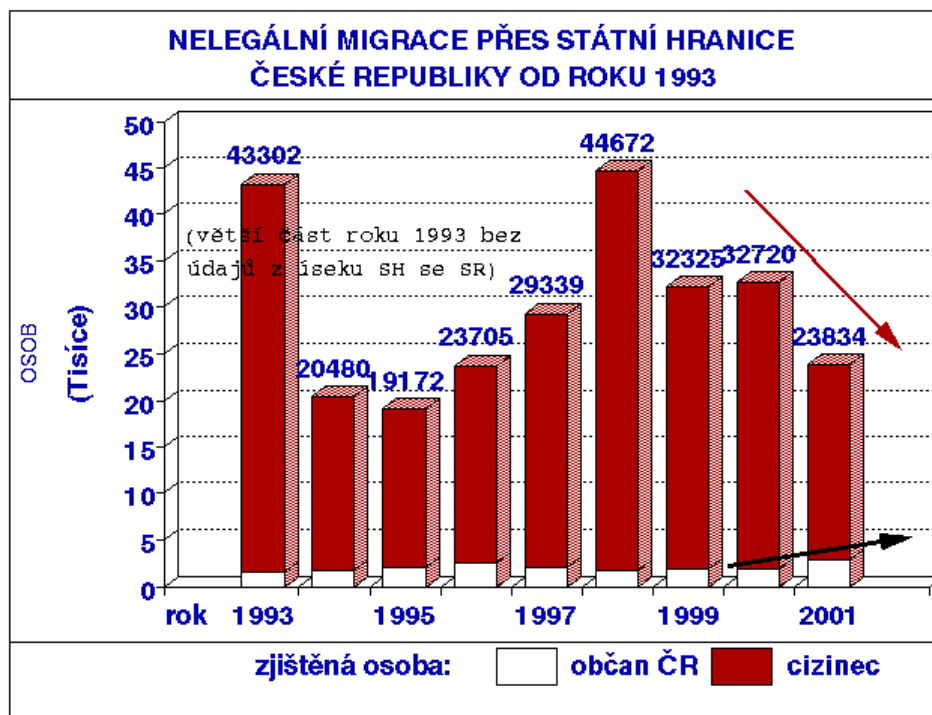
*Zdroj: Policie ČR*

Příloha číslo 15: Měsíční vývoj nelegální migrace přes státní hranice



Zdroj: MV ČR

Příloha číslo 16: Nelegální migrace přes SH od roku 1993 do roku 2001



Zdroj: MV ČR



		<b>AKT - ACT</b> ČESKÁ REPUBLIKA - CZECH REPUBLIC		<b>AKT0000000</b>	
PRŮMENÍ A JMÉNO SURNAME AND GIVEN NAMES					
<b>PARASHCHYSHYN IVAN</b>					
DATUM NAROZENÍ DATE OF BIRTH					
<b>11-09-83</b>					
PLATÍ PRO VALID FOR					
<b>CZE</b>					
OD FROM					
<b>11-05-05</b>					
DO UNTIL					
<b>09-06-05</b>					
POČET VSTUPŮ NUMBER OF ENTRIES					
<b>00</b>					
DELKA POBYTU DURATION OF STAY					
<b>030</b>					
MÍSTO VYDÁNÍ ISSUED IN					
<b>OCF - PRAHA</b>					
DNE ON					
<b>11-05-05</b>					
ČÍSLO PASU NUMBER OF PASSPORT					
<b>AX011981</b>					
POZNAMKY REMARKS					
<b>R/VV/VÝJEZDNÍ PŘÍKAZ/DEPARTURE ORDER</b>					

*Zdroj: Policie ČR*

**Cizinci s povoleným pobytem na území České republiky k 30. 11. 2007**  
**(zjištěno podle aktuálního místa pobytu osoby v IS CIS úlohy TDU)**

Státní příslušnost	Trvalý			Dlouhodobý			Celkový součet
	Muž	Žena	Celkem	Muž	Žena	Celkem	
Afghánistán	77	24	101	32	18	50	151
Albánie	95	35	130	57	40	97	227
Alžírsko	484	35	519	32	16	48	567
Angola	111	19	130	28	10	38	168
Argentina	25	22	47	14	16	30	77
Arménie	611	577	1188	219	161	380	1568
Austrálie	188	91	279	58	59	117	396
Ázerbájdžán	51	44	95	106	74	180	275
Bahrajn	3	1	4	17	8	25	29
Bangladéš	30	2	32	17	5	22	54
Belgie	132	30	162	185	73	258	420
Belize	2	1	3				3
Bělorusko	709	1205	1914	898	934	1832	3746
Benin	27	7	34	4		4	38
Bhútán		1	1				1
Bolívie	27	7	34	21	9	30	64
Bosna a Hercegovina	839	588	1427	624	89	713	2140
Botswana				24	20	44	44
Brazílie	50	47	97	43	40	83	180
britská zámorská národnost					1	1	1
Bulharsko	1880	1137	3017	1286	663	1949	4966
Burkina Faso	8	1	9		2	2	11
Burundi	2		2				2
Čad	4		4	1		1	5
Černá Hora	13	3	16	3	3	6	22
Čína	1574	1265	2839	1078	782	1860	4699
Dánsko	77	18	95	135	57	192	287
Dominika	1		1				1
Dominikánská republika	10	4	14	1	2	3	17
Džibutsko		1	1				1
Egypt	228	11	239	80	20	100	339
Ekvádor	27	8	35	18	14	32	67
Eritrea	2		2	1		1	3
Estonsko	12	17	29	21	9	30	59
Etiopie	35	7	42	20	5	25	67
Fidži				1		1	1
Filipíny	2	46	48	20	36	56	104
Finsko	36	20	56	73	55	128	184
Francie	502	197	699	987	436	1423	2122
Gambie	3		3	1		1	4
Ghana	51	6	57	26	9	35	92
Grenada	1		1	2	2	4	5
Gruzie	166	145	311	171	135	306	617
Guatemala	2	5	7	6	3	9	16
Guinea	21	6	27	23	7	30	57
Guinea-Bissau	10		10	2	1	3	13
Guyana	5		5				5
Haiti	1		1				1
Honduras	4		4	2	5	7	11
Hongkong		2	2	2	5	7	9
Chile	19	19	38	12	7	19	57
Chorvatsko	1175	635	1810	394	124	518	2328
Indie	171	53	224	498	142	640	864
Indonésie	22	30	52	23	29	52	104
Irák	162	76	238	40	21	61	299
Írán	64	14	78	64	30	94	172
Irsko	89	26	115	240	67	307	422
Island	5	3	8	12	7	19	27
Itálie	974	207	1181	980	157	1137	2318
Izrael	202	90	292	261	144	405	697
Jamajka	2		2	1	2	3	5
Japonsko	47	116	163	763	527	1290	1453
Jemen	96	37	133	49	23	72	205
Jihoafrická republika	57	48	105	34	36	70	175
Jordánsko	119	18	137	66	8	74	211
Kambodža	1	4	5	6	2	8	13
Kamerun	31	6	37	12	4	16	53
Kanada	218	154	372	160	117	277	649
Kapverdy	6	1	7		2	2	9
Katar				1		1	1
Kazachstán	784	1045	1829	625	630	1255	3084
Keňa	3	4	7	23	10	33	40
Kolumbie	29	36	65	39	31	70	135
Kongo	17	3	20	2	3	5	25
Kongo, demokratická republika	23	7	30	7	4	11	41
Korea	25	32	57	334	318	652	709
Korea, lidově demokratická republika				32	149	181	181
Kostarika	7	6	13	13	4	17	30
Kuba	170	62	232	14	13	27	259
Kuvajt	5	2	7	29	3	32	39
Kypr	31	4	35	13	5	18	53
Kyrgyzstán	103	152	255	119	109	228	483
Laos	7	6	13	2	2	4	17
Lesotho				3		3	3
Libanon	177	29	206	47	13	60	266
Libérie	3	3	6				6
Libye	64	8	72	102	58	160	232
Lichtenštejnsko	1		1	1	1	2	3
Litva	41	89	130	120	96	216	346
Lotyšsko	24	37	61	17	24	41	102
Lucembursko	7		7	7	7	14	21

Madagaskar	17	6	23	1		1	24
Maďarsko	249	147	396	117	70	187	583
Makedonie	651	154	805	792	179	971	1776
Malajsie	2	2	4	75	97	172	176
Maledivy	1		1		2	2	3
Mali	13	5	18	9	5	14	32
Malta	3	4	7	9	5	14	21
Maroko	132	15	147	26	5	31	178
Mauricius	2	6	8	7	3	10	18
Mauritánie	2		2	2		2	4
Mexiko	42	32	74	54	37	91	165
Moldavsko	873	750	1623	4274	2035	6309	7932
Mongolsko	333	727	1060	2025	2703	4728	5788
Mosambik	3	1	4	1		1	5
Myanmar	2	1	3	2	1	3	6
Namibie	1	2	3	12	10	22	25
Německo	2904	1507	4411	9428	1506	10934	15345
Nepál	16	4	20	23	9	32	52
nezjištěno	1	2	3				3
Niger	2		2				2
Nigérie	271	31	302	41	18	59	361
Nikaragua	7	2	9	2	2	4	13
Nizozemsko	450	142	592	1107	504	1611	2203
Norsko	35	9	44	66	22	88	132
Nový Zéland	32	13	45	24	22	46	91
Omán					1	1	1
Organizace spojených národů	1		1	5		5	6
osoba bez státní příslušnosti	286	152	438	5	5	10	448
Pákistán	191	41	232	69	22	91	323
Palestina	47	11	58	43	2	45	103
Panama	5		5	6	3	9	14
Paraguay	3		3	19	6	25	28
Peru	55	26	81	35	16	51	132
Pobřeží slonoviny	49	3	52	4	2	6	58
Polsko	3378	7910	11288	7735	1489	9224	20512
Portugalsko	26	6	32	43	23	66	98
Rakousko	853	354	1207	1906	288	2194	3401
Rumunsko	1155	954	2109	818	202	1020	3129
Rusko	4773	5977	10750	6007	6216	12223	22973
Rwanda				3		3	3
Řecko	462	231	693	100	26	126	819
Salvador	1	1	2	5	4	9	11
San Marino				1		1	1
Saúdská Arábie	17	1	18	24	4	28	46
Senegal	33	2	35	5		5	40
Seychely		1	1	1		1	2
Sierra Leone				4	1	5	5
Singapur	1	3	4	6	12	18	22
Slovensko	11830	12447	24277	28194	14815	43009	67286
Slovinsko	101	49	150	39	22	61	211
Somálsko	5	8	13				13
Spojené arabské emiráty	1		1	6		6	7
Spojené království	1015	184	1199	1886	651	2537	3736
Spojené státy	1683	843	2526	1224	1015	2239	4765
Společenství nezávislých států	1	1	2				2
Srbsko	230	84	314	152	56	208	522
Srbsko a Černá Hora	722	309	1031	325	175	500	1531
Sri Lanka	23	10	33	16	15	31	64
Súdán	35	9	44	8	3	11	55
Surinam	1		1				1
Svatá Lucie		1	1				1
Svatý Tomáš	1		1	1		1	2
Svatý Vincenc a Grenadiny				1		1	1
Svazová republika Jugoslávie	1166	496	1662	281	115	396	2058
Sýrie	262	86	348	49	22	71	419
Španělsko	124	65	189	169	92	261	450
Švédsko	161	107	268	185	66	251	519
Švýcarsko	173	106	279	158	37	195	474
Tádžikistán	5	8	13	160	19	179	192
Tanzánie	12	3	15	4	3	7	22
Thajsko	6	65	71	37	297	334	405
Tchaj-wan	3	13	16	109	82	191	207
Togo	4	4	8	1	1	2	10
Tonga	1	2	3				3
Trinidad a Tobago	1		1	1	1	2	3
Tunisko	344	23	367	47	11	58	425
Turecko	326	78	404	375	185	560	964
Turkmenistán	2	8	10	6	12	18	28
Uganda		2	2	8	4	12	14
Ukrajina	14775	17145	31920	61442	32904	94346	126266
uprchlík dle konvence 1951	1		1	1	2	3	4
Uruguay	5	5	10	1	1	2	12
Uzbekistán	52	64	116	685	218	903	1019
Venezuela	19	16	35	8	11	19	54
Vietnam	18578	14008	32586	10593	6724	17317	49903
XXX - neuvedený nebo neznámý stát	19	10	29		1	1	30
Zaire	1		1				1
Zambie	14	4	18	8	8	16	34
Zimbabwe	4	2	6	4	1	5	11
Celkový součet	82205	74197	156402	152629	79879	232508	388910

Údaje z IS CIS úlohy TDU

Zpracoval: Skupina analytiky AOO ŘS CPP PČR